

Home>Gerechtelijke stappen>Bemiddeling/mediation>Bemiddeling in EU-landen

Bemiddeling in EU-landen

Bemiddeling/mediation bevindt zich in verschillende fasen van ontwikkeling in de lidstaten. Een aantal lidstaten hebben een uitgebreide wetgeving of procedurevoorschriften in verband met bemiddeling/mediation. In andere lidstaten hebben de wetgevende instanties weinig belangstelling getoond voor het reguleren van bemiddeling/mediation. Er zijn evenwel lidstaten met een solide cultuur op het gebied van bemiddeling/mediation die hoofdzakelijk op zelfregulering vertrouwen.

Steeds meer geschillen worden aanhangig gemaakt bij een rechter. Daardoor moet niet alleen langer op een oplossing voor de beslechting van geschillen worden gewacht, maar zijn tevens de gerechtskosten zodanig gestegen dat ze vaak niet langer in verhouding staan tot de bedragen waarover het geschil gaat.

Bemiddeling/mediation is in de meeste gevallen sneller en daardoor gewoonlijk goedkoper dan gewone procedures voor een rechter. Dat is vooral zo in landen waar het gerecht een aanzienlijke achterstand heeft en een gemiddelde procedure voor de rechter verscheidene jaren aansleept.

Daarom neemt de belangstelling voor bemiddeling/mediation bij de beslechting van geschillen als alternatieve oplossing voor rechterlijke beslissingen toe, ondanks de verscheidenheid wat betreft de gebieden en de methoden voor bemiddeling/mediation in de Europese Unie.

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Laatste update: 09/07/2024

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Bemiddeling in EU-landen - België

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting (ADR), waarbij een bemiddelaar/mediator optreedt om de partijen tot overeenstemming te brengen. Zowel de regering als de juristen in België zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling/mediation.

Met wie contact opnemen?

De Federale Bemiddelingscommissie.

Hoewel de Federale Bemiddelingscommissie niet zelf als bemiddelaar/mediator optreedt, stelt zij regels vast voor bemiddeling/mediation en houdt zij een lijst bij van erkende bemiddelaars/mediators.

Het secretariaat van de Bemiddelingscommissie verstrekt inlichtingen in het [Nederlands](#) en het [Frans](#). Contactgegevens van de Bemiddelingscommissie: [e-mail](#) en adres

FOD Justitie

Federale Bemiddelingscommissie

Simon Bolivarlaan, 30 (WTC III), 1000 Brussel

Tel: (+32) 2/552.24.00

Fax: (+32) 2/552.24.06

Door de erkenning van bemiddelaars/mediators waarborgt de Federale Bemiddelingscommissie de kwaliteit en de ontwikkeling van de bemiddeling/mediation.

De lijst van bemiddelaars/mediators is beschikbaar in het [Nederlands](#) en het [Frans](#).

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation denkbaar en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling/mediation is **mogelijk** op de volgende gebieden:

het burgerlijk recht (onder andere familiezaken);

het handelsrecht;

het arbeidsrecht;

er bestaat ook bemiddeling in strafzaken en herstelbemiddeling, maar deze bemiddelingsvormen vallen niet onder de bevoegdheid van de Federale Bemiddelingscommissie en worden geregeld door andere wetgevingen.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Bemiddeling/mediation is een **vrije keuze van de partijen** en er wordt geen sanctie opgelegd in het geval van mislukking ervan.

Krachtens recente familierechtelijke bepalingen moet de rechter de partijen wijzen op het bestaan en de mogelijkheden van bemiddeling/mediation.

Er bestaat een "**gedragscode**" voor bemiddelaars/mediators, die beschikbaar is in het [Nederlands](#) en het [Frans](#).

Informatie en opleiding

Op de website is er in het [Nederlands](#) en het [Frans veel informatie](#) beschikbaar over de diverse aspecten van bemiddeling/mediation (procedure, kosten, adressen, enz.).

Nieuws voor bemiddelaars

In deze rubriek van de website wordt dieper ingegaan op de **erkenningcriteria** voor **en de opleiding** van bemiddelaars.

De Federale Bemiddelingscommissie heeft regels vastgesteld voor de opleiding van bemiddelaars, maar de opleiding zelf wordt gegeven door organisaties uit de particuliere sector.

Het opleidingsprogramma omvat een gemeenschappelijk gedeelte van 60 uur, waarvan minstens 25 uur theoretische opleiding en minstens 25 uur praktische opleiding.

Het gemeenschappelijke gedeelte omvat de algemene bemiddelingsprincipes (ethiek/filosofie), de studie van de verschillende **alternatieve vormen van conflictoplossing**, de toepasselijke wetgeving, de sociologische en psychologische aspecten van bemiddeling, en het bemiddelingsproces.

De praktijkoefeningen hebben betrekking op de diverse programmaonderdelen en ontwikkelen via een rollenspel de onderhandelings en communicatievaardigheden.

Naast het gemeenschappelijke gedeelte zijn er ook specifieke programma's voor elk soort bemiddeling (minstens 30 uur die vrij worden verdeeld over theoretische en praktische opleiding).

Er zijn specifieke opleidingsprogramma's voor bemiddeling in familiezaken, in burgerlijke en handelszaken en in sociale zaken.

Erkenningscriteria

Erkenningscriteria voor bemiddelaars.

Richtlijnen voor indiening van een dossier met het oog op het bekomen van een erkenning als bemiddelaar op grond van de wet van 21 februari 2005.

Inventaris van aanvraag tot erkenning als bemiddelaar (word).

Erkenningscriteria voor de opleiding/permanente opleiding

Goedkeuringscriteria opleidingsinstanties

Beslissing van 1 februari 2007 gewijzigd bij besluit van 11 maart en 23 september 2010 tot vaststelling van de voorwaarden en procedure voor erkenning van opleidingsinstanties en opleidingen van erkende bemiddelaars (PDF).

Richtlijn met betrekking tot de beslissing van 1 februari 2007 gewijzigd bij beslissing van 11 maart 2010.

Basisopleiding

Opleidingsinstanties voor erkende bemiddelaars.

Permanente opleiding

Beslissing van 18 december 2008 gewijzigd bij besluit van 11 juni 2009, 6 mei 2010, 28 april en 9 juni 2011 tot vaststelling van de verplichtingen van erkende bemiddelaars met betrekking tot permanente vorming en van de voorwaarden voor de erkenning van programma's in dat verband.

Vaak gestelde vragen over het onderwerp permanente opleiding (FAQ).

Opleidingsinstanties voor erkende bemiddelaars en opleidingen voor erkende vaste medewerkers.

Type formulier te gebruiken voor het voorstellen van een dossier voor een permanente opleiding.

Gedragscode

Beslissing van 18 oktober 2007 betreffende de gedragscode van de erkende bemiddelaar.

Klachtenregeling

Beslissing van 25 september 2008 betreffende de procedure tot intrekking van de erkenning, de bepaling van de sancties die voortvloeien uit de gedragscode en de procedure tot toepassing van deze sancties.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Over **het ereloon** van de bemiddelaar wordt **een overeenkomst gesloten** tussen de particuliere bemiddelaar en de partijen. Er bestaat daarvoor geen wettelijke regeling. Gewoonlijk betaalt iedere partij de helft van het ereloon.

Doorgaans wordt het ereloon berekend per uur of per sessie.

Voor partijen met een bescheiden inkomen kan de overheid tussenkomen in de betaling van het ereloon van een bemiddelaar, mits de bemiddelaar is erkend.

Het ereloon van de bemiddelaar en de kosten van de bemiddeling kunnen ook ten laste worden genomen in het kader van een verzekering voor juridische bescherming.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Volgens de <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:136:0003:0008:EN:PDF> moet het mogelijk zijn te verzoeken om de gedwongen tenuitvoerlegging van een via bemiddeling/mediation tot stand gekomen schriftelijke overeenkomst. De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn dergelijke verzoeken in ontvangst te nemen.

Overeenkomstig de artikelen 1733 en 1736 van het Gerechtelijk Wetboek kan de bemiddelingsovereenkomst echter door een rechter worden gehomologeerd, zodat deze overeenkomst authentiek en uitvoerbaar wordt. Wat de vorm betreft, wordt de overeenkomst dan neergelegd in een vonnis.

Er bestaat een alternatief voor homologatie. Het is immers mogelijk om de bemiddelingsovereenkomst door een notaris in een notariële akte te laten opnemen. De overeenkomst wordt zo ook authentiek en uitvoerbaar, zonder dat daarvoor een rechter nodig is. Deze optie is maar mogelijk als alle partijen hiermee akkoord gaan.

Links

[Federale Overheidsdienst Justitie](#)

[Federale Bemiddelingscommissie](#)

Laatste update: 06/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Bulgarije

In plaats van naar de rechter te stappen, kunt u proberen het geschil via bemiddeling op te lossen. Bij deze buitengerechtelijke vorm van geschillenbeslechting treedt een bemiddelaar op om de partijen bij het geschil tot overeenstemming te brengen. De Bulgaarse regering en rechtsbeoefenaren zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling.

Met wie contact opnemen?

Het **Bulgaarse ministerie van Justitie** heeft een register van bemiddelaars opgezet in het kader van het centrale register van beroepsorganisaties zonder winstoogmerk die diensten van algemeen belang verlenen.

Via de website van het [ministerie van Justitie](#) hebt u toegang tot:

[het overzicht van bemiddelaars](#)

[het overzicht van de instellingen voor opleiding tot bemiddelaar in de particuliere sector](#)

Op welke gebieden is bemiddeling toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling is toegestaan op een aantal rechtsgebieden. Tegelijkertijd zijn die gebieden wettelijk noch geregeld noch beperkt. Tot nu toe hebben de meeste geregistreerde bemiddelaars zich toegelegd op bemiddeling in zakelijke kwesties en tussen bedrijven.

Worden er bepaalde regels gevolgd?

Bemiddeling is geheel vrijwillig van aard. Bemiddeling is een alternatieve manier om geschillen op te lossen zonder tussenkomst van de rechter, maar het is niet noodzakelijk eerst deze weg te bewandelen alvorens gerechtelijke stappen te ondernemen.

Bemiddelaars zijn niet gebonden aan een bepaalde gedragscode. Wel zijn er ethische normen vastgelegd in de wet op de bemiddeling en in verordening nr. 2 van 15 maart 2007, waarin de voorwaarden en de procedure voor erkenning van instellingen voor de opleiding tot bemiddelaar zijn opgenomen.

Informatie en opleiding

De instellingen die opleidingen tot bemiddelaar verzorgen, komen uit de particuliere sector.

De onderwerpen die in de seminars aan bod komen, zijn onder meer gerechtelijke procedures en een gedragscode voor bemiddelaars, evenals de in **de wet op de bemiddeling en verordening nr. 2 van 15 maart 2007** geregelde procedure.

Hoeveel kost bemiddeling?

Bemiddeling is niet gratis; de **betaling** wordt tussen de bemiddelaar en de betrokken partijen in onderling overleg vastgesteld.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling tot stand zijn gekomen, uitvoerbaar worden verklaard?

Overeenkomstig [Richtlijn 2008/52/EG](#) (bemiddeling als alternatieve beslechting van grensoverschrijdende geschillen in de EU bevorderen en vergemakkelijken) moet het mogelijk zijn te verzoeken de inhoud van een via bemiddeling tot stand gekomen schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar te verklaren.

De bepalingen van [Richtlijn 2008/52/EG](#) over de uitvoerbare aard van via bemiddeling tot stand gekomen overeenkomsten zijn omgezet in de wet op bemiddeling.

De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn dergelijke verzoeken in ontvangst te nemen.

Laatste update: 08/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Tsjechië

U kunt proberen uw geschil via bemiddeling (mediation) op te lossen in plaats van via de rechter.

Dit is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting (ADR), waarbij een mediator optreedt om de partijen tot overeenstemming te brengen. Het voordeel van mediation is dat u met deze vorm van geschillenbeslechting tijd en vaak ook geld bespaart (vergeleken met tijdrovende en kostbare rechtszaken).

Met wie contact opnemen?

De Tsjechische [reclasserings- en mediationdienst](#) is het centrale orgaan dat verantwoordelijk is voor mediation als middel om de gevolgen op te vangen van een strafbaar feit van de dader jegens het slachtoffer in een strafzaak. Deze dienst valt onder de verantwoordelijkheid van het **Tsjechische ministerie van Justitie**.

Voor mediation in civielrechtelijke zaken kunt u contact opnemen met een van de mediators die deze dienst aanbiedt. Op verschillende websites vindt u contactgegevens van bemiddelaars/mediators die in Tsjechië werkzaam zijn, door invoering van de zoekterm 'mediation'.

Een lijst van bemiddelaars/mediators kunt u bijvoorbeeld vinden op de websites van de Tsjechische Unie van mediators, de Tsjechische Balie en de Unie voor arbitrage- en mediationprocedures van de Tsjechische Republiek. Op de website van de Tsjechische reclasserings- en mediationdienst treft u contactpersonen aan wier optreden onder de bevoegdheid van de desbetreffende districtsrechtbanken valt.

Het ministerie van Justitie houdt een lijst van bemiddelaars/mediators bij die zijn ingeschreven overeenkomstig wet nr. 202/2012 betreffende mediation. Deze lijst kan [hier](#) worden geraadpleegd.

Een aantal niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en organen zijn ook werkzaam op het gebied van bemiddeling/mediation.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation is toegestaan in elk rechtsgebied, behalve in gevallen waarin ze wettelijk uitgesloten is. Mediation is bijvoorbeeld toegestaan in het **familie recht, handelsrecht en strafrecht**. Overeenkomstig het wetboek van burgerlijke rechtsvordering kan de presiderende rechter, indien dit praktisch en opportuun wordt geacht, de procesvoerende partijen opdragen eerst een drie uur durende bijeenkomst te houden met een mediator. In dergelijke gevallen kan de gerechtelijke procedure met maximaal drie maanden worden opgeschort.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Ja, bemiddeling/mediation wordt geregeld door wet nr. 202/2012 betreffende mediation en, in het geval van strafzaken, volgens wet nr. 257/2000 betreffende de reclasserings- en mediationdienst van Tsjechië.

Informatie en opleiding

Een geregistreerde mediator die handelt overeenkomstig wet nr. 202/2012, moet met goed gevolg een beroepsexamen afleggen voor een commissie die door het ministerie van Justitie is benoemd. Een mediator wiens optreden binnen de bevoegdheid van de reclasserings- en mediationdienst valt overeenkomstig wet nr. 257/2000, moet met goed gevolg een bekwaamheidsexamen afleggen.

De reclasserings- en mediationdienst draagt zorg voor de opleiding van mediators die optreden binnen het domein van het strafrecht; verschillende organisaties en opleidingsinstellingen bieden opleidingen aan op het vlak van niet-strafrechtelijke bemiddeling.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Mediationdiensten die door de reclasserings- en mediationdienst worden geleverd, zijn kosteloos of worden door de overheid vergoed.

Indien een rechtbank een civielrechtelijke procedure opschort en de partijen opdraagt eerst een bijeenkomst met een mediator te houden, geldt voor de eerste drie uren van de mediationbijeenkomst een tarief zoals bepaald in de uitvoeringswetgeving (400 CZK voor elk aangevallen uur). Deze kosten worden gelijkmatig door beide partijen gedragen. Indien partijen worden vrijgesteld van de verplichting gerechtskosten te betalen, worden de kosten vergoed door de staat. Duurt de bemiddeling/mediation langer dan drie uur, dan worden de bijkomende kosten gelijkmatig verdeeld over beide partijen tot het **bedrag** dat is overeengekomen tussen de mediator en de partijen bij de mediation (d.w.z. bij de procedure).

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

[Richtlijn 2008/52/EG](#) biedt partijen in een geschil de mogelijkheid om te verzoeken dat een via mediation bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. Een overeenkomst tussen de partijen bij de bemiddeling/mediation in een civielrechtelijke zaak kan bij de rechtbank ter goedkeuring worden ingediend in het kader van verdere procedures. Bij hun beslissing in een bepaalde zaak kunnen het Openbaar Ministerie en de rechter de resultaten in overweging nemen van door de reclasserings- en mediationdienst geleverde mediationdiensten in het kader van strafzaken.

Laatste update: 14/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Denemarken

In Denemarken bestaat de mogelijkheid om als particulier gebruik te maken van de diensten van een mediator. Mediation op particuliere basis is niet wettelijk gereguleerd en de kosten moeten door de betreffende partijen zelf worden gedragen. Daarnaast biedt de wet de mogelijkheid om in civiele procedures in een arrondissementsrechtbank, een gerechtshof of het Zeevaart- en handelsgerecht bemiddeling, en in strafzaken conflictoplossing, in te zetten.

Bemiddeling in civiele procedures

In hoofdstuk 27 van de Wet inzake de rechterlijke organisatie is geregeld hoe in civiele procedures die aanhangig zijn gemaakt bij een arrondissementsrechtbank, een van de beide gerechtshoven of het Zeevaart- en handelsgerecht, van gerechtelijke bemiddeling gebruik kan worden gemaakt.

Op verzoek van de partijen kan de rechter een gerechtelijke mediator aanwijzen om de partijen te helpen zelf tot een schikking te komen van hun geschil (gerechtelijke bemiddeling).

Het doel van deze procedure is om de partijen die voor de rechter staan, desgewenst een kans te geven een oplossing te vinden voor hun geschil, anders dan door middel van de traditionele gerechtelijke conciliatieprocedure, zoals gebaseerd op de geldende wetgeving, of door middel van een gerechtelijke uitspraak. Gerechtelijke bemiddeling biedt de mogelijkheid om tot een wederzijdse schikking van het geschil te komen; dit wordt gezien als bevredigender voor beide partijen, aangezien een door bemiddeling tot stand gebracht akkoord hun meer ruimte geeft om invloed uit te oefenen en het resultaat meer rekening zal houden met hun achterliggende belangen, behoeften en toekomst.

Een mediator kan een aan het betreffende gerecht verbonden rechter of functionaris zijn die wordt aangewezen om als mediator op te treden, of een advocaat die door de beheersdienst van hoven en rechtbanken is erkend om als mediator op te treden in het door het betreffende gerechtshof bestreken gebied.

De mediator bepaalt in overleg met partijen hoe het bemiddelingsproces wordt ingericht. Wanneer partijen daarmee instemmen, kan de mediator gesprekken houden met partijen afzonderlijk.

Elke partij draagt de eigen kosten voor de gerechtelijke bemiddeling, tenzij ze anders overeenkomen.

Wanneer de bemiddeling leidt tot een akkoord kan dit formeel worden gedocumenteerd, waarna de zaak kan worden beëindigd.

Krachtens artikel 478, lid 1, punt 2, van de Wet inzake de rechterlijke organisatie kan de tenuitvoerlegging van een ten overstaan van de rechter of andere autoriteiten met behulp van bemiddeling bereikt akkoord worden afgedwongen, voor zover de wet voorziet in de afdwinging van de tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspreken.

Krachtens artikel 478, lid 1, punt 4, kan ook de tenuitvoerlegging van een schriftelijk, buitengerechtelijk tot stand gekomen verzoeningsakkoord met betrekking tot onbetaalde schulden worden afgedwongen, indien in het akkoord expliciet is bepaald dat het kan fungeren als de basis voor tenuitvoerlegging. De Wet inzake de rechterlijke organisatie kan worden gevonden op de [Deense website met informatie over het recht](#).

Bemiddeling in strafprocedures

Wet nr. 467 van 12 juni 2009 inzake raden voor conflictoplossing in verband met misdrijven, die op 1 januari 2010 van kracht is geworden, introduceert een permanent, nationaal systeem voor conflictoplossing in strafzaken.

In elk politiedistrict wordt door de korpschef een raad voor conflictoplossing ingesteld, die het slachtoffer en de dader na een misdrijf in de gelegenheid stelt elkaar, in aanwezigheid van een neutrale bemiddelaar, te ontmoeten.

Bemiddeling in een raad voor conflictoplossing is alleen mogelijk wanneer de partijen hier allebei mee akkoord gaan. Kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen echter alleen meedoen met de toestemming van hun wettelijke voogd. Bemiddeling in een raad voor conflictoplossing is alleen mogelijk wanneer de dader materieel heeft bekend het misdrijf te hebben gepleegd.

De bemiddelaar bepaalt na gesprekken met de partijen hoe de raad voor conflictoplossing te werk gaat. Conflictoplossing houdt in dat de bemiddelaar de partijen helpt het misdrijf te bespreken en mogelijk helpt bij het formuleren van afspraken, als ze die willen maken.

Bemiddeling in een raad voor conflictoplossing is geen vervanging voor straf of ander rechtsgevolg van een misdrijf.

De wet inzake raden voor conflictoplossing in verband met misdrijven kan worden gevonden op de [Deense website met informatie over het recht](#).

Met wie kunt u contact opnemen?

Wanneer het gaat om een civiele procedure kunt u contact opnemen met het gerecht dat uw zaak behandelt. Adres, telefoonnummer e.d. van het gerecht in kwestie kunt u vinden op de website van de [Domstolsstyrelsen](#) ([Deense beheersdienst van hoven en rechtbanken](#)).

Wanneer het gaat om een strafprocedure kunt u contact opnemen met het politiedistrict waaronder de zaak valt. Adres, telefoonnummer e.d. van het politiedistrict in kwestie kunt u vinden op de website van de [Deense nationale politie](#).

Op welke gebieden kan bemiddeling worden gebruikt/wordt bemiddeling het meest gebruikt?

Zie hierboven.

Moeten er speciale regels worden gevolgd?

Zie hierboven.

Informatie en opleiding

Zie hierboven.

Uitgaven aan bemiddeling

Zie hierboven.

Kan een via bemiddeling bereikte afspraak worden afgedwongen?

Zie hierboven.

Laatste update: 04/05/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Duitsland

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation te beslechten in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een bemiddelaar/mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen.

Met wie contact opnemen?

Tal van organisaties bieden bemiddelings-/mediationdiensten aan. Hieronder treft u een niet-uitputtende lijst aan van enkele van de grotere organisaties:

[Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.](#) (BAFM, Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in familiezaken): Fritschestraße 22, 10585 Berlijn, Duitsland)

[Bundesverband Mediation e.V.](#) (BM, Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation: Wittestraße 30K, 13509 Berlijn, Duitsland)

[Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.](#) (BMWA, Duitse federale associatie voor bemiddeling in handels- en arbeidzaken: Prinzregentenstraße 1, 86150 Augsburg, Duitsland)

[Centrale für Mediation GmbH & Co.KG](#) (CfM, bemiddelings-/mediationcentrale: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Duitsland)

📄 [Arbeitsgemeinschaft Meditation in Deutschen Anwaltverein](#) (werkgenootschap bemiddeling/mediation van de Duitse vereniging van advocaten: Littenstraße 11, 10179 Berlijn, Duitsland)

Deutsche Gesellschaft für Mediation (DGM, Duitse vereniging voor bemiddeling/mediation: Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna, Duitsland)

Deutsches Forum für Mediation (DFfM, Duits forum voor bemiddeling/mediation DFfM: Hohe Straße 11, 04107 Leipzig, Duitsland)

📄 [Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung](#) (MiKK e.V., internationaal centrum voor bemiddeling/mediation bij gezinsconflicten en kinderontvoering: Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Duitsland)

Deze organisaties helpen partijen die gebruik willen maken van bemiddeling/mediation om een geschikte bemiddelaar/mediator te vinden.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

In het algemeen is bemiddeling/mediation altijd toegestaan wanneer er geen formele wettelijke vereisten zijn dat een bepaald soort geschil of zaak voor de rechter moet worden afgehandeld. Bemiddeling/mediation komt het meest voor in familiezaken, het erfrecht en het handelsrecht.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Op 26 juli 2012 werd in Duitsland de wet op bemiddeling/mediation (*Mediationsgesetz*) van kracht (artikel 1 van de wet ter bevordering van bemiddeling /mediation en andere procedures voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) van 21 juli 2012, Duits staatsblad (*Bundesgesetzblatt*) I, blz. 1577). Hiermee is bemiddeling/mediation voor het eerst wettelijk in Duitsland geregeld. Met deze wet wordt tevens de Europese richtlijn bemiddeling/mediation omgezet in Duits recht (Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken, PB L 136 van 24.5.2008, blz. 3). De Duitse wet op bemiddeling/mediation heeft een breder toepassingsgebied dan vereist door de Europese richtlijn: waar de richtlijn alleen betrekking heeft op grensoverschrijdende burgerlijke en handelsgeschillen, strekt de Duitse wet op bemiddeling/mediation zich uit tot alle vormen van bemiddeling/mediation in Duitsland, ongeacht de aard van het geschil en de woonplaatsen van de betrokken partijen.

De Duitse wet op bemiddeling/mediation geeft slechts enkele algemene richtsnoeren, aangezien bemiddelaars/mediators en betrokken partijen voldoende speelruimte nodig hebben tijdens de bemiddeling/mediation. De wet geeft om te beginnen definities van de begrippen "bemiddeling/mediation" en "bemiddelaar/mediator", zodat bemiddeling/mediation van andere vormen van geschillenbeslechting wordt onderscheiden. Volgens de wet is bemiddeling /mediation een gestructureerde procedure waarmee partijen met de hulp van een of meer bemiddelaars/mediators vrijwillig en zelfstandig in goed overleg tot een vorm van geschillenbeslechting proberen te komen. Bemiddelaars/mediators zijn onafhankelijke, onpartijdige personen, zonder beslissingsbevoegdheid, die de betrokken partijen bij de bemiddelings-/mediationprocedure begeleiden. In de wet is bewust afgezien van een nauwkeurige beschrijving van hoe de procedure moet verlopen. Wel zijn enkele openbaarmakingsverplichtingen en beperkingen op werkzaamheden vastgesteld, om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bemiddelaars/mediators te garanderen. Verder is de geheimhoudingsplicht van bemiddelaars/mediators nadrukkelijk wettelijk geregeld.

De wet stimuleert het in goed overleg bijleggen van geschillen door middel van verschillende prikkels in de officiële procedurele wetboeken (o.a. het Duitse wetboek van burgerlijke rechtsvordering, de *Zivilprozessordnung*, ZPO). Wanneer partijen een civiele procedure aanspannen, moeten zij aangeven of ze al hebben geprobeerd het geschil buitengerechtelijk op te lossen, bijvoorbeeld via bemiddeling/mediation, en of er specifieke redenen zijn om dat niet te doen. Verder mag de rechter in het vervolg de partijen de mogelijkheid aanreiken het geschil met behulp van bemiddeling/mediation op te lossen, of voor een andere buitengerechtelijke afdoeningswijze te kiezen; wanneer de partijen op dit aanbod ingaan, kan de rechter besluiten de procedure op te schorten. Vooral nog wordt niet in rechtsbijstand voorzien voor bemiddeling/mediation. Overeenkomstig artikel 278, lid 5, ZPO kan de rechter de partijen met het oog op een verzoeningsprocedure of andere pogingen tot verzoening doorverwijzen naar een verzoeningsrechter (*Güterichter*), die specifiek voor dat doel is aangewezen en die geen beslissingsbevoegdheid heeft. De verzoeningsrechter kan voor de geschillenbeslechting elke methode toepassen, met inbegrip van bemiddeling/mediation.

Met haar verslag van 20 juli 2017 heeft de Bondsregering voldaan aan haar wettelijke verplichting om binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet op bemiddeling/mediation aan de Bondsdag (het lagerhuis van het parlement) verslag uit te brengen over de effecten van de wet. Het verslag is [hier](#) te vinden. Hieruit blijkt dat in Duitsland nog niet zoveel als wenselijk gebruik wordt gemaakt van bemiddeling/mediation als alternatief instrument voor geschillenbeslechting. In het verslag wordt geen melding gemaakt van een onmiddellijke noodzaak om wetgevende maatregelen te treffen. Op basis van de bevindingen van het verslag zal de Bondsregering echter nagaan hoe de door de wet op bemiddeling/mediation nagestreefde doelstelling om bemiddeling /mediation te bevorderen, nog beter kan worden verwezenlijkt.

Informatie en opleiding

Algemene informatie is beschikbaar op de website van het [Bondsministerie van Justitie](#) (<http://www.bmj.de/>).

Er is geen wetgeving betreffende het beroepsprofiel van bemiddelaars/mediators. Evenmin is de toegang tot het beroep beperkt. Bemiddelaars/mediators moeten er zelf voor zorgen dat ze (door middel van een geschikte opleiding en aanvullende cursussen) beschikken over voldoende kennis en ervaring om partijen op competente wijze bij de bemiddelings-/mediationprocedure te begeleiden. In de Duitse wet is vastgesteld wat er op het punt van kennis, vaardigheden en methoden van geschikte opleidingen mag worden verwacht. Iedereen die aan deze criteria voldoet, mag werken als bemiddelaar/mediator. Er is geen minimumleeftijd en geen vereiste dat een bemiddelaar/mediator ten minste een hogere opleiding moet hebben afgerond.

Als de partijen een bepaalde garantie willen hebben wat betreft de opleiding en de praktische ervaring van hun bemiddelaar/mediator, kunnen zij voor een zogenaamde "erkende" bemiddelaar/mediator kiezen. Hiertoe heeft het Bondsministerie van Justitie gebruikgemaakt van zijn bevoegdheid om besluiten uit te vaardigen door het besluit betreffende de opleiding en de bij- en nascholing van erkende bemiddelaars/mediators (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*) vast te stellen, waarin aanvullende eisen voor de opleiding en de bij- en nascholing van erkende bemiddelaars /mediators, alsmede eisen voor opleidings- en bijscholingsinstellingen zijn opgenomen.

Voorlopig wordt er niet in een formele procedure voorzien.

Er worden momenteel opleidingen tot bemiddelaar/mediator aangeboden door organisaties, verenigingen, universiteiten, bedrijven en particulieren.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Aan bemiddeling/mediation zijn kosten verbonden. De vergoeding van deze diensten wordt in onderling overleg tussen de particuliere bemiddelaar/mediator en de partijen vastgesteld.

Er is geen regelgeving inzake de tarieven voor bemiddeling/mediation en er zijn geen statistieken over de kosten. Een tarief tussen 80 EUR en 250 EUR per uur wordt realistisch geacht.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

In principe kan een overeenkomst die via bemiddeling/mediation tot stand is gekomen, uitvoerbaar worden verklaard met behulp van een advocaat (schikking; artikelen 796a en 796b ZPO) of een notaris (notariële akte; artikel 794, lid 1, punt 5, en artikel 796c ZPO).

Gerelateerde links:

📄 [Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in familiezaken](#)

📄 [Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation](#)

[Duitse federale associatie voor bemiddeling/mediation in handels- en arbeidszaken](#)

[Bemiddelings-/mediationcentrale](#)

[Werkgenootschap bemiddeling/mediation van de Duitse vereniging van advocaten](#)

Laatste update: 17/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Estland

Waarom zou u, in plaats van naar de rechter te stappen, uw geschil niet proberen op te lossen door middel van bemiddeling/mediation? Dit is een maatregel in het kader van de alternatieve geschillenbeslechting, waarbij een bemiddelaar/mediator de partijen die een geschil met elkaar hebben helpt tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in Estland zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling/mediation.

Contact:

Het begrip verzoening/conciliatie verwijst naar de activiteiten van een conciliator of conciliatieorgaan bij civiele zaken. Verzoening is geregeld in de Wet inzake conciliatie. De Wet inzake conciliatie is opgesteld met het oog op de omzetting in Ests recht van Richtlijn 2008/52/EG betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken.

Ingevolge de Wet inzake conciliatie kan een conciliator een natuurlijke persoon zijn, aan wie de partijen hebben gevraagd om als conciliator op te treden.

Advocaten en notarissen kunnen ook als conciliators optreden. Ingevolge de specifieke wet kan de rol van conciliator ook worden toegewezen aan staatsorganen of lokale overheidsorganen.

Op de [website](#) van de Kamer van notarissen staat een lijst van notarissen.

Op de [website](#) van de Estse orde van advocaten staat een lijst van procureurs die als conciliator optreden.

U kunt ook contact opnemen met de volgende niet-gouvernementele organisaties:

De [Estse vereniging van bemiddelaars/mediators](#) biedt informatie in het Ests en het Engels.

De [Estse Unie voor kindbescherming](#) is een vereniging zonder winstoogmerk die opkomt voor de rechten van kinderen. Zij geeft onder meer advies aan ouders die een scheiding van tafel en bed of een echtscheiding wensen en moedigt hen aan gebruik te maken van bemiddelingsdiensten om de belangen van hun kinderen te beschermen. De Unie heeft opleidingen georganiseerd op het gebied van bemiddeling/mediation in familiezaken.

De [Estse Vereniging van verzekeraars](#) heeft een bemiddelaar/mediator voor verzekeringszaken aangesteld die belast is met geschillen tussen verzekeringnemers enerzijds en verzekeraars of verzekeringstussenpersonen anderzijds.

De Auteursrechtencommissie, die binnen het Ministerie van Justitie is opgericht, is een conciliatieorgaan in de zin van artikel 19 van de Wet inzake conciliatie. De commissie behandelt aanvragen met betrekking tot maatregelen die moeten worden toegepast om het mogelijk te maken een auteursrechtelijk beschermd werk of onder naburige rechten vallend materiaal in bepaalde gevallen vrij te gebruiken.

Op grond van de Wet op de beslechting van collectieve arbeidsgeschillen hebben partijen het recht zich tot de openbare conciliator te wenden in het geval van een collectief arbeidsgeschil (een geschil met betrekking tot de voorwaarden van een collectieve overeenkomst). De openbare conciliator is een onpartijdige deskundige die partijen die in een arbeidsgeschil verwickeld zijn, helpt om een compromis te sluiten. De openbare conciliator voor collectieve arbeidsgeschillen is Meelis Virkebau — e-mailadres: meelis.virkebau@riikliklepitaja.ee. Meer informatie is te vinden op de [website](#) van de openbare conciliator.

In sommige gevallen kan de õiguskantsler (kanselier van Justitie) als bemiddelaar optreden. Hoewel het begrip “ombudsman” niet voorkomt in de Wet inzake de kanselier van Justitie, oefent de kanselier van Justitie ook de functies van ombudsman uit, door te controleren of overheidsorganen de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen en de beginselen van goed bestuur respecteren, en door toezicht te houden op lokale overheden, publiekrechtelijke rechtspersonen en privaatrechtelijke instanties die publieke functies uitoefenen. Sinds 2011 oefent de kanselier van Justitie tevens de functie van de ombudsman voor kinderen uit, uit hoofde van artikel 4 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, en zorgt hij voor de conciliatie in discriminatiegeschillen. Meer hierover is te vinden op de [website](#) van het bureau van de kanselier van Justitie.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Het verzoeningsproces waarin de Wet inzake conciliatie voorziet, kan over het algemeen worden gebruikt om alle civiele geschillen te beslechten die betrekking hebben op zaken ten aanzien waarvan verzoening mogelijk is. In civiele zaken wordt een verzoeningsprocedure toegepast wanneer het geschil betrekking heeft op een privaatrechtelijke relatie en wordt behandeld door een kantonrechtbank. Hoewel er geen vergelijkende statistieken bestaan, is het waarschijnlijk dat bemiddeling vaker voorkomt op het gebied van familierecht.

De kanselier van Justitie beslecht geschillen met betrekking tot discriminatie indien iemand een verklaring indient dat hij is gediscrimineerd op grond van zijn geslacht, ras, nationaliteit (etnische oorsprong), huidskleur, taal, afkomst, godsdienst, politieke of andere overtuigingen, financiële of sociale status, leeftijd, handicap, seksuele geaardheid of andere in de wet genoemde kenmerken. Bemiddelaars/mediators kunnen ook optreden in geval van inbreuken op grondrechten.

De openbare conciliator treedt op als conciliator in collectieve arbeidsgeschillen.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Ingevolge de Estse wetgeving is medewerking aan de verzoeningsprocedure over het algemeen vrijwillig. De regels inzake conciliatie en de voorwaarden voor het handhaven van conciliatie-overeenkomsten zijn vastgesteld in de [Wet inzake conciliatie](#).

Het **Estse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** bevat een bijzondere regel die voorziet in verzoening door een rechter in situaties waarin een ouder een bevel met betrekking tot de omgang met het kind negeert. Overeenkomstig artikel 563 van dit wetboek kan de rechter, op verzoek van een van de ouders, beide ouders bij dagvaarding oproepen voor de rechter te verschijnen om het betreffende geschil door middel van een overeenkomst te beslechten. De rechter roept de ouders bij dagvaarding op om persoonlijk te verschijnen en wijst hen op de mogelijke rechtsgevolgen (boete of gevangenisstraf) als zij niet verschijnen.

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorziet tevens in de mogelijkheid ouders verplicht te laten deelnemen aan een verzoeningsproces volgens de Wet inzake conciliatie, indien de rechter dit, gezien de feiten van de zaak en de procedure tot dan toe, noodzakelijk acht in het belang van de beslechting van de kwestie.

De procedureregels van de verzekeringsconciliator van de Estse Vereniging van verzekeraars zijn [online](#) beschikbaar.

Verzoening waarbij de kanselier van Justitie optreedt, is geregeld in de Wet inzake de kanselier van Justitie. De beslechting van collectieve arbeidsgeschillen, de activiteiten van de openbare conciliator en de rechten en plichten van de partijen die betrokken zijn bij het proces, zijn geregeld in de Wet op de beslechting van collectieve arbeidsgeschillen.

De specifieke delen van de verzoeningsprocedure die door de Auteursrechtencommissie wordt uitgevoerd, zijn uiteengezet in de Wet inzake de auteursrechten.

Voorlichting en opleiding

Informatie over conciliators die volgens de Wet inzake conciliatie optreden, waaronder notarissen en procureurs, is te vinden op de websites van degenen die als conciliator actief zijn. Op de [website](#) van de Kamer van notarissen staat een lijst van notarissen. Op de [website](#) van de Estse orde van advocaten staat een lijst van procureurs die als conciliator optreden.

Informatie over de activiteiten van de kanselier van Justitie in zijn hoedanigheid als kinderombudsman is beschikbaar op de [website](#) van de kanselier van Justitie. Informatie over verzoening in discriminatiegeschillen kan ook worden gevonden op de [website](#) van de kanselier van Justitie.

Informatie over de activiteiten van de openbare conciliator als conciliator is te vinden op de [website](#) van de openbare conciliator.

Opleidingen voor bemiddelaars/mediators worden verzorgd door de particuliere sector (bv. de Vereniging van bemiddelaars/mediators). Er bestaat geen specifieke regeling voor de opleiding van bemiddelaars/mediators.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Ingevolge de Wet inzake conciliatie is verzoening niet kosteloos; de kosten van verzoening worden in onderling overleg tussen de conciliator en de betrokken partijen vastgesteld.

In zaken waarin een rechter heeft voorgesteld dat de partijen een beroep doen op een conciliator of de partijen heeft opgedragen de verzoeningsprocedure te volgen waarin is voorzien in de Wet inzake conciliatie, kan een partij die de kosten van de verzoeningsprocedure niet kan dragen of slechts gedeeltelijk of door betaling in termijnen kan dragen als vorm van rechtsbijstand gedeeltelijk of volledig worden vrijgesteld van de betaling van de kosten van de verzoeningsprocedure, die dan voor rekening van de Estse staat komen.

Indien de kanselier van Justitie als conciliator optreedt, is er geen vergoeding verschuldigd. Aan het verzoeningsproces kunnen echter aanvullende kosten verbonden zijn. De kanselier van Justitie bepaalt wie deze kosten moet dragen.

De beslechting van collectieve arbeidsgeschillen door de openbare conciliator is eveneens kosteloos. De kosten die voortvloeien uit de beslechting van een collectief arbeidsgeschil worden gedragen door de in het ongelijk gestelde partij, of in onderlinge overeenstemming verdeeld over de partijen.

De aanbestedende dienst van de Estse Vereniging van verzekeraars brengt 50 euro administratiekosten in rekening; de vergoeding voor de verzekeringsconciliator bedraagt maximaal 160 euro. Wanneer hierbij de socialezekerheidsbijdragen en werkloosheidsverzekering worden opgeteld, komt dit uit op een totaal van 214,08 euro. Indien de verzoeningspoging mislukt, wordt deze vergoeding gehalveerd.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, worden uitgevoerd?

Ingevolge de Wet inzake conciliatie is de overeenkomst die via een verzoeningsproces tot stand is gekomen, uitvoerbaar nadat op grond van een verzoekschrift de passende procedure om deze uitvoerbaar te verklaren is doorlopen (de artikelen §6271 en §6272 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Een verzoeningsovereenkomst die via een verzoeningsproces met behulp van een notaris of procureur tot stand is gekomen, kan ook door een notaris uitvoerbaar worden verklaard, overeenkomstig de regels die in de Wet op het notarisambt zijn vastgelegd. De speciale regels inzake de uitvoerbaarheid van overeenkomsten voor de procedure inzake de omgang met een kind zijn vastgelegd in artikel 563 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Een overeenkomst die tot stand is gekomen als gevolg van een door de kanselier van Justitie goedgekeurd verzoeningsproces is uitvoerbaar.

Een overeenkomst die tot stand is gekomen met behulp van de openbare conciliator ter beslechting van een collectief arbeidsgeschil, is voor beide partijen bindend, en rechtsgeldig vanaf de datum van ondertekening, tenzij een andere datum van inwerkingtreding is overeengekomen. Dit type overeenkomst vormt echter geen executoriale titel.

Laatste update: 14/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Ierland

Op 1 januari 2018 is de bemiddelingswet ([Mediation Act 2017](#)) in werking getreden. De wet bevat een algemeen regelgevingskader dat is bedoeld om te bevorderen dat geschillen worden opgelost via bemiddeling in plaats van via een gerechtelijke procedure. De achterliggende gedachte is bemiddeling aan te bieden als een reëel, doeltreffend en doelmatig alternatief voor gerechtelijke procedures, met het oog op verlaging van de gerechtskosten, snellere beslechting van geschillen en vermindering van de stress en rancune waarmee gerechtelijke procedures vaak gepaard gaan.

De wet:

bevat algemene beginselen voor het verloop van de bemiddeling door gekwalificeerde bemiddelaars – artikelen 6 tot en met 8;

maakt de invoering van gedragscodes voor het verloop van de bemiddeling door gekwalificeerde bemiddelaars mogelijk – artikel 9;

maakt het mogelijk dat de communicatie tussen de partijen tijdens een bemiddelingsprocedure vertrouwelijk is – artikel 10;

bevat bepalingen om in een later stadium eventueel een bemiddelingsraad in te stellen voor toezicht op de ontwikkelingen op dit gebied – artikel 12;

verplicht *solicitors* en *barristers* ertoe de partijen bij een geschil te adviseren een bemiddelingsprocedure te overwegen om tot een oplossing te komen – artikelen 14 en 15;

maakt het voor de rechter mogelijk op eigen initiatief of op dat van de partijen hun te verzoeken bemiddeling te overwegen om tot een oplossing te komen – artikel 16;

bevat bepalingen over de relatie tussen een bemiddelingsprocedure en de verjarings- en vervaltermijnen – artikel 18;

maakt het voor de rechter mogelijk om, als hij dat gerechtvaardigd acht, bij het toewijzen van de kosten van in artikel 16 bedoelde procedures er rekening mee te houden, wanneer een partij op onredelijke gronden weigert het gebruik van bemiddeling te overwegen of in het kader daarvan in verzuim blijft, of als een partij op onredelijke gronden weigert deel te nemen aan een bemiddelingsprocedure of in het kader daarvan in verzuim blijft, na op grond van artikel 16 tot deelname te zijn uitgenodigd door de rechter – artikelen 20 en 21.

Onder de werkingssfeer van de wet vallen alle civiele procedures die bij de rechter aanhangig kunnen worden gemaakt, met uitzondering van bepaalde in artikel 3 van de wet bedoelde gevallen.

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Griekenland

Conflicten kunnen ook via bemiddeling/mediation worden opgelost in plaats van via de rechter. Bemiddeling is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting waarbij een bemiddelaar de personen die een conflict met elkaar hebben, helpt om tot overeenstemming te komen. De Griekse regering en rechtsbeoefenaren zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling.

Met wie moet ik contact opnemen?

De volgende personen verlenen bemiddelingsdiensten in Griekenland:

Krachtens wet nr. 4640/2019 ([Griekse staatscourant, serie I, nr. 190/2019](#)), waarbij Richtlijn 2008/52/EG is omgezet in nationaal recht, zijn bemiddelaars:

a) houders van een diploma van het hoger onderwijs of van een gelijkwaardig diploma dat is afgegeven door een erkende buitenlandse instelling; b) opgeleid door een door de centrale commissie voor bemiddeling erkende opleidingsorganisatie voor bemiddelaars of houders van een accreditatietitel die is afgegeven door een andere lidstaat van de Europese Unie; en c) geaccrediteerd door de centrale commissie voor bemiddeling en ingeschreven in het register van bemiddelaars. Houders van een diploma van het hoger onderwijs of van een gelijkwaardig buitenlands diploma op het gebied van bemiddeling hoeven, om geaccrediteerd te worden, geen verdere opleiding te volgen bij een opleidingsorganisatie voor bemiddelaars en kunnen direct deelnemen aan examens met het oog op accreditatie. Uitgesloten van de uitoefening van het beroep van bemiddelaar zijn overheidsfunctionarissen, gemeenteambtenaren, rechterlijke ambtenaren of werknemers van publiekrechtelijke rechtspersonen en instellingen, evenals rechters en ambtenaren in actieve dienst. Gemeenteambtenaren en werknemers van publiekrechtelijke rechtspersonen mogen alleen in het kader en ten behoeve van hun werkzaamheden als geaccrediteerd bemiddelaar optreden.

De examens voor kandidaat-bemiddelaars worden ten minste tweemaal per jaar gehouden door de examencommissie, die wordt benoemd door de centrale commissie voor bemiddeling. De examens behelzen zowel schriftelijke als mondelinge toetsing, alsmede een beoordeling op basis van simulaties.

Plaats, datum en wijze van examinering worden vastgesteld bij besluit van de examencommissie, medegedeeld aan de erkende opleidingsorganisaties en ten minste dertig (30) dagen van tevoren bekendgemaakt op de website van het ministerie van Justitie.

De centrale commissie voor bemiddeling zet de registers van bemiddelaars op en houdt deze bij, in elektronische vorm. Deze worden gepubliceerd op de website van het ministerie van Justitie: a) het algemeen register van bemiddelaars, waarin de geaccrediteerde bemiddelaars in het hele land worden ingeschreven op alfabetische volgorde, en b) het bijzondere register van bemiddelaars, waarin de geaccrediteerde bemiddelaars die gevestigd zijn in het rechtsgebied van elke rechtbank van eerste aanleg, worden ingeschreven op volgorde van oplopend accreditatienummer.

Na de examens draagt de centrale commissie voor bemiddeling zorg voor de accreditatie van bemiddelaars en hun inschrijving in de registers van bemiddelaars. Bemiddelaars die op het moment van inwerkingtreding van de wet al geaccrediteerd zijn, behouden hun accreditatie.

Werknemers kunnen bij het **ministerie van Arbeid, Sociale Zekerheid en Welzijn** terecht voor een officiële hoorzitting over een arbeidsgerelateerd geschil. De procedure wordt uitgevoerd door de arbeidsinspectie (Επιθεώρηση Εργασίας). Een gespecialiseerde inspecteur stelt een datum voor een hoorzitting vast waarop de werkgever in de gelegenheid wordt gesteld om zijn standpunt naar voren te brengen. Deze hoorzitting staat los van een gerechtelijke procedure.

De **consumentenombudsman** (Συνήγορος του Καταναλωτή) is een onafhankelijke instantie die ressorteert onder het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Concurrentievermogen en die de consumentenrechten beschermt. De ombudsman is een buitengerechtelijk orgaan voor de consensuele beslechting van consumentengeschillen en geeft advies aan de regering over problemen die tot zijn bevoegdheidsgebied behoren. De ombudsman houdt ook toezicht op de [Raden voor minnelijke geschillenbeslechting](#) (Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού) van de plaatselijke prefecturale raden (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις).

Deze raden kunnen optreden wanneer er geen parallelle gerechtelijke procedure plaatsvindt.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Voor bemiddeling in aanmerking komen bestaande en toekomstige burgerlijke en handelsgeschillen van nationale of grensoverschrijdende aard, mits de betrokken partijen vrijuit kunnen handelen inzake het voorwerp van het geschil, overeenkomstig de bepalingen van het materieel recht.

Verder zijn de volgende geschillen tussen particulieren vatbaar voor bemiddeling, op straffe van niet-ontvankelijkheid van de vordering:

geschillen over mede-eigendom tussen eigenaren van etages of appartementen, geschillen die voortvloeien uit eenvoudige of complexe verticale eigendom, geschillen tussen, enerzijds, beheerders van mede-eigendommen per etage of verticale mede-eigendommen en, anderzijds, eigenaren van etages, appartementen en verticale eigendommen, en geschillen die vallen onder de artikelen 1003 tot en met 1031 van het burgerlijk wetboek;

geschillen over schadeclaims van welke aard dan ook voor schade veroorzaakt door een voertuig, tussen de rechthebbenden of hun opvolgers en de personen die de schade moeten vergoeden of hun opvolgers, en eisen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten voor voertuigen, tussen verzekeringsmaatschappijen en verzekerden of hun opvolgers, tenzij het schadegeval de dood of lichamelijk letsel heeft veroorzaakt;

geschillen over beloningen zoals bedoeld in artikel 622 A van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering;

familiegeschillen, met uitzondering van geschillen zoals bedoeld in artikel 592, lid 2, punten a), b) en c), van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering;

geschillen over schadeclaims van patiënten of hun familieleden tegen artsen, wanneer deze geschillen voortkomen uit de uitoefening van de beroepsactiviteit van laatstgenoemden;

geschillen die voortvloeien uit inbreuken op handelsmerken, octrooiën of tekeningen en modellen van nijverheid;

geschillen over beurscontracten.

op het gebied van arbeidsrecht en voor het beslechten van consumentengeschillen, zoals hiervoor werd beschreven;

voor slachtoffers van huiselijk geweld (wet nr. 3500/2006);

voor bepaalde typen strafbare feiten, als bepaald in wet nr. 3094/2010.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

- Er kan een beroep worden gedaan op bemiddeling voor geschillen zoals bedoeld in de huidige wet:

als de partijen na het ontstaan van het geschil overeenkomen om van bemiddeling gebruik te maken;

als de partijen worden opgeroepen om van bemiddeling gebruik te maken en daarmee instemmen;

als een gerechtelijke autoriteit van een andere lidstaat bemiddeling beveelt en het niet in strijd is met de goede zeden en de openbare orde om het geschil aan bemiddeling te onderwerpen;

als bemiddeling wettelijk verplicht is;

als de partijen in een schriftelijke overeenkomst een bemiddelingsclausule hebben opgenomen.

- De rechtbank waar een particulier juridisch geschil dat aan bemiddeling kan worden onderworpen, aanhangig is, kan de partijen in elk stadium van de procedure, rekening houdend met alle aspecten van de zaak, oproepen om tot bemiddeling over te gaan met het oog op beslechting van het geschil. Als de betrokkenen hiermee instemmen, wordt hun schriftelijke overeenkomst in het verslag van de rechtbank opgenomen. In dat geval moet de rechtbank de verdere behandeling van de zaak met drie tot uiterlijk zes maanden uitstellen, waarbij de gerechtelijke vakanties en vrije dagen niet worden meegerekend. Hetzelfde geldt voor andere gevallen waarin gedurende de periode van aanhangigheid een beroep op bemiddeling wordt gedaan. Als de partijen of een van hen voor de rechtbank worden of wordt vertegenwoordigd door een advocaat, valt de overeenkomst om het geschil aan bemiddeling te onderwerpen ook binnen het mandaat van de advocaat.

- Als voor een particulier juridisch geschil tot bemiddeling wordt overgegaan, betekent dit niet dat er geen conservatoire maatregel kan worden gelast, overeenkomstig de bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering. De rechter die de conservatoire maatregel gelast, kan uit hoofde van artikel 693, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering een termijn van ten minste drie maanden vaststellen voor de indiening van een klacht in het hoofdgeding.
- Overeenkomstig artikel 25, lid 4, punt a), van wet nr. 1756/1988 (Griekse staatscourant, serie I, nr. 35/1988) heeft de openbaar aanklager van de rechtbank van eerste aanleg het recht alle partijen aan te bevelen om tot bemiddeling over te gaan, wanneer dat mogelijk is.
- De overeenkomst tussen de partijen om tot bemiddeling over te gaan is onderworpen aan de bepalingen van het materieel recht en moet een beschrijving bevatten van het voorwerp van de bemiddeling.
- Gedurende de bemiddelingsprocedure worden de partijen bijgestaan door hun advocaten, behalve in het geval van consumentengeschillen en geringe vorderingen, waarvoor de partijen in persoon kunnen procederen. Met instemming van de partijen en de bemiddelaar kan een derde aan de procedure deelnemen, als dat nodig wordt geacht.
- De bemiddelaar wordt aangewezen door de partijen of een derde naar keuze, met name een bemiddelingscentrum. Er is maar één bemiddelaar, tenzij de partijen schriftelijk overeenkomen dat er meerdere zijn.
- De datum, de plaats en de andere modaliteiten van de bemiddeling worden met instemming van de partijen vastgesteld door de bemiddelaar. Als de partijen en de bemiddelaar niet allemaal op hetzelfde moment op dezelfde plaats aanwezig kunnen zijn, kan de bemiddeling plaatsvinden via videoconferentie met behulp van een computer of een ander videoconferentiesysteem waartoe de andere partijen in het geding toegang hebben.
- Bemiddelaars kunnen bij de uitoefening van hun taken met elk van de partijen communiceren en hen zowel afzonderlijk als gezamenlijk ontmoeten. De informatie die bemiddelaars in hun contacten met een van de partijen verkrijgen, mag niet aan de andere partij worden doorgegeven zonder de instemming van de partij die de informatie heeft gedeeld.
- Bemiddeling heeft in beginsel een vertrouwelijk karakter, er worden geen gegevens van de besprekingen bijgehouden en de procedure moet op zodanige wijze verlopen dat de vertrouwelijkheid niet wordt geschonden, tenzij de partijen anders overeenkomen. Voor aanvang van de procedure verbinden alle deelnemers zich er schriftelijk toe de vertrouwelijkheid van de bemiddeling te zullen respecteren. Dezelfde verplichting geldt voor eventuele derden die aan de procedure deelnemen. Desgewenst verbinden de partijen zich er schriftelijk toe de vertrouwelijkheid van de inhoud van de overeenkomst waartoe de bemiddeling zou kunnen leiden, te zullen respecteren, tenzij openbaarmaking noodzakelijk is voor de uitvoering ervan, overeenkomstig artikel 8, lid 4, of als redenen van openbare orde openbaarmaking rechtvaardigen.
- Als het geschil voor de rechter wordt gebracht of aan arbitrage wordt onderworpen, worden de bemiddelaar, de partijen, hun advocaten en alle personen die op welke manier dan ook aan de bemiddeling hebben deelgenomen, niet als getuigen gehoord en hebben zij niet het recht elementen aan te voeren die uit de bemiddeling voortvloeien of ermee verband houden, en met name om te verwijzen naar gesprekken, verklaringen of voorstellen van de partijen of het gezichtspunt van de bemiddelaar, tenzij redenen van openbare orde dit rechtvaardigen, in het bijzonder ten behoeve van de bescherming van minderjarigen of om te voorkomen dat de lichamelijke integriteit of de morele gezondheid van een persoon wordt bedreigd.
- Bemiddelaars zijn bij de uitoefening van hun taken alleen civielrechtelijk aansprakelijk in geval van kwade opzet.

Alternatieve geschillenbeslechting (ADR) in de praktijk

De enige vorm van alternatieve geschillenbeslechting waarvan gezegd kan worden dat deze in Griekenland daadwerkelijk toepassing vindt, is arbitrage. Krachtens artikel 99 e.v. van de Griekse faillissementswet kan de faillissementsrechtbank (πρωτεύουσα δικαστήριο) op verzoek van een natuurlijke of rechtspersoon een bemiddelaar voor een transactieprocedure benoemen.

De rechtbank bepaalt de geldigheid van het verzoek en benoemt vervolgens een bemiddelaar uit een lijst van deskundigen. De bemiddelaar moet alles in het werk stellen om tussen de schuldenaar en het (wettelijk bepaalde) merendeel van de schuldeisers een overeenkomst te realiseren om het voortbestaan van de onderneming te garanderen.

Een bemiddelaar kan een krediet- en financiële instelling om alle informatie over de economische activiteit van de schuldenaar verzoeken waarvan hij denkt dat deze nuttig is voor het succesvol realiseren van de bemiddelingsprocedure.

Wanneer geen overeenstemming kan worden bereikt, stelt de bemiddelaar de president van de rechtbank daarvan onverwijld in kennis. Deze begint de procedure voor de faillissementsrechtbank en de rol van de bemiddelaar eindigt hier.

Informatie en opleiding

De centrale commissie voor bemiddeling is bevoegd om elke kwestie te behandelen die verband houdt met de uitvoering van bemiddelingsprocedures.

Als de centrale commissie voor bemiddeling het noodzakelijk acht, kan zij subcommissies oprichten met het oog op de snelle beslechting en het onderzoek van kwesties die voortvloeien uit de toepassing van deze wet. Deze subcommissies bestaan uit leden van de centrale commissie voor bemiddeling, waarbij er geen beletsel is om lid te zijn van meerdere subcommissies. De subcommissies worden door de centrale commissie voor bemiddeling uitdrukkelijk gemachtigd om de kwesties die hun worden voorgelegd, definitief op te lossen, behalve in gevallen waarin de huidige wet specifiek bepaalt dat de plenaire vergadering van de centrale commissie voor bemiddeling bevoegd is.

In elk geval moeten er in het kader van de centrale commissie voor bemiddeling vier subcommissies worden opgericht, met een mandaat van twee jaar en met de volgende bevoegdheden:

- de «commissie voor de registers van bemiddelaars», die belast is met het bijhouden van de registers van bemiddelaars, het afhandelen van elke vraag in verband daarmee of het vaststellen van handelingen met betrekking tot deze registers, en het verzamelen van de jaarlijkse activiteitenverslagen;
- de «commissie voor beroepsethiek en disciplinair toezicht» ziet toe op de nakoming door bemiddelaars van hun verplichtingen uit hoofde van de huidige wet, evenals op de toepassing van het disciplinair recht en de oplegging van disciplinaire sancties;
- de «commissie voor controle op de opleidingsinstellingen» is bevoegd voor alle vragen in verband met de opleidingsinstellingen voor bemiddelaars;
- de «examencommissie» is bevoegd en verantwoordelijk voor het verloop van de schriftelijke en mondelinge examens en de beoordeling van de kandidaten met het oog op hun accreditatie als bemiddelaars.

Een opleidingsorganisatie voor bemiddelaars die is erkend bij bijzonder en gemotiveerd besluit van de centrale commissie voor bemiddeling, kan zijn:

Een opleidingsorganisatie voor bemiddelaars die is erkend bij bijzonder en gemotiveerd besluit van de centrale commissie voor bemiddeling, kan zijn:

A. een privaatrechtelijke rechtspersoon, die mag worden gevormd door:

een orde van advocaten of meerdere orden van advocaten gezamenlijk,

een of meer orden van advocaten in partnerschap met wetenschaps-, onderwijs- of beroepsorganisaties of beroepsverenigingen.

In de gevallen a) en b) bestaat de mogelijkheid om een partnerschap aan te gaan met een buitenlandse organisatie op internationaal niveau met ervaring in het onderwijs op het gebied van bemiddeling en meer in het algemeen op het gebied van alternatieve geschillenbeslechting of bemiddeling;

B. een Centrum voor opleiding en een leven lang leren (K.E.ΔI. BI.M.) van een instelling voor hoger onderwijs (A.E.I.) dat een programma op het terrein van bemiddeling aanbiedt en waarvan het functioneren uitsluitend wordt geregeld door de bepalingen die van toepassing zijn op het functioneren van instellingen voor hoger onderwijs, mits wordt voldaan aan alle voorwaarden die in de huidige wet zijn vastgesteld met betrekking tot de kwalificatie van de docenten, het onderwijs inzake bemiddeling en het minimale aantal docenten en leerders;

C. een natuurlijke persoon of een rechtspersoon gevormd overeenkomstig de geldende bepalingen van het Griekse recht of het recht van een lidstaat, met als hoofdactiviteit het onderwijs in bemiddeling en alternatieve geschillenbeslechting.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De vergoeding van de bemiddelaar wordt vrij afgesproken via een schriftelijke overeenkomst tussen de bemiddelaar en de partijen.

Als een schriftelijke overeenkomst ontbreekt, wordt de vergoeding als volgt vastgesteld: a) in gevallen waarin bemiddeling verplicht is, betaalt de eisende partij de bemiddelaar een bedrag vooruit van vijftig (50,00) euro als vergoeding voor de verplichte openingszitting. Dit bedrag wordt gelijk verdeeld tussen de partijen. Als het geschil voor de rechter wordt gebracht, wordt de partij die niet aan de bemiddeling heeft deelgenomen, ook al was zij daar wel officieel toe opgeroepen, of die de bemiddelaar niet haar deel van het bedrag voor de verplichte openingszitting heeft betaald, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 176 e.v. van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering veroordeeld tot betaling van het volledige bedrag dat de eisende partij voor de verplichte openingszitting moet voldoen. Dit bedrag wordt beschouwd als gerechtskosten, ongeacht de uitkomst van de procedure; b) het minimale uurtarief na de verplichte openingszitting is vastgesteld op tachtig (80,00) euro, een bedrag dat gelijk wordt verdeeld tussen de partijen. De bemiddelaar is gehouden de partijen precies van zijn of haar tarieven op de hoogte te stellen.

Kunnen bemiddelde overeenkomsten ten uitvoer worden gelegd?

Na de bemiddeling wordt een bemiddelingsverslag ondertekend door de bemiddelaar, de partijen en hun advocaten. Indien de bemiddeling niet tot overeenstemming leidt, volstaat de handtekening van de bemiddelaar. Indien de bemiddeling wel tot overeenstemming leidt, kan elke partij op elk moment het bemiddelingsverslag neerleggen bij de griffie van de rechtbank die territoriaal en absoluut bevoegd is en waar de zaak aanhangig is of aanhangig zou moeten worden gemaakt. Na de indiening van het verslag is een verdere vordering voor hetzelfde geschil niet-ontvankelijk, aangezien het voorwerp ervan onder de overeenkomst tussen de partijen valt, en wordt elke eventueel aanhangige zaak beëindigd.

Nadat het in dit artikel bedoelde bemiddelingsverslag bij de griffie van de bevoegde rechtbank is neergelegd, wordt het een executoriale titel, overeenkomstig artikel 904, lid 2, punt g), wanneer de overeenkomst aan een gedwongen tenuitvoerlegging kan worden onderworpen. Een afschrift van de executoriale titel wordt afgegeven door de rechter of de president van de bevoegde rechtbank.

Als de in het bemiddelingsverslag vervatte overeenkomst bepalingen bevat met betrekking tot rechtshandelingen waarvan de wet voorschrijft dat ze worden verricht in de vorm van een authentieke akte, moeten deze akten in authentieke vorm worden opgemaakt. In dat geval zijn de geldende bepalingen voor het opmaken van dergelijke authentieke akten en de transcriptie ervan van toepassing.

Nadat het in dit artikel bedoelde bemiddelingsverslag bij de griffie van de bevoegde rechtbank is neergelegd, zoals bedoeld in lid 2, kan het als titel dienen voor de inschrijving of doorhaling van een hypotheek, overeenkomstig artikel 293, lid 1, punt c), van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Met de schriftelijke kennisgeving van de verplichte openingszitting door de bemiddelaar aan de partijen of de overeenkomst over het vrijwillige beroep op bemiddeling, zoals bedoeld in artikel 5, worden de verjarings- en vervaltermijnen voor de inning van vorderingen en de uitoefening van rechten geschorst, wanneer deze termijnen overeenkomstig de bepalingen van het materieel recht zijn begonnen te lopen, evenals de in de artikelen 237 en 238 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering voorziene termijnen, voor de volledige duur van de bemiddelingsprocedure.

Onverminderd de bepalingen in de artikelen 261, 262 en 263 van het burgerlijk wetboek met betrekking tot de inning van vorderingen en de uitoefening van rechten uit hoofde van het materieel recht, beginnen geschorste verjaringstermijnen en uiterste termijnen weer te lopen op de dag na de opstelling van een verslag van het niet-slagen van de bemiddeling of de betekening van de terugtrekking uit de bemiddeling van een van de partijen aan de andere partij en de bemiddelaar, of elke andere uitkomst of beëindiging van de bemiddelingsprocedure.

Gerelateerde links

[Orde van advocaten van Athene](#)

[Ministerie van Arbeid en Sociale Zekerheid](#)

[Consumentenombudsman](#)

[Ministerie van Justitie](#)

[Grieks Centrum voor Mediation en Arbitrage](#)

Laatste update: 12/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [es](#)

Bemiddeling in EU-landen - Spanje

Een van de verschijnselen die de rechtspraak in Spanje de laatste jaren beïnvloedt, is de toename van het aantal rechtszaken, die gevolgen heeft voor de soepele werking van de rechtspraak.

Daarom wordt er gezocht naar alternatieve manieren om conflicten op te lossen die efficiënter zijn dan de mogelijkheden die het huidige model biedt.

Bemiddeling/mediation is een van deze manieren, naast arbitrage en verzoening.

Met wie contact opnemen?

Zie de informatie over het vinden van een mediator in Spanje.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Wet 5/2012 van 6 juli 2012 inzake bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken zet Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 om in Spaans nationaal recht. Deze wet stelt een minimumkader voor de bemiddelings-/mediationpraktijk in zonder afbreuk te doen aan de bepalingen die door de autonome gemeenschappen zijn vastgesteld.

Bemiddeling/mediation in het arbeidsrecht

Bemiddeling/mediation is heel gebruikelijk in arbeidsrechtelijke kwesties. Soms is het verplicht om eerst bemiddeling/mediation te proberen voordat naar de rechter kan worden gestapt. Bij collectieve conflicten is bemiddeling/mediation de regel, en in enkele autonome gemeenschappen vindt nu ook bij individuele conflicten vaker bemiddeling plaats.

De autonome gemeenschappen hebben instanties die zich speciaal met bemiddeling/mediation in arbeidsrechtelijke kwesties bezighouden. Op nationaal niveau biedt de Interconfederale Dienst voor bemiddeling en arbitrage ("Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje" – SIMA) gratis bemiddelingsdiensten aan bij conflicten die de bevoegdheden van de [autonome gemeenschappen](#) te buiten gaan.

Wet 36/2011 inzake de arbeidsrechtbanken bevat de geheel nieuwe bepaling dat als algemene regel alle aanvragen vergezeld moeten gaan van een certificaat waarin wordt verklaard dat eerder een poging tot verzoening of bemiddeling/mediation is ondernomen voor de toepasselijke administratieve dienst, de Dienst voor bemiddeling, arbitrage en verzoening ("Servicio de Mediación, Arbitraje y Conciliación" – SMAC), of voor organen die dergelijke functies vervullen uit hoofde van een collectieve overeenkomst, hoewel in het daaropvolgende artikel de procedures worden genoemd die van deze eis zijn vrijgesteld.

Wet 36/2011 bevat een uitdrukkelijke verwijzing naar bemiddeling/mediation, niet alleen tijdens verzoening vóór het proces, maar ook wanneer de gerechtelijke procedure al loopt.

Bemiddeling/mediation in het civiele en het familierecht

Wet 5/2012 inzake bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken biedt de mogelijkheid om de partijen in de preliminaire zitting mede te delen dat zij gebruik kunnen maken van bemiddeling/mediation om te proberen het geschil te beslechten en dat de rechtbank, gelet op het doel van de gerechtelijke procedure, de partijen kan uitnodigen om te proberen een overeenkomst tot stand te brengen die een einde aan de procedure maakt, of om de partijen toe te staan om opschorting van de procedure te verzoeken, zodat zij een poging tot bemiddeling/mediation of arbitrage kunnen ondernemen.

Wet 5/2012 betekent een grote verandering op dit rechtsgebied, in de zin dat hij in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een uitdrukkelijke verwijzing naar bemiddeling/mediation als een van de buitengerechtelijke manieren om een procedure te beëindigen, invoert.

Wat het Spaanse systeem betreft, is de bemiddelings-/mediationprocedure het meest gestructureerd en het verst ontwikkeld op het gebied van het familierecht.

Op het niveau van de centrale overheid is Wet 15/2005 een belangrijke stap voorwaarts doordat hij bemiddeling/mediation ziet als een vrijwillige alternatieve manier om familieconflicten op te lossen en vrijheid tot een van de hoogste waarden van het Spaanse rechtssysteem verklaart; de wet bepaalt dat de partijen de rechtbank op elk moment kunnen verzoeken de procedure op te schorten, zodat zij gebruik kunnen maken van gezinsbemiddeling en kunnen proberen om via overleg tot een oplossing voor de geschilpunten te komen.

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorziet bovendien in de mogelijkheid dat de partijen, in onderlinge overeenstemming, verzoeken om de procedure op te schorten, zodat zij gebruik kunnen maken van bemiddeling/mediation, maar het schrijft niet voor dat de rechtbank de procedure ab initio moet opschorten om de partijen door te verwijzen naar een informatiebijeenkomst, noch wordt een dergelijke stap aanbevolen.

De gezinsbemiddelingsdiensten die in de verschillende autonome gemeenschappen worden aangeboden, lopen sterk uiteen en kunnen zelfs binnen een gemeenschap per gemeente variëren. Sommige autonome gemeenschappen, bijvoorbeeld Catalonië, bieden de dienst zelf aan, terwijl in andere autonome gemeenschappen de gemeenten (*ayuntamientos*) de aanbieders van de gezinsbemiddelingsdiensten zijn.

De Algemene Raad voor de rechterlijke macht (*Consejo General del Poder Judicial*) steunt en ziet toe op de bemiddelingsinitiatieven van diverse rechtbanken in Spanje, die worden ondersteund door de autonome gemeenschappen, universiteiten, gemeenten en verenigingen.

Bemiddeling/mediation in het strafrecht

Het doel van bemiddeling/mediation in het kader van het strafrecht is tweeledig: enerzijds reclassering van de dader en anderzijds schadeloosstelling van het slachtoffer.

In het jeugdstrafrecht (van 14 tot 18 jaar) is bemiddeling/mediation expliciet in regels neergelegd als instrument ten behoeve van de heropvoeding van de minderjarige. In deze rechtssfeer wordt de bemiddeling/mediation uitgevoerd door de ondersteunende teams van het Openbaar Ministerie voor jeugdzaken (*Fiscalía de Menores*), hoewel ook instanties van autonome gemeenschappen en andere instanties en verenigingen op dit gebied bemiddelingswerk kunnen verrichten.

In het strafrecht voor volwassenen is bemiddeling/mediation niet gereguleerd, hoewel er in de praktijk op basis van de straf- en strafproceswetgeving, die onderlinge overeenstemming en verlaging van de straf bij compensatie of herstel van de schade toestaat, alsmede op basis van de toepasselijke internationale wetgeving in enkele provincies wel bemiddelingsdiensten worden uitgevoerd.

Bemiddeling/mediation vindt over het algemeen plaats met betrekking tot lichte strafbare feiten, zoals overtredingen, maar is ook mogelijk in processen vanwege ernstige delicten wanneer de omstandigheden dat vereisen.

Wat betreft huiselijk geweld, verbiedt Organieke Wet 1/2004 inzake uitgebreide beschermingsmaatregelen tegen gendergerelateerd geweld bemiddeling/mediation uitdrukkelijk in gevallen waarin sprake is van gendergerelateerd geweld. Er zijn echter steeds meer voorstanders van bemiddeling/mediation in deze tak van het rechtssysteem, omdat het zinvol is om per geval te beoordelen of bemiddeling/mediation passend is of niet. In dit verband benadrukt het verslag over gendergerelateerd geweld in het gezin uit 2001 van de Algemene Raad voor de rechterlijke macht dat overtredingen of delicten waarbij sprake is van huiselijk geweld, naar de burgerlijke rechter moeten worden verwezen.

De Algemene Raad voor de rechterlijke macht steunt en ziet toe op de bemiddelingsinitiatieven van rechtbanken van instructie (*Juzgados de Instrucción*), strafrechtbanken (*Juzgados de lo Penal*) en provinciale rechtbanken (*Audiencias Provinciales*) in Spanje. In kwantitatieve zin zijn de belangrijkste experimenten tot nu toe uitgevoerd in Catalonië en Baskenland.

Bemiddeling/mediation in contentieuze administratieve procedures

De wet inzake contentieuze administratieve procedures voorziet niet uitdrukkelijk in de mogelijkheid om gebruik te maken van alternatieve manieren om geschillen met hulp van een derde partij te beslechten, hoewel hij dergelijke manieren evenmin verbiedt.

Deze wet voorziet ook in de mogelijkheid de rechtmatigheid van administratieve activiteiten te laten beoordelen op andere manieren die een aanvulling zijn op de gerechtelijke middelen, teneinde de toename van het aantal onnodige rechtszaken te voorkomen en betaalbare en snelle methoden te verschaffen om de talrijke geschillen te beslechten.

Het [portal voor de rechtspraak \(Administración de Justicia\)](#) bevat informatie over de gerechtelijke instanties die gerechtelijke bemiddelingsdiensten aanbieden op het gebied van het civiele, handels-, straf-, familie- en arbeidsrecht, alsook over de verschillende buitengerechtelijke bemiddelingsdiensten die door verschillende beroepsorganisaties worden aangeboden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Over het algemeen wordt de bemiddeling/mediation uitgevoerd door een onpartijdige derde die de vertrouwelijkheid moet bewaren.

De partijen, bijgestaan door hun advocaten, kunnen besluiten een bemiddelingspoging te ondernemen en dit besluit mededelen aan de rechtbank, of ze kunnen door de rechter worden aangespoord om bemiddeling/mediation te zoeken wanneer deze van mening is dat bemiddeling zinvol kan zijn.

In het strafrecht wordt eerst contact opgenomen met de dader, en pas wanneer deze toestemming geeft voor een bemiddelingspoging wordt contact opgenomen met het slachtoffer.

Informatie en opleiding

Wet 5/2012 inzake bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken bepaalt dat de bemiddelaar/mediator over een officiële academische graad moet beschikken of met succes een voortgezette beroepsopleiding moet hebben afgerond en dat hij/zij een specifieke opleiding tot bemiddelaar/mediator moet hebben gevolgd die moet zijn verkregen door een of meer specifieke cursussen te volgen die worden aangeboden door passend geaccrediteerde instellingen en die in het hele land geldig zijn voor de uitoefening van de functie van bemiddelaar/mediator.

Slechts enkele wetten en regelingen van sommige autonome gemeenschappen hebben betrekking op de opleiding die noodzakelijk is om als gezinsbemiddelaar werkzaam te kunnen zijn. In het algemeen wordt van een bemiddelaar/mediator gevraagd dat hij of zij een universitaire titel van middelhoog tot hoog niveau heeft en een specifieke praktische opleiding tot bemiddelaar/mediator heeft gevolgd, die moet bestaan uit sterk praktijkgerichte cursussen met een duur van 100 tot 300 uur.

De specifieke opleiding tot mediator wordt normaliter aangeboden door universiteiten en beroepscolleges, zoals die van psychologen en advocaten.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Over het algemeen is bemiddeling/mediation via de rechtbank gratis.

In de sfeer van het arbeidsrecht zijn de diensten van de autonome gemeenschappen en de SIMA gratis.

Met betrekking tot het familierecht zijn de diensten die worden aangeboden door instanties die met de rechtbank samenwerken, over het algemeen gratis. In Catalonië bestaat regelgeving over de prijs van de bemiddelingsprocedure voor personen die geen recht op gratis rechtsbijstand hebben.

In het strafrecht is bemiddeling/mediation door overheidsinstanties gratis.

De partijen kunnen ook afzien van bemiddeling/mediation via de rechtbank en vrijelijk zelf een bemiddelaar inschakelen en deze een onderling overeengekomen honorarium betalen. Wat betreft de kosten van bemiddeling/mediation, bepaalt Wet 5/2012 uitdrukkelijk dat de kosten, ongeacht of de bemiddeling/mediation tot een overeenkomst heeft geleid, gelijkelijk moeten worden verdeeld tussen de partijen, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

Teneinde buitengerechtelijke geschillenbeslechtingen aan te moedigen, voorziet Wet 10/2012 houdende regeling van bepaalde vergoedingen met betrekking tot de rechtsbedeling en het Nationaal Instituut voor toxicologie en forensische wetenschappen in terugbetaling van het bedrag van de vergoeding wanneer een buitengerechtelijke schikking leidt tot besparing van een deel van de kosten van de verrichte diensten.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Wet 5/2012 bepaalt dat partijen een bemiddelingsovereenkomst die via bemiddeling/mediation tot stand is gekomen, formeel kunnen registreren.

Wanneer de bemiddelingsovereenkomst in een andere staat moet worden toegepast, moet behalve de formele registratie in voorkomend geval ook worden voldaan aan de eventuele eisen van de internationale verdragen waarbij Spanje partij is, en aan regels van de Europese Unie.

Wanneer de overeenkomst tot stand is gekomen via bemiddeling/mediation die plaatsvond na de aanvang van een gerechtelijke procedure, moeten de partijen de rechtbank verzoeken de overeenkomst rechtsgeldig te verklaren conform de bepalingen van de wet inzake civiele procedures.

De mogelijkheid om een bemiddelingsovereenkomst uit te voeren, hangt af van de mate van handelingsvrijheid die de partijen hebben met betrekking tot het onderwerp waarover overeenstemming is bereikt.

Links

[SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA](#)

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Frankrijk

Waarom niet eerst proberen een geschil via bemiddeling op te lossen in plaats van meteen naar de rechter te stappen? Bemiddeling is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting waarbij een bemiddelaar de partijen helpt om tot overeenstemming te komen. In Frankrijk zien overheid en professionals zeer duidelijk de voordelen van bemiddeling in en wordt de inschakeling van een bemiddelaar sterk aangemoedigd door de wetgever.

Met wie contact opnemen?

In Frankrijk bestaat geen centraal orgaan of regeringsorgaan dat toezicht houdt op de beroepsactiviteit van bemiddelaar.

Er bestaat geen officiële nationale website over bemiddeling. Wel wordt er een rubriek over bemiddeling bijgehouden op www.justice.fr en op de website van de openbare dienst van de [bemiddelaar voor het bedrijfsleven](#) (*Médiateur des entreprises*) of op de website voor [administratieve bemiddeling](#).

De bemiddelaar is ingesteld bij artikel 8 van Wet nr. 2016-1547 van 18 november 2016 inzake de modernisering van de rechtspraak van de 21e eeuw. Door elk hof van beroep (*cour d'appel*) worden lijsten gepubliceerd met bemiddelaars in burgerlijke, sociale en handelszaken. Hoewel in de eerste plaats bedoeld ter informatie van rechters, kunnen deze lijsten ook op allerlei manieren onder de aandacht van de rechtzoekenden worden gebracht. Ze zijn onder meer te vinden op de websites van de desbetreffende hoven van beroep.

Op welke gebieden is bemiddeling toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling kan plaatsvinden op elk gewenst moment en op alle terreinen van het recht, met uitzondering van de gebieden die vallen onder de "openbare orde". Bemiddeling kan bijvoorbeeld niet worden ingezet om de bindende regels met betrekking tot huwelijk of echtscheiding te omzeilen.

Bemiddeling vindt plaats op verschillende gebieden, bijvoorbeeld:

- geschillen tussen bureaus;
- problemen tussen eigenaren en huurders;
- gezins- of familieproblemen;
- geschillen in onderlinge relaties binnen organisaties;
- geschillen tussen ondernemingen, bij de uitvoering van een overeenkomst of in een andere conflictsituatie;
- geschillen tussen ondernemingen en het bankwezen;
- problemen bij overheidsopdrachten of geschillen met overheidsdiensten, overheidsinstellingen en lokale en regionale overheden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Bemiddeling in de praktijk

Bemiddeling in burgerlijke zaken is bij Wet nr. 95-125 van 8 februari 1995 inzake de rechterlijke organisatie en de civielrechtelijke, strafrechtelijke en bestuursrechtelijke procedure ingevoerd in het Franse recht.

Bij Beschikking nr. 2011-1540 van 16 november 2011 is Richtlijn 2008/52/EG omgezet, die een kader vaststelt ter bevordering van minnelijke geschillenbeslechting door de partijen met de hulp van een derde, waarbij de bemiddelaar mag bemiddelen bij zowel grensoverschrijdende als binnenlandse geschillen, met uitzondering van geschillen naar aanleiding van een arbeidscontract en geschillen met betrekking tot het administratief regaal recht.

Bij de beschikking van 16 november 2011 is ook de wet van 8 februari 1995 gewijzigd om een algemeen kader voor bemiddeling vast te stellen. Zij heeft een definitie gegeven van het begrip bemiddeling, de kwaliteiten waarover de bemiddelaar moet beschikken gepreciseerd, en herinnert aan het beginsel van vertrouwelijkheid van de bemiddeling, die van essentieel belang is voor het welslagen van de procedure.

Sinds 2010 biedt de bemiddelaar voor het bedrijfsleven, die bij decreet van de president van de Republiek is benoemd en ressorteert onder de minister van Economische Zaken, Financiën en Herstel (*ministre de l'économie, des finances et de la relance*), kosteloos en vertrouwelijk een bemiddelingsdienst aan publieke en particuliere actoren. Hij draagt aldus bij tot de taak van algemeen belang om alternatieve geschillenbeslechtingmethoden te ontwikkelen. Aan

hem kunnen geschillen worden voorgelegd tussen ondernemingen, bij de uitvoering van een overeenkomst of in een andere conflictsituatie, of problemen bij overheidsopdrachten of geschillen met overheidsdiensten, overheidsinstellingen en lokale en regionale overheden.

Ten slotte bevat het wetboek administratieve rechtspraak (*Code de justice administrative*) een deel dat gewijd is aan administratieve bemiddeling op initiatief van partijen of van de rechter (zie de artikelen L. 213-1 e.v.).

Conventionele bemiddeling:

Bemiddeling kan plaatsvinden op initiatief van de partijen, zonder enige tussenkomst van de rechter.

Partijen die zich al wel tot een rechter hebben gericht om hun geschil te beslechten, behouden, indien zij het daar onderling over eens zijn, echter de mogelijkheid om dit in der minne te schikken, met name door een beroep te doen op een bemiddelaar.

Gerechtelijke bemiddeling:

Wanneer bij een rechtbank een proces is aangespannen, "kan de rechter bij wie een geschil aanhangig is gemaakt, na instemming van de partijen te hebben verkregen, een derde persoon aanwijzen om de partijen te horen en hun standpunten te vergelijken, teneinde hen in staat te stellen een oplossing te vinden voor het conflict in kwestie" (artikel 131-1 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Code de procédure civile*)).

In familiezaken kan de rechter tevens de partijen gelasten, binnen de beperkte mogelijkheden die hij heeft om te bepalen hoe het ouderlijk gezag moet worden uitgeoefend of welke voorlopige voorzieningen er in geval van een echtscheiding moeten worden getroffen, een voorlichtingsbijeenkomst over bemiddeling bij te wonen, die voor de partijen kosteloos is. Hierbij kan geen enkele sanctie worden opgelegd (artikelen 255 en 373-2-10 van het burgerlijk wetboek (*Code civil*)).

Bij Wet nr. 2019-222 van 23 maart 2019 houdende de programmering voor 2018-2022 en de hervorming van de rechtspraak is in artikel 373-2-10 van het burgerlijk wetboek bemiddeling na rechterlijke uitspraak ingevoerd:

"Indien geen akkoord wordt bereikt, probeert de rechter de partijen te verzoenen.

Om het bereiken van consensus tussen de ouders over het ouderlijk gezag te vergemakkelijken, kan de rechter hun een bemiddelingsmaatregel voorstellen, tenzij een van de ouders aanvoert dat de andere ouder zich schuldig heeft gemaakt aan geweld tegen hem of haar of tegen het kind, en met hun instemming een gezinsbemiddelaar aanwijzen die tot bemiddeling overgaat, ook in de beslissing waarin definitief uitspraak wordt gedaan over de wijze van uitoefening van het ouderlijk gezag.

Tenzij een van de ouders aanvoert dat de andere ouder zich schuldig heeft gemaakt aan geweld tegen hem of haar of tegen het kind, kan de rechter hen ook verplichten een bijeenkomst met een gezinsbemiddelaar bij te wonen, die hun het voorwerp en het verloop van deze maatregel zal uiteenzetten."

In administratieve zaken kan de rechter ook bemiddeling voorstellen: "wanneer een geschil aanhangig wordt gemaakt bij een administratieve rechtbank of een administratief hof van beroep, kan de voorzitter van de rechtsprekende formatie, na de instemming van partijen te hebben verkregen, bemiddeling gelasten in een poging tot overeenstemming tussen hen te komen" (artikel L. 213-1 van het wetboek administratieve rechtspraak). Dezelfde regels gelden bij geschillen voor de Raad van State (*Conseil d'État*), het hoogste administratieve gerecht (artikel L. 114-1 van het wetboek administratieve rechtspraak).

Bevel tot bemiddeling:

Wanneer bij een rechtbank een proces is aangespannen, kan de rechter, indien over bemiddeling geen instemming van de partijen is verkregen, "hen verplichten om, binnen een door de rechter te bepalen termijn, een bijeenkomst met een bemiddelaar bij te wonen, die tot taak heeft hun het voorwerp en het verloop van een bemiddelingsmaatregel uiteen te zetten (...)." (artikel 127-1 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

"Verplichte" bemiddeling

In het Franse recht is bemiddeling op grond van recente wetwijzigingen voortaan verplicht onder bepaalde omstandigheden.

Bij artikel 7 van Wet nr. 2016-1547 van 18 november 2016 inzake de modernisering van de rechtspraak van de 21e eeuw is bij wijze van experiment een verplichte voorafgaande gezinsbemiddelingspoging ingevoerd in elf rechtsgebieden. Dit experiment, dat aanvankelijk eind 2019 zou stoppen, is eerst verlengd tot en met 31 december 2020 en daarna tot en met 31 december 2022.

Personen die een rechterlijke beslissing in familiezaken of een bepaling van een door de rechter bekrachtigde overeenkomst willen laten wijzigen, moeten voordat de zaak opnieuw aan de rechter wordt voorgelegd, eerst een poging tot gezinsbemiddeling ondernemen op straffe van niet-ontvankelijkheid.

Het gaat hierbij om verzoeken betreffende:

- de gewone verblijfplaats van het kind of de kinderen;
- het omgangsrecht en het verblijfsrecht;
- de bijdrage aan de opvoeding en het onderhoud van minderjarige kinderen;
- beslissingen over de uitoefening van het ouderlijk gezag.

Er hoeft vooraf geen gezinsbemiddelingspoging te worden ondernomen in geval van:

- geweld van een van de ouders tegen de andere ouder of tegen het kind; een verzoek om bekrachtiging van een akkoord tussen de partijen;
- een andere, naar het oordeel van de rechter, gegronde reden.

Bij Wet nr. 2019-222 van 23 maart 2019 houdende de programmering voor 2018-2022 en de hervorming van de rechtspraak is het gebruik van een wijze van alternatieve geschillenbeslechting, waaronder bemiddeling, verplicht gesteld wanneer het verzoek betrekking heeft op de betaling van een bedrag van maximaal 5 000 euro, op een burengeschil of op een abnormaal probleem tussen burenen. In dit geval mag een zaak niet eerder aan de rechter worden voorgelegd, op straffe van niet-ontvankelijkheid die door de rechter ambtshalve kan worden uitgesproken, dan na het – naar keuze van de partijen – ondernemen van een poging tot verzoening onder leiding van een gerechtelijk bemiddelaar, een poging tot bemiddeling of een poging tot het uitvoeren van een participatieve procedure, behalve in de volgende vijf wettelijk bepaalde gevallen:

- indien minstens een van de partijen verzoekt om bekrachtiging van een akkoord;
- indien het verplicht is vooraf een rechtsmiddel in te stellen bij de instantie waar de beslissing van uitgaat;
- indien er voor het niet toepassen van een van de in de eerste alinea genoemde wijzen van minnelijke schikking een gegronde reden bestaat, bijvoorbeeld wanneer er binnen een redelijke termijn geen gerechtelijk bemiddelaar beschikbaar is;
- indien de rechter of bestuurlijke instantie op grond van een bijzondere bepaling moet overgaan tot een voorafgaande poging tot verzoening;
- indien de schuldeiser tevergeefs een vereenvoudigde procedure voor de invordering van geringe vorderingen heeft ingeleid.

Voor geschillen voor de administratieve rechter kan voorafgaande bemiddeling verplicht worden gesteld, kosteloos en met een voor elk soort geschil aangewezen bemiddelaar. Er bestaat momenteel verplichte voorafgaande bemiddeling voor geschillen over besluiten van de openbare administratieve instelling op het gebied van werk en werkgelegenheid (*Pôle emploi*) en voor bepaalde besluiten betreffende bepaalde ambtenaren (zie Decreet nr. 2022-433 van 25 maart 2022 betreffende de procedure van verplichte voorafgaande bemiddeling voor bepaalde geschillen binnen het overheidsapparaat en bepaalde sociale geschillen).

Bemiddeling in strafzaken

Overeenkomstig artikel 41-1 van het wetboek van strafvordering (*Code de procédure pénale*) heeft de openbare aanklager, als hij van mening is dat een dergelijke maatregel de schade die het slachtoffer heeft geleden kan herstellen, een einde kan maken aan de hinder die voortvloeit uit het strafbare feit of

kan bijdragen tot de reclassering van de dader van het strafbare feit, de mogelijkheid vóór zijn beslissing over de strafvordering, rechtstreeks of via een bemiddelaar van de openbare aanklager en op verzoek of met instemming van het slachtoffer, een bemiddeling tussen de dader en het slachtoffer te regelen. Via bemiddeling in strafzaken kunnen het slachtoffer en de dader een actieve rol spelen bij het oplossen van de problemen die uit het strafbare feit voortvloeien, en met name bij het vergoeden van schade van welke aard ook die het gevolg is van het plegen van het strafbare feit. Deze bemiddeling, uitgevoerd door een bemiddelaar in strafzaken die wordt aangewezen door de openbare aanklager, moet het slachtoffer de mogelijkheid geven zich vrijelijk te uiten, de feiten uiteen te zetten en zijn verwachtingen met betrekking tot de geleden schade en de gewenste schadevergoeding kenbaar te maken. De dader moet zich, door de rechtstreekse confrontatie met het slachtoffer, bewust worden van zijn handelen en de gevolgen daarvan om herhaling te voorkomen.

Indien de maatregel tot bemiddeling in de betreffende strafzaak niet kan worden uitgevoerd wegens het gedrag van de dader, kan de openbare aanklager, tenzij er nieuwe elementen aan het licht komen, vervolging instellen. Sinds de inwerkingtreding van Wet nr. 2020-936 van 30 juli 2020 inzake de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld is bemiddeling in strafzaken verboden in geval van partnergeweld als bedoeld in artikel 132-80 van het wetboek van strafrecht (*Code pénal*).

Regelgeving inzake bemiddeling

De nationale "ethische code" voor bemiddelaars is de op Europees niveau vastgestelde gedragscode.

De bemiddelaar voor het bedrijfsleven baseert zich ook op openbare beleidsbeginselen.

"Gecontracteerde" gezinsbemiddelingsdiensten, d.w.z. diensten die worden bekostigd uit de kinderbijslagfondsen, de fondsen voor sociale verzekeringen in de landbouw en door het ministerie van Justitie, moeten zich houden aan bepaalde normen inzake de werking en kwaliteit van de in een nationaal referentiekader opgenomen diensten.

In 2017 is er een **ethisch handvest** voor bemiddelaars in administratieve geschillen vastgesteld voor administratieve bemiddeling.

Tot slot zijn in Decreet nr. 2017-1457 van 9 oktober 2017 betreffende de lijsten van bemiddelaars bij de hoven van beroep de voorwaarden voor opname in deze lijsten verduidelijkt. Kandidaten:

mogen niet zijn veroordeeld, onbekwaam zijn verklaard of uit hun rechten zijn ontzet, zoals bedoeld in bulletin nr. 2 van het strafregister;

mogen zich niet schuldig hebben gemaakt aan tegen de eer, de integriteit en de goede zeden indruisende handelingen die aanleiding hebben gegeven tot een tuchtrechtelijke of bestuurlijke sanctie van ontheffing van het ambt, schrapping, tuchtrechtelijk ontslag en intrekking van een erkenning of vergunning;

moeten kunnen aantonen dat zij een opleiding hebben gevolgd of over ervaring beschikken die hen geschikt maakt om als bemiddelaar te fungeren, hetgeen geldt voor natuurlijke personen; wat rechtspersonen aangaat: moet elke van de rechtspersoon deel uitmakende natuurlijke persoon die zich bezighoudt met de uitvoering van bemiddelingsmaatregelen, voldoen aan de voorwaarden die gelden voor natuurlijke personen in het algemeen.

Informatie en opleiding

Momenteel voorziet het Franse positieve recht niet in enige specifieke opleiding voor bemiddelaars.

Voor familie zaken is er een staatsdiploma voor bemiddeling in familie zaken. Dit diploma is echter geen harde eis om als gezinsbemiddelaar te mogen optreden. Het is wel vereist voor degenen die werkzaam zijn bij een gecontracteerde gezinsbemiddelingsdienst.

In strafzaken zijn naar behoren aangemelde natuurlijke personen en verenigingen bevoegd om als bemiddelaar op te treden bij de rechtbanken en hoven van beroep overeenkomstig het bepaalde in artikel R. 15-33-30 van het wetboek van strafvordering. Bemiddelaars volgen een basisopleiding van ten minste 35 uur en daarna een voortgezette opleiding.

Hoeveel kost bemiddeling?

Persoonen die een beroep doen op gerechtelijke of buitengerechtelijke bemiddeling, moeten voor deze wijze van alternatieve geschillenbeslechting betalen.

Bemiddeling via een van de talrijke bemiddelingsdiensten vanuit de overheid of bemiddeling die in strafzaken wordt gelast, is kosteloos. Bemiddeling is ook kosteloos als zij verplicht is vóór het instellen van beroep bij de administratieve rechter.

De vergoeding van de bemiddelaar kan vanuit de rechtsbijstand worden betaald op basis van de artikelen 118-9 en volgende van Decreet nr. 91-1266 van 19 december 1991. Het maximumbedrag is 256 euro voor één partij en 512 euro voor alle partijen samen.

In geval van gerechtelijke bemiddeling wordt deze vergoeding door een taxerende rechter vastgesteld na afloop van de bemiddeling en na overlegging van een kostennota of overzicht (artikel 119 van Decreet nr. 91-1266 van 19 december 1991). De rechter bepaalt de hoogte van het te consigneren bedrag en de beloning (artikelen 131-6 en 131-13 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Omdat de wetgeving niet in een lijst met vaste tarieven voorziet, zijn de eenheidskosten voor bemiddeling in familie zaken variabel.

Publiek bekostigde diensten hanteren een tarievenlijst waarin is voorzien in een bijdrage van de betreffende gezinnen. Deze eigen bijdrage wordt in rekening gebracht per sessie en per persoon, is inkomensafhankelijk en bedraagt 2 tot 131 euro.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Een door partijen bereikte overeenkomst is voor hen even bindend als welke overeenkomst dan ook.

Indien partijen dat wensen is het mogelijk deze uitvoerbaar te maken door haar ter bekrachtiging voor te leggen aan de bevoegde rechter (zie artikel 1565 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering; artikel L. 213-4 van het wetboek administratieve rechtspraak) of door haar overeenkomstig de wet van 22 december 2021 te laten bekrachtigen door de griffie van de rechtbank op basis van een instrument dat door een advocaat is opgemaakt.

Wanneer de bemiddeling binnen een gerechtelijk kader plaatsvindt, bepaalt artikel 131-12 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering dat de gevatte rechter, op verzoek van de partijen, de overeenkomst die zij aan hem voorleggen, bekrachtigt.

Volgens artikel L. 111-3, lid 1, van het wetboek van tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beslissingen (*Code des procédures civiles d'exécution*) zijn overeenkomsten die door gerechtelijke of buitengerechtelijke bemiddeling tot stand zijn gekomen, executoriale titels waaraan de gewone of administratieve gerechten uitvoerbaarheid verlenen.

Op het gebied van bemiddeling in strafzaken is in artikel 41-1, lid 5, van het wetboek van strafvordering bepaald dat, indien de dader van een strafbaar feit zich ertoe heeft verbonden het slachtoffer schadevergoeding te betalen, het slachtoffer op basis van dat proces-verbaal kan verzoeken om invordering ervan volgens de betalingsbevelprocedure, overeenkomstig de regels van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Laatste update: 19/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Kroatië

De regering van de Republiek Kroatië ondersteunt via het ministerie van Justitie op krachtige wijze (via wetgeving en financiële en technische middelen) de ontwikkeling en bevordering van mediation, wat een van de belangrijkste onderdelen van de strategie voor justitiële hervorming is geworden.

Gerechtelijke en buitengerechtelijke mediation

Mediation is mogelijk bij alle gewone en gespecialiseerde rechtbanken van eerste en tweede aanleg (gemeentelijke, districts- en handelsrechtbanken en de hoge handelsrechtbank) in alle fasen van de (beroeps)procedure. Bij gerechtelijke mediation kunnen uitsluitend rechters van de desbetreffende rechtbank als mediator optreden die een opleiding als mediator hebben gevolgd en staan vermeld op de lijst van rechter-mediators die de president van de rechtbank jaarlijks opstelt. Een rechter zal nooit als mediator optreden in een zaak waarvoor hij als rechter is aangewezen.

Buitengerechtelijke mediation vindt in de Republiek Kroatië al jaren met veel succes plaats in mediationcentra van de Handelskamer, de Kamer van Ambachten, de werkgeversvereniging, de vereniging van mediators, de orde van advocaten, het verzekeringsbureau en de dienst Sociaal Partnerschap van de regering. Mediation met geselecteerde mediators kan echter ook buiten deze centra plaatsvinden.

Ingevolge de Mediationwet (*Narodne novine* (staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 18/11) en de Regels betreffende het register van mediators en accreditatienormen voor mediationcentra en mediators (*Narodne novine*, nr. 59/11), moet het ministerie van Justitie het register van mediators bijhouden.

Commissie Alternatieve Geschillenbeslechting

Het ministerie van Justitie heeft de Commissie Alternatieve Geschillenbeslechting opgericht, die bestaat uit vertegenwoordigers van de gerechten, het bureau van de openbare aanklager, de dienst Sociaal Partnerschap, de Handelskamer, de werkgeversvereniging, de Kamer van Ambachten en het ministerie van Justitie.

De opdracht van de Commissie is het monitoren van de ontwikkeling van alternatieve geschillenbeslechting, het bewaken van de uitvoering van bestaande programma's en het voorstellen van maatregelen voor het bevorderen van alternatieve geschillenbeslechting. Daarnaast verstrekt de Commissie adviezen en geeft ze haar reactie op onderzoeken die onder haar bevoegdheid vallen.

Op de vergadering van de Commissie Alternatieve Geschillenbeslechting van 26 november 2009 werd een gedragscode voor mediators aangenomen.

Wetgevingskader

Mediation als middel voor het beslechten van geschillen werd voor het eerst geregeld door een specifieke wet, namelijk de Mediationwet, (*Narodne novine*, nr. 163/03), die op 24 oktober 2003 in werking is getreden, waarin enkele van de basisbeginselen zijn opgenomen van de Aanbeveling van de Raad van Europa betreffende mediation in burgerlijke en handelszaken en van het Groenboek betreffende alternatieve wijzen van geschillenbeslechting op het gebied van het burgerlijk recht en het handelsrecht in de Europese Unie. De wet werd in 2009 gewijzigd. Begin 2011 is een nieuwe Mediationwet aangenomen (*Narodne novine*, nr. 18/11), die in werking is getreden op de dag van toetreding van Kroatië tot de Europese Unie.

Naast de Mediationwet, die geldt als de belangrijkste wet op dit gebied, zijn er regelingen ter uitvoering van deze wet alsook nog andere wetten waarin onderdelen van mediation zijn geregeld.

Mediationprocedure

De mediationprocedure kan op verschillende manieren worden ingeleid: door het indienen van een voorstel tot mediation door een van de partijen bij het geschil dat door de wederpartij wordt aanvaard, door het indienen van een gezamenlijk voorstel voor een minnelijke schikking van het geschil, of door het indienen van een voorstel tot mediation door een derde partij (bijv. een rechter in een gerechtelijke procedure).

Mediators zijn een of meer personen die, met instemming van de partijen, bemiddelen tussen de partijen. Om als mediator te kunnen optreden, moet men een speciale opleiding hebben gevolgd en zich voortdurend bijscholen (de expertise en vaardigheden van een mediator zijn een belangrijke voorwaarde voor het succes van mediation). De gerechtelijke academie speelt een cruciale rol bij het verzorgen van opleidingen voor mediators.

Mediation moet plaatsvinden volgens een vooraf door de partijen overeengekomen procedure. De mediator moet de partijen eerlijk en gelijk behandelen. Hij kan een bijeenkomst beleggen met elke partij afzonderlijk. Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, kan de mediator informatie die hij van een partij heeft ontvangen, slechts met uitdrukkelijke toestemming van die partij aan de wederpartij bekend maken. De mediator kan helpen bij het opstellen van de schikkingsovereenkomst en aanbevelingen doen voor de inhoud ervan.

Een via mediation bereikte schikking is bindend voor de partijen die de schikkingsovereenkomst hebben ondertekend. Wanneer de partijen als onderdeel van de schikking bepaalde verplichtingen zijn aangegaan, zijn ze gehouden om deze verplichtingen binnen de daarvoor gestelde termijn na te komen. Een schikkingsovereenkomst is een executoriale titel als de schikking betrekking heeft op een voor schikking vatbare uitvoerbare verplichting en een uitvoerbaarverklaring bevat.

Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, draagt iedere partij haar eigen kosten en dragen ze de kosten van mediation in gelijke delen, of ze dragen die kosten overeenkomstig het bepaalde in een bijzondere wet dan wel overeenkomstig de regels van de betrokken mediationcentra.

Volgens de meeste deskundigen op dit terrein is elk geschil over rechten waarover de partijen vrijelijk kunnen beschikken, vatbaar voor mediation en heeft een minnelijke schikking bijna altijd de voorkeur. Mediation is met name geschikt voor handelsgeschillen, alsook voor grensoverschrijdende geschillen (één van de partijen heeft haar woonplaats of gewoonlijke verblijfplaats in een EU-lidstaat) in burgerlijke en handelszaken. Opgelet: onder grensoverschrijdende geschillen vallen geen geschillen over douane-, belasting- of administratiefrechtelijke aangelegenheden of geschillen met de overheid wegens handelen of niet-handelen in het kader van de uitoefening van overheidsbevoegdheden.

Overige links

[Een mediator vinden](#)

[Meer informatie](#)

Laatste update: 20/07/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Italië

U kunt proberen om uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting genoemd, waarbij een bemiddelaar/mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De Italiaanse overheid en rechtsbeoefenaars beschouwen bemiddeling/mediation als een bijzonder doeltreffend instrument.

1. Met wie contact opnemen?

In Italië is bij [Wetsbesluit nr. 28/2010](#) (*decreto legislativo*) een systeem van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken ingevoerd, dat tot doel heeft geschillen te regelen over bedragen waaraan de partijen mogen verzaken of die ze mogen overdragen.

De bemiddelings-/mediationdiensten worden aangeboden door bemiddelings-/mediationorganisaties die openbaar of privaat van aard kunnen zijn en in een register van bemiddelings-/mediationorganisaties (*registro degli organismi di mediazione*) zijn opgenomen, dat door het ministerie van Justitie wordt bijgehouden.

Alle informatie over bemiddeling/mediation kunt u op de website van het [ministerie van Justitie](#) raadplegen.

U vindt daar onder meer het register van [erkende bemiddelings-/mediationorganisaties](#).

Aan de hand van het register kunt u met een bemiddelings-/mediationorganisatie van uw keuze contact opnemen en een beroep doen op de diensten van bemiddelaars/mediators die bij die organisatie zijn aangesloten. Voor meer informatie kunt u rechtstreeks bij de betrokken organisatie terecht.

2. Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddelings-/mediationorganisaties kunnen helpen om tot een minnelijke schikking te komen bij elk geschil over bedragen waaraan de partijen mogen verzaken of die ze mogen overdragen. Bemiddeling/mediation is in Italië mogelijk bij geschillen op het gebied van gemeenschappelijk eigendom, zakelijke rechten, verdelingen, nalatenschappen, familierechtelijke overeenkomsten, huur en verhuur, bruikleen, verpachting van ondernemingen, schadevorderingen naar aanleiding van medisch handelen of belediging via de pers of enig ander communicatiemiddel, verzekeringsovereenkomsten en bank- en financieringsovereenkomsten. In dat geval heeft de betrokken partij bijstand van een advocaat nodig. Daarnaast gebeurt bemiddeling/mediation op vrijwillige basis, hoewel een rechter dit ook aan de partijen kan voorstellen of het contractueel door de partijen kan zijn opgelegd.

3. Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Momenteel zijn de voorschriften inzake bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken vastgelegd in Wetsbesluit nr. 28/2010 (zoals gewijzigd bij Wetsbesluit nr. 69 van 21 juni 2013, omgezet in Wet nr. 98 van 9 augustus 2013, verder in [Wetsbesluit nr. 132 van 12 september 2014](#), met wijzigingen omgezet in [Wet nr. 162 van 10 november 2014](#), en in [Wetsbesluit nr. 130 van 6 augustus 2015](#)) en Ministerieel Besluit nr. 180/2010.

4. Opleiding

Iedereen die bemiddelaar/mediator wil worden, moet voldoen aan de eisen uit artikel 4, lid 3, punt b), van Ministerieel Besluit nr. 180/2010: in het bijzonder moeten zij in het bezit zijn van een titel of diploma dat ten minste gelijkwaardig is aan een universitaire graad na drie jaar studie, of moeten zij lid zijn van een beroepsvereniging of organisatie en ten minste tweejarige bijscholingscursussen hebben gevolgd bij onderwijsaanbieders die door het ministerie van Justitie worden erkend, en gedurende de twee jaar durende bijscholingsperiode moeten ze als stagiair ten minste aan twintig bemiddelings-/mediationzaken hebben meegewerkt.

De onderwijsaanbieders die getuigschriften afleveren waarin wordt verklaard dat de bemiddelaars/mediators de nodige opleiding hebben gevolgd, zijn openbare of private instellingen die door het ministerie van Justitie worden erkend indien ze aan de normen voldoen.

5. Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De criteria die de bemiddelings-/mediationvergoeding bepalen, met inbegrip van de vergoeding voor het opstarten van de procedure en de vergoeding voor de eigenlijke bemiddeling/mediation, zijn vastgelegd in Ministerieel Besluit nr. 180/2010.

De bedragen staan vermeld in tabel A van de bijlage bij het besluit. Ze verschillen naargelang van de waarde van het geschil.

6. Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Krachtens artikel 12 van Wetsbesluit nr. 28/2010 geldt dat wanneer alle partijen bij de bemiddeling/mediation door een advocaat worden bijgestaan, de overeenkomst die de partijen en de advocaten hebben ondertekend, een executoriale titel bij verkoop bij executie, tenuitvoerleggingsprocedures voor afgifte en levering, de tenuitvoerlegging van een verplichting om iets te doen of iets niet te doen, of een gerechtelijke hypotheek vormen. De advocaten verklaren en bevestigen dat de overeenkomst met bindende regels en de openbare orde in overeenstemming is. In alle andere gevallen wordt de overeenkomst na registratie op verzoek van een van de partijen bekrachtigd door de voorzitter van de lagere rechtbank (*tribunale*), nadat is gecontroleerd of de overeenkomst formeel juist is opgesteld en of deze met bindende regels en de openbare orde strookt. In geval van grensoverschrijdende geschillen van de aard waarnaar wordt verwezen in artikel 2 van Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008, moet de registratie van de overeenkomst worden bekrachtigd door de voorzitter van de lagere rechtbank in het rechtsgebied waarvan de overeenkomst moet worden uitgevoerd.

7. Is toegang tot de gegevensbank van bemiddelaars/mediators kosteloos?

Het ministerie van Justitie publiceert op zijn website een lijst van bemiddelings-/mediationorganisaties en de daarbij aangesloten bemiddelaars/mediators. U vindt [hier](#) de link naar deze site (zie ook punt 1), die vrij toegankelijk is en gratis kan worden geraadpleegd.

Laatste update: 17/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Cyprus

Met wie contact opnemen?

Voor meer informatie over de bemiddelingsprocedure in Cyprus kunt u contact opnemen met het ministerie van Justitie en Openbare Orde, de Cypriotische orde van advocaten, de kamer van koophandel van Cyprus of de wetenschappelijke en technische kamer van Cyprus.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling/mediation kan worden gebruikt om al dan niet grensoverschrijdende civiele geschillen, waaronder handelsgeschillen, op te lossen. De betrokken partijen moeten daarvoor wel hun instemming verlenen. De wet geldt niet voor familierechtelijke geschillen of voor arbeidsconflicten die geen grensoverschrijdend karakter hebben.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Conform de wet van 2012 die bepaalde kwesties op het gebied van bemiddeling/mediation in civiele geschillen regelt (wet 159 (I)/2012), wijzen de partijen in overleg een bemiddelaar/mediator aan. Het gaat daarbij om een informele procedure. De partijen bepalen in samenspraak met de bemiddelaar/mediator op welke wijze de procedure gaat verlopen, hoe lang deze duurt, hoe de bijbehorende geheimhoudingsplicht eruitziet, wat de vergoeding van de bemiddelaar/mediator is en welke betalingsvoorwaarden zullen gelden. Ook over andere relevant geachte vraagstukken worden afspraken gemaakt.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Conform de wet bepalen de partijen vooraf in overleg met de bemiddelaar/mediator onder meer hoe de vergoeding van de bemiddelaar/mediator en de betalingsvoorwaarden worden vastgesteld en wat de procedurekosten zijn. Daarom kunnen de kosten van bemiddeling/mediation niet van tevoren worden berekend. De kosten zijn grotendeels afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van de zaak.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Als de partijen een schikking treffen, wordt deze schriftelijk door de bemiddelaar/mediator opgesteld. Een verzoek om tenuitvoerlegging van deze schikking kan bij een rechtbank worden ingediend, hetzij gezamenlijk, hetzij door een van de partijen met uitdrukkelijke toestemming van de andere partijen. In dat geval wordt de schikking op dezelfde wijze als een rechterlijke beslissing ten uitvoer gelegd.

Laatste update: 11/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([lv](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Bemiddeling in EU-landen - Letland

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in Letland zijn zich bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

Op dit moment bevindt de toepassing van geschillenbeslechting via mediation zich nog in een beginstadium in Letland. Er bestaat geen centraal overheidsorgaan dat toezicht houdt op het beroep van mediator.

De Mediationraad

De Mediationraad (*Mediācijas padome*) is een op 25 juli 2011 opgerichte vereniging die een aantal in Letland geregistreerde verenigingen samenbrengt die actief zijn op het gebied van mediation. De Mediationraad heeft als doel om gemeenschappelijke opleidingsnormen te ontwikkelen en certificering voor opleidingsprogramma's in te voeren, een gedragscode voor gecertificeerde mediators op te stellen en aan te nemen, zijn zienswijzen voor te leggen aan nationale en lokale autoriteiten, andere autoriteiten en overheidsfunctionarissen, en adviezen te verstrekken over wetgevingsaangelegenheden en de juridische praktijk op het gebied van mediation.

De Mediationraad is opgericht door de volgende verenigingen:

Mediation en ADR (*Mediācija un ADR*);

Geïntegreerde Mediation in Letland (*Integrētā mediācija Latvijā*);

Maatschappelijke Integratie (steunpunt voor slachtoffers) (*Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs)*);

de Vereniging van commerciële mediators (*Komerccmediatoru asociācija*).

Mediation en ADR

Mediation en ADR (*Mediācija un ADR*) is op 7 april 2005 opgericht. De doelstellingen van deze organisatie zijn:

bevordering van de geleidelijke invoering en toepassing van alternatieve wijzen van geschillenbeslechting (Alternative Dispute Resolution – ADR) (mediation, bemiddeling, onpartijdige evaluatie van de feiten, deskundigenverslagen, arbitrage, enz.) in Letland;

deelname aan beleidsvorming, bijvoorbeeld in de door overheidsinstellingen opgerichte werkgroepen;

bevordering van hogere normen voor de beroepskwalificaties van haar leden en van een zo hoog mogelijk niveau van mediation en ADR-diensten;

het samenbrengen van ADR-beroepsbeoefenaars om gemeenschappelijke doelen te verwezenlijken;

samenwerking met internationale organisaties en andere natuurlijke en rechtspersonen.

De organisatie adviseert de in een geschil betrokken partijen en hun vertegenwoordigers over de keuze van een deskundige en organiseert daarnaast lezingen en congressen over mediation en ADR. Enkele leden van de organisatie zijn praktiserende mediators die gespecialiseerd zijn in strafzaken en civiele zaken. De leden hebben vaardigheden op het gebied van bemiddeling en het leiden van onderhandelingen opgedaan tijdens cursussen in Letland en het buitenland onder leiding van ervaren mediators en conflictoplossers uit de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en andere landen.

Geïntegreerde Mediation in Letland

Geïntegreerde Mediation in Letland (*Integrētā mediācija Latvijā – IMLV*) is op 10 augustus 2007 opgericht. Deze organisatie streeft naar een maatschappij die geschillen op succesvolle wijze beslecht, waarbij de belangen van alle partijen even goed worden behartigd en waarbij het geschillenbeslechtingsproces menselijk en onpartijdig is en is gebaseerd op samenwerking. De IMLV is opgericht in nauwe samenwerking met de Duitse vereniging voor geïntegreerde mediation ('Integrierte Mediation'). Er zijn plannen voor samenwerking op het gebied van onderwijs, aanvullende opleiding, toezicht, de invoering van mediationdiensten en de toepassing van goede praktijken.

De IMLV heeft als doel om de ontwikkeling van mediation op regionaal, nationaal en internationaal niveau te stimuleren door mediation te integreren in het geschillenbeslechtingsproces van instellingen en organisaties en in het werk van beroepsbeoefenaars, alsmede in de maatschappij in het algemeen.

Om dit doel te bereiken heeft de IMLV zichzelf de volgende taken gesteld:

het bevorderen en ontwikkelen van het concept van geïntegreerde mediation in Letland als een moderne en kwalitatief hoogwaardige vorm van geschillenbeslechting;

het bevorderen van samenwerking tussen beroepsbeoefenaars, organisaties en instellingen;

het afbakenen en bepleiten van de principes en voordelen van geïntegreerde mediation;

het informeren en voorlichten van het publiek over de principes en mogelijkheden van geïntegreerde mediation;

het geven van meer bekendheid aan de successen van geïntegreerde mediation;

het organiseren van opleidingen over mediation en de mogelijkheden om deze te integreren in de activiteiten op verschillende gebieden;

het verrichten van onderzoeken en enquêtes.

De IMLV brengt verschillende beroepsbeoefenaars, waaronder praktiserende mediators, bij elkaar om de voor mediation benodigde vaardigheden te integreren in hun activiteiten en om het bewustzijn te verhogen van mediation als een haalbare optie voor geschillenbeslechting.

Maatschappelijke Integratie (steunpunt voor slachtoffers)

Het Centrum voor slachtofferhulp van de vereniging Maatschappelijke Integratie is operationeel sinds 2003. De belangrijkste doelstelling van de vereniging is om bijstand te verlenen aan slachtoffers van misdrijven. Sinds 2004 heeft de vereniging twintig mediators in dienst, die over ruime ervaring met mediationprocedures beschikken en deze ervaring kunnen toepassen bij het beslechten van civielrechtelijke en administratieve geschillen.

Op welke gebieden is mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation is op veel gebieden toegestaan. Het gebied waarop mediation het meest kan worden toegepast is dat van civiele geschillen die voortvloeien uit het familie- en handelsrecht.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Geschillenbeslechting door middel van mediation is volledig vrijwillig.

Mediation is geen voorwaarde voor het instellen van bepaalde soorten gerechtelijke procedures of de voorzetting van een gerechtelijke procedure.

Mediation is in Letland niet gereguleerd door externe wetten en regelingen.

Informatie en opleiding

Op de volgende website is specifieke informatie over mediation te vinden: <http://www.mediacija.lv>.

De twee verenigingen Mediation en ADR en Maatschappelijke Integratie hebben lesgevers in dienst die een basisopleiding mediation verzorgen voor toekomstige mediators, evenals een cursus elementaire geschillenbeslechtingsvaardigheden voor gebruik in zowel persoonlijke als beroepssettings.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De oplossing van civiele geschillen door middel van mediation is niet kosteloos. De kosten voor mediation zijn afhankelijk van verschillende factoren: de kwalificaties en ervaring van de mediator, de complexiteit van het geschil, het aantal vereiste mediationssessies en andere factoren.

Voor zaken die betrekking hebben op de belangen en rechten van kinderen biedt de Bondskamer voor bemiddelingszaken en buitenlandse zaken van de Familierechtbank van Riga (*Rīgas Bāriņtiesas Ārlietu un samierināšanas pārvalde*) echter gratis diensten aan voor ingezetenen van de gemeente Riga. Geschillen betreffen meestal alimentatie, verblijfsregelingen, bezoekrechten, voogdij en opvoedingskwesaties.

Kunnen overeenkomsten die via mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

☞ [Richtlijn 2008/52/EG](#) bepaalt dat partijen die betrokken zijn bij een geschil kunnen verzoeken een schriftelijke overeenkomst die via mediation tot stand is gekomen, uitvoerbaar te verklaren. De lidstaten moeten de Commissie meedelen welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn dergelijke verzoeken te behandelen.

Letland heeft dit nog niet gedaan.

Links

☞ [Mediācija.lv](#)

Laatste update: 05/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Litouwen

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in de Republiek Litouwen zijn zich bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

Er is geen centrale of regeringsinstantie voor mediation (*tarpininkavimas*) in Litouwen en er zijn ook geen plannen op dit gebied.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation (*taikinamasis tarpininkavimas*) kan worden gebruikt in civiele zaken (d.w.z. zaken die als civiele procedure worden behandeld door een rechterlijke instantie met algemene bevoegdheid).

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

De voorschriften voor mediation zijn vastgelegd in de **wet inzake mediation in civiele zaken** (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Binnen dit kader is het invoeren van mediation geheel vrijwillig. Er bestaan geen specifieke regelingen zoals een gedragscode voor mediators.

Informatie en opleiding

Er bestaat tot op heden geen nationaal opleidingsprogramma. Door het **ministerie van Justitie** (*Teisingumo ministerija*) en privé-instellingen worden echter wel opleidingen gegeven. Er bestaat geen regelgeving voor deze privé-instellingen.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Volgens de wet inzake mediation in civiele zaken kan mediation tegen een vergoeding of kosteloos worden aangeboden. In geval van vergoedingen mag de procedure pas beginnen nadat een mediator schriftelijk met beide partijen in het geschil heeft ingestemd over het te betalen bedrag en de betalingswijze.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

☞ [Richtlijn 2008/52/EG](#) biedt partijen in een geschil de mogelijkheid om te verzoeken dat een via mediation bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn een dergelijk verzoek in ontvangst te nemen.

Volgens de wet inzake mediation in civiele zaken mogen de partijen in het geschil zelf een bevoegde rechter kiezen. Dit kan de districtrechtbank van de woonplaats of van de statutaire zetel van een van de partijen in het geschil zijn.

Laatste update: 07/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Luxemburg

U kunt proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een bemiddelaar/mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de beoefenaars van juridische beroepen van het Groothertogdom Luxemburg zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling/mediation.

Met wie contact opnemen?

Er is geen centraal orgaan dat verantwoordelijk is voor de regulering van het beroep van bemiddelaar/mediator.

Naast de bemiddeling/mediation in specifieke sectoren (banken, verzekeringen enz.) en naast de ☞ [Ombudsman](#), die verantwoordelijk is voor bemiddeling /mediation op administratief gebied, en het ☞ [Ombudskomitee fir t'Rechter van de Kanner](#) (*Comité voor de verdediging van de rechten van het kind*), zijn de volgende juridische verenigingen actief op het gebied van bemiddeling/mediation:

☞ [Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés](#) (ALMA asbl - Luxemburgse vereniging voor bemiddeling/mediation en erkende bemiddelaars/mediators);

☞ [Centre de médiation civile et commerciale](#) (CMCC - Centrum voor bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken);

☞ [Centre de médiation](#) (asbl - Centrum voor bemiddeling/mediation);

☞ [Centre de médiation Socio-Familiale](#) (Centrum voor familiebemiddeling/mediation, beheerd door de stichting Pro Familia).

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling/mediation is in hoofdzaak toegestaan bij:

administratieve zaken,

strafzaken,

familiezaken,

handelszaken,

geschillen tussen bureaus.

De belangrijkste kenmerken van **bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken** zijn de consensuele aard, de vertrouwelijkheid van de procedure alsook de onafhankelijkheid, de onpartijdigheid en de bekwaamheid van de bemiddelaar/mediator. De bemiddeling/mediation kan betrekking hebben op het volledige conflict of op een deel ervan. Het gaat zowel om conventionele als om gerechtelijke bemiddeling/mediation, met een bijzondere plaats voor familiebemiddeling/mediation.

In het kader van de **conventionele bemiddeling/mediation** kan elke partij aan de andere partij of partijen, los van elke gerechtelijke of scheidsrechterlijke procedure, in elke fase van de gerechtelijke procedure en zolang de zaak niet in beraad is genomen, voorstellen gebruik te maken van de bemiddelingsprocedure.

In het kader van de **bemiddeling/mediation bij justitie**, «gerechtelijke bemiddeling/mediation» genoemd, kan de rechter die al een geschil in burgerlijke, handels- of familiezaken in behandeling heeft, zolang de zaak niet in beraad is genomen, in elke fase van de procedure beslissen de zaak aan gerechtelijke bemiddeling/mediation te onderwerpen, behalve bij procedures voor de *Cour de Cassation* en in kort geding. De rechter kan de partijen op eigen initiatief of op gezamenlijk verzoek van de partijen zelf uitnodigen tot bemiddeling/mediation, maar de partijen moeten in elk geval akkoord gaan. Wanneer de rechter een familierechtelijk geschil in behandeling heeft, kan hij de partijen in limitatief opgesomde gevallen een bemiddelingsmaatregel voorstellen. Hij gelast een kosteloze informatiebijeenkoms tijdens welke de beginselen, de procedure en de effecten van de bemiddeling/mediation worden uitgelegd.

In **strafzaken** kan de procureur d'Etat (procureur) onder bepaalde omstandigheden, voordat hij beslist over de strafvordering, beslissen gebruik te maken van bemiddeling/mediation als een dergelijke maatregel:

de schade die het slachtoffer heeft geleden kan herstellen, of een einde zal maken aan de hinder die voortvloeit uit het delict, of bijdraagt tot de reclassering van de dader van het delict.

Het gebruik van bemiddeling/mediation verhindert niet dat er later een beslissing kan worden genomen tot gerechtelijke vervolging, met name als de voorwaarden van de bemiddeling/mediation niet worden nageleefd.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Bemiddeling/mediation geschiedt geheel op vrijwillige basis.

Bemiddeling/mediation op administratief gebied en bemiddeling/mediation in strafzaken, alsook de zogenaamde «sectoriële» bemiddelingen/mediations, worden geregeld in specifieke wetten.

Informatie en opleiding

Bemiddelaar/mediator in strafzaken

De [wet van 6 mei 1999](#) en het [groothertogelijk besluit van 31 mei 1999](#) hebben het systeem van de bemiddeling/mediation in strafzaken ingevoerd. De Procureur d'Etat kan vóór zijn beslissing over de strafvordering beslissen gebruik te maken van bemiddeling/mediation als hij van mening is dat een dergelijke maatregel de schade die het slachtoffer heeft geleden kan herstellen, een einde kan maken aan de hinder die voortvloeit uit het delict of kan bijdragen tot de reclassering van de dader van het delict. Wanneer de Procureur d'Etat beslist gebruik te maken van bemiddeling/mediation in strafzaken, kan hij elke daartoe erkende persoon aanduiden als bemiddelaar/mediator.

Wat de erkenning betreft:

de persoon die wenst te worden erkend als bemiddelaar/mediator in strafzaken, dient daartoe een aanvraag in bij de minister van Justitie, die beslist over deze aanvraag na het advies van de Procureur général d'Etat te hebben ingewonnen.

Bemiddelaar/mediator in burgerlijke en handelszaken

De [wet van 24 februari 2012](#) creëert een nationaal wetgevingskader voor bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken onder de vorm van een nieuwe titel in de nieuwe Code de procédure civile (wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Via deze wet heeft Luxemburg Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken omgezet. De hierin neergelegde beginselen voor grensoverschrijdende geschillen zijn overgenomen voor nationale geschillen. De wet wordt aangevuld door het [groothertogelijk besluit van 25 juni 2012 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning van bemiddelaars/mediators in gerechtelijke en familiezaken, de specifieke opleiding voor bemiddeling/mediation en de kosteloze informatiebijeenkoms](#).

De bemiddelaar/mediator is een derde die de opdracht heeft de partijen gezamenlijk of, indien nodig, afzonderlijk te horen, opdat zij tot een oplossing zouden komen voor hun onderling geschil. Hij legt de partijen geen oplossing op, maar nodigt hen uit om via onderhandelingen te komen tot een minnelijke oplossing. Voor gerechtelijke bemiddeling/mediation en familiebemiddeling/mediation kan een beroep worden gedaan op een erkende of een niet-erkende bemiddelaar/mediator. Onder een erkende bemiddelaar/mediator wordt verstaan een natuurlijke persoon die daartoe door de minister van Justitie is erkend.

Bij conventionele bemiddeling/mediation en bij grensoverschrijdende geschillen kunnen de partijen een beroep doen op een niet-erkende bemiddelaar/mediator.

Wat de erkenning betreft:

de minister van Justitie is de bevoegde autoriteit voor de erkenning van bemiddelaars/mediators. In burgerlijke en handelszaken hebben de bemiddelaars/mediators geen erkenning nodig voor conventionele bemiddeling/mediation.

Elke natuurlijke persoon kan de erkenning aanvragen als hij voldoet aan de voorwaarden van de wet van 24 februari 2012 houdende invoering van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken in het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering alsook aan de voorwaarden van het groothertogelijk besluit van 25 juni 2012 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning van bemiddelaars/mediators in gerechtelijke en familiezaken, de specifieke opleiding voor bemiddeling/mediation en de kosteloze informatiebijeenkoms.

Krachtens bovengenoemde Richtlijn 2008/52/EG en artikel 1251-3, lid 1, derde alinea, van de wet van 24 februari 2012 betreffende bemiddeling/mediation, is de verstrekker van bemiddelingsdiensten die voldoet aan gelijkwaardige of grotendeels vergelijkbare erkenningsvereisten in een andere EU-lidstaat vrijgesteld van het erkenningsvereiste van het Groothertogdom Luxemburg.

De erkenning wordt voor onbepaalde duur verleend.

In artikel 1251-3, lid 2, van het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering en het hierboven genoemde groothertogelijk besluit van 25 juni 2012 zijn de cumulatieve voorwaarden opgesomd waaraan natuurlijke personen die willen worden erkend, moeten voldoen:

de persoon moet waarborgen bieden inzake eerbaarheid, bekwaamheid, opleiding, onafhankelijkheid en onpartijdigheid;

de persoon moet een uittreksel overleggen uit het Luxemburgs strafregister of een soortgelijk document, verstrekt door de bevoegde autoriteiten van het land waar de aanvrager de laatste vijf jaar heeft gewoond;

de persoon moet over al zijn burgerrechten en politieke rechten beschikken;

de persoon moet een specifieke opleiding in bemiddeling/mediation hebben gevolgd, die blijkt uit:

ofwel een masterdiploma in bemiddeling/mediation van de Universiteit van Luxemburg of van een universiteit, een instelling voor hoger onderwijs of een andere instelling van hetzelfde onderwijsniveau, die is erkend krachtens de wettelijke, regelgevende of administratieve bepalingen van een EU-lidstaat;

ofwel een beroepservaring van drie jaar, aangevuld met een «specifieke opleiding in bemiddeling/mediation» zoals vastgelegd in artikel 2 van het hierboven genoemde groothertogelijk besluit van 25 juni 2012;

ofwel een erkende opleiding in bemiddeling/mediation in een EU-lidstaat.

De Universiteit van Luxemburg verzorgt een specifieke [Master-opleiding in bemiddeling/mediation](#).

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Bemiddeling/mediation is vaak een kosteloze procedure. Er wordt duidelijk vermeld of ze moet worden vergoed.

In het kader van de **conventionele bemiddeling/mediation** worden de honoraria van de bemiddelaars/mediators vrij vastgelegd. De kosten en honoraria zijn in dit geval in gelijke delen ten laste van de partijen, behalve indien zij anders beslissen.

In het kader van **gerechtelijke en familiebemiddeling/mediation** zijn de honoraria vastgelegd in het betrokken groothertogelijk besluit.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Het is belangrijk te weten dat de overeenkomsten die het resultaat zijn van **bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken** dezelfde bewijskracht hebben als een gerechtelijke beslissing. Deze bemiddelingsovereenkomsten, ongeacht of ze zijn afgesloten in een andere EU-lidstaat of op nationaal niveau, zijn, als gevolg van de inwerkingtreding van bovengenoemde Richtlijn 2008/52/EG, uitvoerbaar binnen de Europese Unie. Door de homologatie van de volledige of gedeeltelijke overeenkomst door de bevoegde rechter wordt deze uitvoerbaar.

De wet van 24 februari 2012 zet de richtlijn om in nationaal recht en stelt bemiddeling/mediation gelijk met de bestaande gerechtelijke procedures.

Links

- [Ministerie van Justitie](#);
- [Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés](#);
- [Centre de médiation civile et commerciale](#);
- [Centre de médiation civile et commerciale](#);
- [Centre de médiation](#);
- [Centre de médiation Socio-Familiale](#).

Laatste update: 14/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [hu](#)

Bemiddeling in EU-landen - Hongarije

Waarom naar een rechtbank gaan, als geschillen ook door middel van bemiddeling of mediation opgelost kunnen worden? Dit is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting (alternatív vitarendezés) (ADR) (ADR) waarbij een mediator (közvetítő) helpt de partijen tot overeenstemming te brengen. Zowel de overheid als juristen zijn zich in Hongarije bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

Krachtens wet LV van 2002 inzake mediation (a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény) is het **ministerie van Justitie** (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium) verantwoordelijk voor de registratie van mediators en rechtspersonen die mediators in dienst hebben.

Er is een register van mediators en bedrijven die mediators in dienst hebben beschikbaar op de [website van het ministerie van Openbaar bestuur en Justitie](#).

Op de site is algemene informatie te vinden en het is mogelijk mediators te zoeken op naam, deskundigheidsterrein, taalvaardigheden en gebied waar hun kantoor is gevestigd. Bedrijven kunnen worden opgezocht op naam, provincie en afgekorte naam.

Op dezelfde [website](#) vindt u ook registratieformulieren voor mediators en bedrijven die mediators in dienst hebben.

Niet-gouvernementele organisaties die op het gebied van mediation werkzaam zijn, zijn o.a.:

de Nationale Mediation Vereniging ([Országos Mediációs Egyesület](#)); en

de Afdeling ADR en Juridische Zaken van de Kamer van Koophandel in Boedapest (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya).

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Wet LV van 2002 inzake mediation betreft civiele geschillen, maar sluit mediation uit in gevallen van smaad, bestuursrechtelijke procedures, voogdijzaken, ontzetting uit de ouderlijke macht, executieprocedures, de toekenning van vaderschap en zaken die zijn opgestart naar aanleiding van een vordering van ongrondwettigheid.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Medewerking aan mediation is vrijwillig, maar brengt een aantal voordelen met zich mee in verband met de **Wet inzake Belastingen** (az illetékekről szóló törvény) en het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** (polgári perrendtartás).

Als de partijen na de eerste hoorzitting meewerken aan mediation en de aldus overeengekomen overeenkomst door de rechter wordt bekrachtigd, hoeft slechts de helft van de van toepassing zijnde griffierechten te worden betaald. Zelfs het bedrag dat aan de mediator moet worden betaald + btw (HÉA) (maar nooit meer dan 50 000 forint) mag van dit reeds gereduceerde bedrag worden afgetrokken. De enige beperking is dat het uiteindelijke bedrag van de griffierechten niet lager mag zijn dan 30% van het oorspronkelijke bedrag. Deze korting is niet van toepassing als mediation in een bepaald geval niet bij wet is toegestaan.

Als de partijen deelnemen aan mediation voordat de civiele procedure in gang is gezet, hoeven slechts de griffierechten, verminderd met het honorarium van de mediator + btw (maar met niet meer dan 50 000 forint), te worden betaald. Het bedrag mag echter niet minder dan 50% van het oorspronkelijke bedrag van de rechten bedragen. De korting is niet van toepassing als mediation niet bij wet is toegestaan in de zaak in kwestie, of als de partijen toch naar de rechter gaan ondanks het feit dat er een overeenkomst is bereikt door middel van mediation (tenzij zij naar de rechter gaan om de uitvoering van die overeenkomst af te dwingen bij gebrek aan vrijwillige nakoming).

Er is wel een speciale **gedragscode voor arbeidsrechtgeschillen**, die is opgesteld door de Bemiddelings- en Mediationdienst bij Arbeidsgeschillen (Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat).

Sommige rechtbanken bieden partijen in een lopende procedure de mogelijkheid van kosteloze mediation. Nadere regels en een overzicht van rechtbanken kunt u vinden op de centrale website van de Hongaarse rechterlijke organisatie. (http://birosag.hu/engine.aspx?page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

Informatie en opleiding

Er is geen speciale website in het Engels met informatie beschikbaar over mediation of nationale opleidingsinstituten voor mediators.

De [website over mediation](#) is alleen in het Hongaars te raadplegen.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Mediation is niet gratis; de **betaling** is afhankelijk van de overeenkomst tussen de mediator en de partijen.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Krachtens [Richtlijn 2008/52/EG](#) moet het mogelijk zijn de inhoud van een schriftelijke overeenkomst die via mediation tot stand is gekomen, uitvoerbaar te verklaren. De lidstaten delen de Commissie mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn dergelijke verzoeken in behandeling te nemen. Het is voor partijen mogelijk de inhoud van hun overeenkomst die via mediation tot stand is gekomen, uitvoerbaar te doen verklaren. Zij kunnen de rechtbank of een notaris verzoeken de overeenkomst op te nemen in een door de rechtbank goedgekeurde schikking of in een authentiek document die/dat dan later ten uitvoer kan worden gelegd.

Links

[Website van het Register van Hongaarse Mediators](#) (A magyar közvétítő adatbázisának honlapja)

Laatste update: 06/04/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Malta

Conflicten kunnen ook via bemiddeling worden opgelost in plaats van via de rechter. Bemiddeling is een vorm van alternatieve geschillenbeslechting, waarbij een bemiddelaar optreedt om de partijen tot overeenstemming te brengen. Zowel de regering als de juristen in Malta zijn goed bekend met de voordelen van bemiddeling.

Met wie contact opnemen?

De overheidsinstantie die in Malta met bemiddeling is belast, is het bemiddelingscentrum van Malta (*Malta Mediation Centre*). Deze instantie is opgericht uit hoofde van hoofdstuk 474 van de bemiddelingswet: [Mediation Act 2004](#). Het bemiddelingscentrum verschaft een forum waar partijen die een geschil hebben zich toe kunnen wenden, of waarheen ze kunnen worden verwezen om hun geschil met de hulp van een bemiddelaar op te lossen.

U kunt contact opnemen met het bemiddelingscentrum van Malta via de griffie van het centrum: Malta Mediation Centre, 158 Triq il-Merkanti, Valletta, VLT 1176, Malta.

U kunt ook bellen naar +356 23279220 of een e-mail sturen aan info@mediation.mt.

Het centrum verschaft de partijen een lijst van door het centrum erkende bemiddelaars en vraagt of ze daar een bemiddelaar uit willen zoeken die door beide partijen kan worden aanvaard. Indien de partijen geen overeenkomst kunnen bereiken omtrent een bemiddelaar, benoemt het centrum de persoon die volgens de lijst van erkende bemiddelaars aan de beurt is.

Op welke gebieden is bemiddeling toegestaan en/of het gebruikelijkst?

Bemiddeling is toegestaan bij geschillen van civiele, familiale, maatschappelijke, commerciële en industriële aard. Opgemerkt zij dat het bij familie- en gezinsbemiddeling gaat om bepaalde familie- en gezinsconflicten, zoals geschillen in verband met erfopvolging of familiebedrijven. Het gaat bij deze vorm van bemiddeling niet om scheiding en echtscheiding, want die vallen onder de bevoegdheid van de burgerlijke rechtbank (afdeling gezins- en familiezaken) en afzonderlijke wetgeving.

Moeten er specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Bemiddeling geschiedt geheel op vrijwillige basis. Partijen in een procedure mogen de rechter echter gezamenlijk verzoeken de procedure op te schorten, terwijl zij proberen hun geschil via bemiddeling te beslechten. Bovendien kan de rechter op eigen initiatief de procedure opschorten en de partijen gelasten hun geschil middels bemiddeling te beslechten. Opgemerkt zij echter dat bemiddeling in gezins- en familiezaken verplicht is, vooral waar het gaat om echtscheiding, omgangsrecht, de zorg voor, en de voogdij over kinderen en het levensonderhoud van kinderen of echtgenoten.

Het bemiddelingscentrum van Malta heeft een **gedragscode** opgesteld die tijdens het bemiddelingsproces moet worden gevolgd door bemiddelaars.

De code bevat zijn eigen maatregelen voor wie zich er niet aan houdt. Er staat bijvoorbeeld in dat de **raad van bestuur** van het centrum disciplinair kan optreden tegen iedere bemiddelaar die zich niet (volledig) houdt aan de beginselen van de code. De naam van een bemiddelaar die in strijd met enige bepaling van de code heeft gehandeld of die zich op ongepaste wijze heeft gedragen, wordt geschrapt van de lijst van bemiddelaars voor een tijdsduur die de raad van bestuur passend acht.

Informatie en opleiding

Volgens hun gedragscode moeten bemiddelaars actief en zo vaak mogelijk deelnemen aan opleidingen die zijn bedoeld om de ontwikkeling van hun vaardigheden op het gebied van bemiddeling te bevorderen. Het bemiddelingscentrum van Malta organiseert van tijd tot tijd opleidingen voor bemiddelaars. De eerste opleiding, over voor bemiddeling benodigde vaardigheden, is gehouden in juli 2008. Een andere opleiding, gericht op training van voor bemiddeling benodigde vaardigheden met de nadruk op de psychologische, sociale en wettelijke aspecten van echtscheiding, is gehouden van 16 tot en met 18 april 2009.

Hoeveel kost bemiddeling?

De regels voor het bemiddelingstarief worden gegeven in bepalingen 2 en 4 van Wettelijke Aankondiging 309 uit 2008, zoals gewijzigd bij Wettelijke Aankondiging 365 uit 2020 (zie [Afgeleide Wetgeving 474.01](#)).

Bij **bemiddeling in zaken die vallen onder de familierechtbank**, kunnen de partijen in onderling overleg een bemiddelaar kiezen uit een lijst van daartoe door de minister van Justitie aangewezen personen, in welk geval zij de kosten daarvan zelf dragen, of kan de rechtbank volgens een roulatieschema een bemiddelaar aanwijzen uit de lijst van personen die door dezelfde minister zijn aangewezen, in welk geval de kosten worden betaald door de griffie en de civiele rechtbanken en tribunalen.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling tot stand zijn gekomen, worden uitgevoerd?

Volgens [Richtlijn 2008/52/EG](#) moet het mogelijk zijn te verzoeken dat de inhoud van een via bemiddeling bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De bemiddelingswet van 2004 is gewijzigd bij Wet IX van 2010, hoofdzakelijk om de bepalingen van de richtlijn betreffende grensoverschrijdende geschillen om te zetten en uit te breiden, zodat zij ook van toepassing zijn op nationale zaken.

Gerelateerde links:

[Bemiddelingscentrum Malta](#)

[Bemiddelingswet van 2004, Malta](#)

[Richtlijn 2008/52/EG](#)

Laatste update: 19/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Nederland

Bij mediation lossen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar samen het conflict op. Deze vorm van buitengerechtelijke geschiloplossing brengt veel voordelen met zich mee. In veel gevallen is mediation voor een korte periode noodzakelijk. Langslepende en kostbare trajecten kunnen hiermee voorkomen worden. Daarnaast draagt mediation bij aan het behoud van de relatie tussen de partijen. Partijen gaan gezamenlijk op zoek naar een oplossing.

Met wie kan er contact worden opgenomen?

In Nederland zijn er verschillende registers van mediators. De [MfN Mediatorsfederatie Nederland](#) (MfN) is van oudsher een organisatie die voorziet in een register (het vroegere NMI-register). Naast MfN bestaan er nog andere organisaties die een register voor mediators onderhouden. Hiervan is het ADR International register een voorbeeld.

De Raad voor Rechtsbijstand houdt ook een register aan. Registratie is verplicht voor mediators die zaken op basis van de Wet op de rechtsbijstand (waaronder een mediation op basis van een toevoeging) verrichten.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation is altijd toegestaan en is het meest gebruikelijk in het civiele recht en het publiekrecht. Daarnaast is mediation in strafzaken mogelijk als voldaan is aan een aantal voorwaarden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Mediation vindt op vrijwillige basis plaats. Daarbij kan een mediationovereenkomst worden opgesteld. In een dergelijke overeenkomst zijn afspraken opgenomen over bijvoorbeeld geheimhouding en kosten.

Mediators die zijn geregistreerd bij een kwaliteitsregister dienen zich te houden aan de (gedrags)regels die door het desbetreffende register worden gesteld. Veelal wordt voorzien in een klachtenregeling.

Informatie en opleiding

Om in een kwaliteitsregister te worden opgenomen, dienen mediators te voldoen aan vooraf gestelde eisen. Die eisen kunnen een erkende basisopleiding mediation, het met goed gevolg afleggen van een theorie-examen, een assessment en het aanleveren van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) omvatten.

Daarnaast kunnen na registratie aanvullende eisen worden gesteld om geregistreerd te kunnen blijven, zoals een minimum aantal mediationzaken per jaar, het volgen van opleidingen of cursussen, deelname aan intervisie of deelname aan een peer review waarbij een onafhankelijke en onpartijdige vakgenoot beoordeelt of de mediationdiensten voldoen aan het gemiddelde niveau dat van een professional mag worden verwacht.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Het uurtarief kan verschillen per mediator. Naast ervaring speelt ook de professionele achtergrond en specialisme van de mediator een rol. Het is verstandig om de mediator vooraf te vragen wat het uurtarief is en aan welke bijkomende kosten men moet denken. De mediator dient zijn of haar kosten altijd te specificeren. Daarnaast hangen de kosten van mediation af van de duur en het aantal keren dat een mediator wordt geraadpleegd. Een mediator kost gemiddeld €150 per uur (exclusief BTW). Indien de rechtbank verwijst naar een mediator kan de betalende partij aanspraak maken op een startbijdrage van € 150 voor de eerste 2,5 uur van de mediation.

Indien u de kosten voor een mediator niet kunt betalen, kunt u onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. In het geval u recht heeft op gesubsidieerde rechtsbijstand betaalt u alleen de 'eigen bijdrage'. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van uw inkomen en vermogen.

Voor meer informatie over de kosten van mediation kunt u [hier](#) terecht.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Een tussen partijen gesloten vaststellingsovereenkomst kan op verzoek van hen worden vastgelegd in een notariële akte, waardoor die in Nederland ten uitvoer kan worden gelegd op grond van artikel 430 lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Gerelateerde links

[MfN Mediatorsfederatie Nederland](#)

[Register van de Raad voor Rechtsbijstand](#)

[ADR Register](#)

Laatste update: 22/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Oostenrijk

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben, tot overeenstemming te brengen.

Met wie contact opnemen?

Het bondsministerie van Justitie houdt een [lijst van ingeschreven mediators \(m/v\)](#) bij. Op deze lijst worden alleen mediators ingeschreven die door een passende opleiding over de nodige beroepskwalificatie beschikken.

Er bestaat echter geen centraal overheidsorgaan dat bevoegd is voor mediationdiensten.

Er zijn organisaties die deze diensten op commerciële en niet-commerciële basis verlenen, naast een aantal niet-gouvernementele organisaties die mediators ondersteunen.

Wanneer voor mediation te kiezen?

In civielrechtelijke zaken kan mediation worden gebruikt om geschillen te beslechten die anders voor de gewone rechtbanken zouden worden gebracht.

Partijen kunnen vrijwillig voor mediation kiezen zodat zij zelf naar een oplossing voor hun geschil kunnen zoeken.

In bepaalde geschillen tussen bureaus moet, alvorens de zaak voor de rechter kan worden gebracht, een poging tot buitengerechtelijke geschillenbeslechting worden ondernomen. Dat kan gebeuren door de zaak aan een bemiddelingsorgaan voor te leggen, door de rechter om een buitengerechtelijke schikking te verzoeken (*prätörischer Vergleich*) of door mediation.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Nee, er bestaat geen specifieke regeling of nationale gedragscode voor mediators. Enkel personen die voorkomen op de lijst van ingeschreven mediators hebben bepaalde rechten en plichten.

Mediators worden niet ingeschreven als specialisten, bijvoorbeeld als mediators in familierechtelijke geschillen, op medisch gebied of in geschillen in de bouw, maar nadere gegevens over de gebieden waarop de ingeschreven mediators actief zijn, kunnen afzonderlijk worden vermeld.

Iedereen met voldoende ervaring kan worden ingeschreven als mediator, waarbij de desbetreffende [voorschriften](#) moeten worden gevolgd. Hoewel het beroep mediator niet is beschermd, mag de titel van mediator niet zonder toestemming worden gevoerd.

Informatie en opleiding

[Hier](#) is aanvullende informatie te vinden over bv. opleiding en eisen betreffende de inschrijving als mediator in Oostenrijk. Die informatie is alleen in het Duits beschikbaar.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Mediation is in de regel niet gratis.

De vergoeding wordt in onderling overleg vastgesteld door de particuliere mediator en de betrokken partijen.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Op grond van [Richtlijn 2008/52/EG](#) kunnen partijen verzoeken dat een via mediation bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn een dergelijk verzoek in ontvangst te nemen.

In Oostenrijk is een overeenkomst die via mediation tot stand is gekomen, slechts afdwingbaar wanneer zij de vorm heeft van een gerechtelijke schikking (*Vergleich*) of van een notariële akte.

Laatste update: 28/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([pl](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Bemiddeling in EU-landen - Polen

In plaats van naar de rechter te stappen, is het de moeite waard te trachten geschillen te beslechten via bemiddeling/mediation. Dit is een alternatieve wijze van geschillenbeslechting (ADR), waarbij een bemiddelaar/mediator de partijen bij een geschil helpt tot een oplossing te komen. Zowel de overheid als de beoefenaars van juridische beroepen in Polen zijn zich terdege bewust van de voordelen van bemiddeling/mediation.

Met wie kan hiervoor contact worden opgenomen?

In 2010 werd binnen het ministerie van Justitie een dienst opgericht die is belast met kwesties op het gebied van mediation en die momenteel deel uitmaakt van de **Afdeling voor Slachtofferhulp en de Bevordering van Mediation (Wydział ds. Pokrzywdzonych Prześpięstwem i ds. Promocji Mediacji)** binnen het Departement Internationale Samenwerking en Mensenrechten. Achtergrondinformatie over de mediation-activiteiten is beschikbaar op [de website van het ministerie van Justitie \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#).

In de afgelopen jaren heeft het ministerie van Justitie bijzondere aandacht besteed aan kwesties die verband houden met de ontwikkeling en algemene invoering van mediation en andere vormen van alternatieve geschillenbeslechting (ADR) in Polen, de verbetering van de doeltreffendheid van het rechtsstelsel en de toegankelijkheid daarvan voor burgers.

In 2010 werd er op initiatief van het ministerie **een netwerk van mediation-coördinatoren** benoemd.

Momenteel zijn er 120 coördinatoren (rechters, reclasseringsambtenaren en mediators) bij acht hoven van beroep, alle regionale rechtbanken en zes districtsrechtbanken.

Voor ondersteuning en advies werkt de minister van Justitie samen met de **Sociale Raad voor Alternatieve Geschillen- en Conflictenbeslechting (Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów)** ("de ADR-Raad" – email: adr_rada@ms.gov.pl), die een belangrijke rol speelt bij de bevordering van het idee van mediation en de communicatie tussen de centrale overheid, het rechtswezen en de wereld van mediators.

De raad werd op 1 augustus 2005 bij ministeriële verordening opgericht als raadgevend orgaan voor de minister betreffende alternatieve geschillen- en conflictenbeslechting in ruime zin. Tijdens de eerste ambtstermijn zijn onder meer de volgende documenten opgesteld:

[Gedragscode voor Poolse mediators \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (mei 2008).

[Opleidingsnormen voor mediators \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (oktober 2007).

[Normen betreffende de beoefening van mediation en mediation-procedures \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (juni 2006).

De ADR-Raad werd bij ministeriële verordening van 3 april 2009 (gewijzigd bij ministeriële verordening van 1 juli 2011) aangesteld voor een tweede termijn.

Het belangrijkste document dat door de Raad tijdens die termijn werd opgesteld, is [Uitgangspunten voor systeemwijzigingen \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (maart 2012).

De raad telt momenteel 23 leden, onder wie wetenschappers en ervaren beoefenaars van mediation, alsook vertegenwoordigers van de hieronder vermelde niet-gouvernementele organisaties, wetenschappelijke instellingen en overheidsinstanties.

De bevoegdheden van de raad betreffen voornamelijk het formuleren van aanbevelingen betreffende de werking van het nationale systeem voor alternatieve geschillenbeslechting, evenals:

aanpassing van het ADR-systeem aan de vereisten van het EU-recht;

ontwikkeling van een uniform mediationmodel in het Poolse rechtsstelsel;

bevordering van normen voor mediationprocedures;

bevordering van het gebruik van ADR-mechanismen als methode voor alternatieve geschillenbeslechting onder leden van de rechterlijke macht en gerechtelijk personeel, rechtshandavingsinstanties en het algemene publiek;

vormgeving van een institutionele omgeving waarin specifieke vormen van ADR zich kunnen ontwikkelen;

uitvoering van andere ad hoc-projecten voor de ontwikkeling van mediation in Polen.

Er zijn ook talrijke niet-gouvernementele organisaties en ondernemingen die een belangrijke rol spelen bij de bevordering van mediation en de vaststelling van interne normen. Deze organisaties bepalen hun eigen normen op het gebied van opleiding, toetredingseisen voor kandidaat-mediators,

mediationmethoden, gedragsnormen en goede beroepspraktijken. Het gaat om interne normen, die uitsluitend bedoeld zijn voor mediators die lid zijn van de betreffende organisaties.

De **grootste verenigingen** zijn:

[Het Pools Centrum voor Mediation \(Polskie Centrum Mediacji\)](#),

[De Vereniging van Gezinsmediators \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych\)](#),

[De Poolse Mediatorsvereniging \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#),

[Het Pools Centrum voor Partnermediation \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#),

[De Poolse Vereniging voor Arbitrage \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#),

Het Mediationcentrum voor Neder-Silezië (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

Daarnaast zijn er diverse beroepsverenigingen die met hun institutionele activiteiten mediation bevorderen. Dit zijn onder andere:

[☞ Het Centrum voor Mediation van de Orde van Advocaten \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\).](#)

[☞ Het Centrum voor Zakelijke Mediation van de Nationale Juristenvereniging \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\).](#)

Mediationcentra van een aantal Regionale Juristenverenigingen (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Mediationcentra van een aantal Regionale Ordes van Notarissen (Okręgowa Rada Notarialna)

Niet-gouvernementele organisaties – in het kader van hun statutaire doelstellingen - en universiteiten kunnen lijsten met permanente mediators (*stały mediator*) opstellen. Informatie over de lijsten en de centra wordt verstrekt door de voorzitters van de districtsrechtbanken. Lijsten met mediators die optreden op strafrechtelijk gebied en in zaken met betrekking tot minderjarigen worden verstrekt door de voorzitters van de districtsrechtbanken.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Geschillen kunnen via mediation worden beslecht op een aantal gebieden. Conform het Poolse recht kan mediation worden gebruikt op de volgende gebieden:

civiele zaken

handelszaken

arbeidsrechtelijke zaken

familierechtelijke zaken

zaken betreffende minderjarigen

strafzaken

gerechtelijk-administratieve zaken

Gedetailleerde informatie vindt u in [☞ brochures en folders die door het ministerie van Justitie worden opgesteld en verspreid.](#)

Mediation wordt momenteel het meest gebruikt in strafrechtelijke en civielrechtelijke zaken. In de periode 2011-2012 vond de sterkste toename van mediation plaats op familierechtelijk en handelsrechtelijk gebied.

Moeten er specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Mediation is een vrijwillige manier van geschillenbeslechting die plaatsvindt op basis van:

een bemiddelingsovereenkomst (**buitengerechtelijke mediation**)

een beslissing van de rechtbank om de zaak door te verwijzen voor mediation (**gerechtelijk bepaalde mediation**).

Indien de partijen zelf geen mediator kiezen, is de rechtbank gerechtigd om tijdens de rechtszaak een bemiddelaar te selecteren uit een lijst met hiervoor gekwalificeerde personen. In strafzaken en zaken betreffende minderjarigen wordt de mediator door de rechtbank benoemd.

Mediation wordt onder meer beheerst door het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, het Wetboek van Strafvordering, het procesrecht betreffende minderjarigen en het recht betreffende burgerlijke proceskosten. Er is ook afgeleide wetgeving die de bemiddelingsprocedures voor specifieke gevallen gedetailleerd regelt.

Met betrekking tot **minderjarigen** regelt de wetgeving:

de voorwaarden waaraan instellingen en personen die gemachtigd zijn om bemiddelingsprocedures uit te voeren moeten voldoen;

de registratie van instellingen en personen die gemachtigd zijn om bemiddelingsprocedures uit te voeren;

de opleiding van mediators;

de mate en voorwaarden van toegang van mediators tot procesdossiers;

de vorm en reikwijdte van het verslag betreffende de voortgang en resultaten van de bemiddelingsprocedure.

De wetgeving betreffende **strafzaken** regelt:

de voorwaarden waaraan instellingen en personen die gemachtigd zijn om bemiddelingsprocedures uit te voeren moeten voldoen;

de erkenning en de intrekking van de erkenning van instellingen en personen die gemachtigd zijn om bemiddelingsprocedures uit te voeren;

de mate en voorwaarden van toegang tot procesdossiers van instellingen en personen die gemachtigd zijn om bemiddelingsprocedures uit te voeren;

de methoden en procedures die moeten worden gevolgd in een bemiddelingszaak.

In **familiezaken** gelden aanvullende eisen voor mediators met betrekking tot hun opleiding en ervaring (kennis van psychologie, sociologie, recht en het opleiden van docenten, alsook praktische vaardigheden op het gebied van het bemiddelen in familiezaken).

Een uitvoeringsreglement bepaalt de hoogte van de vergoedingen en de te vergoeden onkosten voor mediators in civiele procedures (zie hieronder: Hoeveel kost bemiddeling/mediation?).

Informatie en opleiding

Basisinformatie over mediation in Polen is beschikbaar op [☞ de website van het ministerie van Justitie](#), inclusief onder andere: uittreksels uit rechtsinstrumenten betreffende mediation, internationale rechtsinstrumenten betreffende mediation en [☞ documenten en aanbevelingen van de ADR-Raad](#), alsook de elektronische versie van posters die zijn gepubliceerd om het idee van mediation te promoten. [☞ Ook wordt hier up-to-date informatie gepubliceerd over activiteiten voor de bevordering van mediation](#) en over activiteiten op nationaal en regionaal niveau in het kader van de Internationale Dag voor Geschillenbeslechting. De website biedt ook een overzicht van [☞ informatie, vertaalde rechtsinstrumenten en voorbeelden van goede praktijken uit andere landen](#).

Aspecten van mediation komen aan de orde tijdens algemene juridische opleidingen en tijdens de opleiding van officieren van justitie en rechters. Ook maken zij deel uit van het opleidingsprogramma van rechters en officieren van justitie, zie [☞ de Nationale School voor de Rechterlijke Macht en het Openbaar Ministerie \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Tijdens de opleiding van mediation-coördinatoren die worden ingezet door het ministerie van Justitie wordt aandacht besteed aan de volgende gebieden: communicatie, teammanagement en samenwerking met mediators.

Mediators zelf kunnen kiezen uit de opleidingen die worden aangeboden door mediationcentra, universiteiten en andere instellingen.

Het ministerie van Justitie houdt statistieken bij over mediation, waaronder:

het aantal zaken dat door de rechter wordt doorverwezen voor mediation;

het aantal bereikte overeenkomsten;

de voorwaarden van de overeenkomsten (bij bemiddeling in strafzaken en zaken betreffende minderjarigen);

het aantal buitengerechtelijke bemiddelingsprocedures (bij bemiddeling in civiele zaken).

In het kader van projectmatige activiteiten werden in 2010-2011 gidsen, folders en brochures verspreid onder rechtbanken, provinciale hoofdbureaus van politie en mediationcentra met informatie over de verschillende soorten bemiddeling en de praktische toepassing daarvan. Er was ook een campagne op televisie en radio, en er werden reclameborden geplaatst om het algemene publiek over mediation te informeren. Het ministerie van Justitie verspreidt regelmatig bijgewerkte brochures, folders, posters en mededelingen die aan procesformulieren worden gehecht en die ook vrij verkrijgbaar zijn op de website van het ministerie.

Sinds vijf jaar viert Polen de Internationale Dag voor Geschillenbeslechting en het ministerie van Justitie organiseert naar aanleiding hiervan een landelijke conferentie. In het kader van deze dag worden bovendien in een groot aantal steden tientallen kleinere conferenties, evenementen, seminars en debatten gehouden op regionaal en lokaal niveau.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Informatie over mediation wordt kosteloos verspreid door het ministerie van Justitie. Uit [onderzoek](#) blijkt dat mediation kostenefficiënter is dan gerechtelijke procedures.

In strafzaken en zaken betreffende minderjarigen **betalen de partijen de bemiddelingskosten niet** – deze worden betaald uit de publieke middelen. Bij bemiddeling in andere zaken **is de vergoeding over het algemeen gebaseerd** op een afspraak tussen de mediator en de partijen. De mediator kan er echter mee akkoord gaan de bemiddeling kosteloos te verrichten.

In civiele zaken worden de kosten door de partijen gedragen. De partijen betalen doorgaans elk de helft van de kosten, tenzij anders afgesproken. In bemiddelingsprocedures ingesteld op grond van een gerechtelijke beslissing bedraagt de vergoeding van de mediator in geschillen die niet op vermogenskwesaties betrekking hebben 60 PLN (ongeveer 15 EUR) voor de eerste bemiddelingssessie en 25 PLN (ongeveer 6 EUR) voor iedere volgende sessie. Indien de procedure betrekking heeft op vermogenskwesaties bedraagt de vergoeding van de mediator 1% van de waarde van de betwiste zaken (met een minimum van 30 PLN (ongeveer 7,5 EUR) en een maximum van 1 000 PLN (circa 250 EUR)). De mediator heeft ook recht op vergoeding van de onkosten (zoals bijvoorbeeld correspondentie- en telefoonkosten en de huur van vergaderruimtes). Op de kosten wordt ook btw in rekening gebracht. Indien in het kader van mediation een overeenkomst wordt bereikt, wordt 75% van de griffierechten terugbetaald aan de partij die de zaak voor de rechter heeft gebracht. In (echt)scheidingszaken wordt 100% van de kosten terugbetaald.

In het geval van buitengerechtelijke bemiddeling wordt de vergoeding van de mediator (inclusief onkosten) vastgesteld door het mediationcentrum of overeengekomen door de partijen vóór aanvang van de bemiddeling. De partijen kunnen niet worden vrijgesteld van betaling van de bemiddelingskosten, ook al zijn zij vrijgesteld van de griffierechten. De mediator kan bij beide soorten bemiddeling (gerechtelijke en buitengerechtelijke) afzien van de vergoeding.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Wanneer de partijen in **civiele zaken** een akkoord bereiken, wordt dit bij de notulen gevoegd. De mediator informeert de partijen dat zij door ondertekening van de overeenkomst ermee instemmen deze voor goedkeuring aan de rechtbank voor te leggen. De mediator stuurt de notulen met de overeenkomst door naar de rechtbank en verstrekt de partijen een afschrift van de notulen. De rechtbank beoordeelt onmiddellijk of de overeenkomst kan worden goedgekeurd en of er een uitvoerbaarheidsverklaring kan worden afgegeven. De rechtbank zal weigeren de overeenkomst geheel of gedeeltelijk goed te keuren of deze uitvoerbaar te verklaren als de overeenkomst strijdig is met het recht of de goede zeden, bedoeld is om de wet te ontduiken, verwarrend is of tegenstrijdigheden bevat die schadelijk zijn voor de legitieme belangen van de werknemer. Een mediation-akkoord dat door de rechtbank is goedgekeurd en uitvoerbaar is verklaard, heeft de rechtskracht van een gerechtelijke schikking en is als zodanig afdwingbaar.

Overeenkomsten in **familiezaken** kunnen betrekking hebben op de verzoening van echtgenoten, kunnen de voorwaarden voor een scheiding vastleggen en aspecten van het ouderlijk gezag regelen, alsook het contact met kinderen, de voorziening in gezinsbehoeften, het onderhoud van kinderen, en vermogens en huisvestingskwesaties. Na de scheiding van ouders of echtgenoten, kunnen ook afspraken worden gemaakt over kwesaties als de afgifte van een paspoort, de keuze voor de opleiding van een kind, het contact met andere familieleden en het beheer van het vermogen van een kind.

In civiele zaken wordt de verjaringstermijn gestuit door de inleiding van een bemiddelingsprocedure.

In **strafzaken en zaken betreffende minderjarigen** komt de in het kader van de bemiddelingsprocedure bereikte overeenkomst niet in de plaats van het vonnis van de rechtbank en is deze overeenkomst niet bindend voor de rechter. De rechtbank moet echter bij zijn uiteindelijke oordeel in de procedure rekening houden met de inhoud ervan. De overeenkomst kan de volgende bepalingen bevatten: formele verontschuldiging, vergoeding van materiële en immateriële schade, taakstraf, verplichtingen jegens de benadeelde partij, verplichtingen jegens de gemeenschap als geheel enz.

Laatste update: 25/09/2014

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Portugal

Bemiddeling/mediation is een van de mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting (ADR) in Portugal, naast arbitrage en rechtbanken voor kleine zaken (*julgados de paz* — vrederegichten). In Wet nr.º 29/2013 van 19 april 2013 (hierna de "Wet op de bemiddeling/mediation" genoemd) is het nationale kader voor bemiddeling/mediation vastgesteld als een van de ADR-mechanismen. In de wet zijn de algemene beginselen uiteengezet die van toepassing zijn op bemiddeling/mediation in Portugal — ongeacht de aard van het geschil dat het voorwerp van de bemiddeling/mediation is — evenals de wettelijke regels inzake civiele en commerciële bemiddeling/mediation, bemiddelaars/mediators en openbare bemiddeling/mediation. De Wet op de bemiddeling/mediation bevat de volgende definities:

"bemiddeling/mediation": een vorm van alternatieve geschillenbeslechting die wordt uitgevoerd door publieke of private entiteiten en waarbij twee of meer partijen bij een geschil zelf pogen om op vrijwillige basis met de hulp van een bemiddelaar/mediator hun geschil te schikken;

"bemiddelaar/mediator": een onpartijdige en onafhankelijke derde die niet bevoegd is om stappen op te leggen aan de partijen die bemiddeling/mediation ontvangen en die hen helpt definitieve overeenstemming over het geschil te bereiken.

Aard van de bemiddeling/mediation en bemiddelings-/mediationovereenkomsten

Bemiddeling/mediation vindt op **vrijwillige** basis plaats. De bemiddelings-/mediationprocedure is **vertrouwelijk**. Deze vertrouwelijkheid kan alleen worden opgeheven om redenen van openbare orde — met name om de belangen van een kind te beschermen — of wanneer de fysieke of psychologische integriteit van een persoon op het spel staat of wanneer dit nodig is om de overeenkomst die door middel van de bemiddeling tot stand is gekomen, toe te passen of te handhaven, en alleen in die mate die in de praktijk noodzakelijk is om de belanghebbende partijen te beschermen. De inhoud van bemiddelings-/mediationssessies **mag niet als bewijs worden gebruikt** door een rechter.

De overeenkomst die door middel van bemiddeling/mediation tot stand is gekomen, is **afdwingbaar**, mits:

deze verband houdt met een geschil dat het voorwerp van bemiddeling/mediation kan zijn en bekrachtiging door een rechter niet wettelijk vereist is;

de partijen in staat zijn een dergelijke overeenkomst te sluiten;

de overeenkomst tot stand is gekomen door middel van bemiddeling/mediation onder de in de wet vastgestelde voorwaarden;

de inhoud van de overeenkomst niet in strijd is met de openbare orde;

bij de bemiddeling/mediation een bemiddelaar/mediator betrokken was die was opgenomen op de lijst van bemiddelaars/mediators van het Ministerie van Justitie. Deze lijst kan [hier](#) worden geraadpleegd.

Een bemiddelings-/mediationovereenkomst die tot stand is gekomen door middel van bemiddeling/mediation in een andere EU-lidstaat en die in overeenstemming is met de punten a) en d) hierboven, is afdwingbaar wanneer deze ook volgens het rechtssysteem van dat land afdwingbaar is.

Gebieden waarop een beroep op bemiddeling/mediation toelaatbaar is en veel voorkomt

Bemiddeling/mediation is toelaatbaar in civiele, handels-, gezins-, arbeids- en strafzaken. Op de laatste drie gebieden bestaat een systeem van publieke bemiddeling/mediation, waarbij elk gebied zijn eigen specifieke regels heeft.

De *ulgados de paz* beschikken over een dienst voor bemiddeling/mediation die bevoegd is om te bemiddelen in geschillen die het voorwerp van bemiddeling/mediation kunnen zijn, zelfs wanneer zij niet onder de bevoegdheid van de *ulgados de paz* vallen.

Status van bemiddelaars/mediators

De Wet op de bemiddeling/mediation bevat een speciaal hoofdstuk waarin de rechten en verplichtingen van bemiddelaars/mediators zijn vastgesteld (de artikelen 23 tot en met 29). Bemiddelaars/mediators moeten ook handelen in overeenstemming met de [Europese gedragscode voor bemiddelaars /mediators](#).

Er is geen overheidsorgaan dat verantwoordelijk is voor de opleiding van bemiddelaars/mediators; zij worden opgeleid door particuliere instanties die worden gecertificeerd door het directoraat-generaal voor het Justitiebeleid (*Direção-Geral da Política de Justiça*) op grond van Ministerieel Uitvoeringsbesluit (*Portaria*) nr. 345/2013 van 27 november 2013.

Kosten van bemiddeling/mediation

Het gebruik van de **openbare dienst voor gezinsbemiddeling** kost elke betrokken partij 50 euro, met uitzondering van de volgende situaties:

wanneer rechtsbijstand is toegekend;

wanneer de zaak voor bemiddeling/mediation is doorverwezen bij besluit van een gerechtelijke autoriteit uit hoofde van artikel 24 van het rechtskader van de burgerlijke voogdijprocedure (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*);

wanneer de partijen, op hun verzoek of met hun toestemming, voor bemiddeling/mediation zijn doorverwezen bij besluit van een gerechtelijke autoriteit of door de Commissie voor de bescherming van kinderen en jongeren als onderdeel van een aanhangige kinderbeschermingsprocedure.

Het gebruik van de **openbare bemiddelingsdienst in strafzaken** is kosteloos.

Voor het gebruik van de **openbare bemiddelingsdienst in arbeidszaken** moet elke betrokken partij een vergoeding van 50 euro betalen, ongeacht of rechtsbijstand is toegekend.

Naast deze vergoedingen voor het gebruik van openbare bemiddelingsdiensten **brengen de bemiddelaars/mediators die zijn geregistreerd voor het verlenen van deze diensten ook vergoedingen in rekening**; dit zijn vaste bedragen, die echter afhankelijk zijn van de vraag of een overeenkomst is bereikt en welke maatregelen zijn genomen om tot de overeenkomst te komen.

In het geval van **bemiddeling/mediation bij de *ulgados de paz*** wordt aan elke partij 25 euro in rekening gebracht wanneer een overeenkomst is bereikt.

De **kosten van private bemiddeling/mediation** worden bepaald door de bemiddelaar/mediator die door de partijen wordt gekozen.

Overige nuttige informatie

Het overheidsorgaan dat verantwoordelijk is voor het reguleren van openbare bemiddeling/mediation is het directoraat-generaal voor het Justitiebeleid (DGJP), via zijn kantoor voor geschillenbeslechting (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios — GRAL*). [Directoraat-generaal voor het Justitiebeleid](#)
Het DGPJ verstrekt geen informatie over het vinden van een bemiddelaar/mediator, maar houdt [lijsten bij van bemiddelaars/mediators in de openbare bemiddelingsdiensten](#). Uit hoofde van de wetgeving inzake openbare bemiddeling/mediation wordt automatisch een bemiddelaar/mediator geselecteerd zodra het besluit is genomen om een beroep te doen op bemiddeling/mediation.

Laatste update: 25/01/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Roemenië

U kunt proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve wijze geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De Roemeense overheid en de juristen in Roemenië zijn zich bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

De [Raad voor mediation](#), opgericht krachtens wet 192/2006 op mediation, is verantwoordelijk voor het toezicht op bemiddeling/mediation in Roemenië. Dit is een autonome juridische entiteit die in het openbaar belang optreedt en waarvan het hoofdkantoor in Boekarest gevestigd is.

Wet 192/2006 bood het wettelijke kader voor de invoering van bemiddeling/mediation waarbinnen de beroepsgroep van mediators werkt.

De leden van de Raad voor mediation worden door de mediators verkozen en met instemming van het [ministerie van Justitie van Roemenië](#) benoemd.

De belangrijkste verantwoordelijkheid van de **Raad voor mediation** is het vaststellen van beslissingen op de volgende terreinen:

het vaststellen van de **opleidingsnormen** op het gebied van mediation op basis van internationale goede praktijken en het toezien op naleving ervan door de beroepsgroep;

het **bevoegd verklaren** van mediators en het beheren en actualiseren van de lijst van mediators;

het **goedkeuren** van de **opleidingsprogramma's** voor mediators;

het **vaststellen van de ethische en deontologische code** voor bevoegde mediators, evenals de regels met betrekking tot hun tuchtrechtelijke aansprakelijkheid;

het aannemen van **regels** over de organisatie en werking van de Raad voor mediation;

de aanzet geven tot **voorstellen** voor het amenderen van bestaande of vaststellen van nieuwe wetgeving inzake mediation.

De **contactgegevens** van de [Raad voor mediation](#) zijn:

Adres: Cuza Vodă Street, 64, sector 4, Boekarest

Telefoonnummers: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Fax: 004 021 330 25 28

E-mailadressen: secretariat@cmediere.ro, Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Nationaal register van beroepsorganisaties van bemiddelaars/mediators

De [Raad voor mediation](#) heeft het [Nationaal register van beroepsorganisaties van bemiddelaars/mediators](#) ingesteld. In dit register zijn de niet-gouvernementele organisaties opgenomen die de professionele belangen van mediators behartigen en mediation promoten.

Hieronder vindt u een **lijst van beroepsorganisaties** die actief zijn op het gebied van bemiddelingsdiensten:

[Vereniging van mediators - Boekarest](#) (*Asociația Mediatorilor București*)

Mediationcentrum Turda (*Asociația Centrul de Mediere Turda*)

Vereniging mediatorskamer Vaslui (*Asociația Camera Mediatorilor Vaslui*)

[Mediationcentrum Vaslui](#) (*Centrul de Mediere Vaslui*)

Mediatorsvereniging Galați (*Asociația Mediatorilor Galați*)

Vereniging mediatorskamer Iași (*Asociația Camera Mediatorilor Iași*)

Centrum voor mediation en gemeenschappelijke veiligheid Iași (*Centrul de Mediere și Securitate Comunitara Iași*)

 [Mediationcentrum Craiova](#) (*Centrul de Mediere Craiova*)

 [Mediationcentrum vereniging Cluj](#) (*Asociația Centrul de Mediere Cluj*)

 [Mediationcentrum Neamt](#) (*Centrul de Mediere Neamt*)

Mediationcentrum Sibiu (*Centrul de Mediere Sibiu*)

 [Mediationcentrum Constanța](#) (*Centrul de Mediere Constanța*)

Mediationcentrum Alba (*Centrul de Mediere Alba*)

 [Mediationcentrum Timișoara](#) (*Centrul de Mediere Timișoara*)

Centrum voor mediation en arbitrage Maramures (*Centrul de Mediere și Arbitraj Maramures*)

 [Mediationcentrum Bacau](#) (*Centrul de Mediere Bacau*)

 [Mediationcentrum Călărași](#) (*Centrul de Mediere Călărași*)

 [Mediationcentrum Ialomița](#) (*Centrul de Mediere Ialomița*)

De lijst van mediators

In overeenstemming met artikel 12 van wet 192/2006 worden **bevoegde mediators opgenomen in de "lijst van mediators"** die beheerd wordt door de [Raad voor mediation](#) en die bekend wordt gemaakt in deel I van het Roemeense Publicatieblad.

De "**lijst van mediators**" is ook beschikbaar op de officiële websites van de [Raad voor mediation](#) en van het [ministerie van Justitie](#).

De lijst van **bevoegde mediators** bevat informatie over:

hun lidmaatschap van beroepsorganisaties,

de instelling waar zij hun opleiding hebben genoten,

de mediationopleiding die ze hebben gedaan;

vreemde talen waarin zij hun bemiddelingsdiensten kunnen verlenen;

hun contactgegevens.

Personen die hun geschil via mediation willen oplossen, kunnen binnen één maand na de publicatiedatum van de "lijst van mediators" in de rechtbanken en op de website van het ministerie van Justitie contact opnemen met een mediator.

De Raad voor mediation is wettelijk verplicht de **lijst van mediators** regelmatig te actualiseren – ten minste eenmaal per jaar – en de geactualiseerde lijst aan de rechtbanken, de lokale overheidsinstanties en het ministerie van Justitie door te geven.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Artikel 2 van wet 192/2006 biedt partijen de mogelijkheid gebruik te maken van mediation voor **geschillen met betrekking tot civiele of strafrechtelijke zaken, familierechtelijke zaken** en andere rechtsgebieden, afhankelijk van de wetsbepalingen. **Consumentengeschillen** en overige **geschillen die onderhevig zijn aan rechten waarvan men afstand kan doen**, kunnen ook met behulp van mediation worden opgelost. Voor zaken met betrekking tot persoonlijke rechten en rechten waarvan men geen afstand kan doen, kan geen gebruik worden gemaakt van mediation.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Mediation geschiedt geheel op **vrijwillige** basis. Er rust geen verplichting op partijen om hun toevlucht te nemen tot mediationdiensten en zij kunnen op elk moment besluiten te stoppen met de mediation. Dit betekent dat het de partijen vrij staat op elk moment te kiezen voor andere middelen om het geschil op te lossen: een gerechtelijke procedure, arbitrage. Belanghebbenden kunnen alvorens een zaak aanhangig te maken of tijdens de gerechtelijke procedure een mediator inschakelen.

Er zijn echter diverse nationale wetsbepalingen inzake mediation die rechters in bepaalde gevallen verplichten om de **partijen op de hoogte te stellen van de mogelijkheid om te kiezen voor mediation en van de voordelen die dat met zich meebrengt**. In andere gevallen wordt een aantal **financiële voordelen** geboden aan partijen die voor mediation of voor een andere alternatieve methode voor het oplossen van een geschil kiezen.

Op 17 februari 2007 keurde de [Raad voor mediation](#) de **ethische en deontologische code** voor mediators goed. Alle mediators die zijn opgenomen in de lijst van mediators dienen zich aan deze code te houden.

Informatie en opleiding

De website van de [Raad voor mediation](#) is de belangrijkste bron van informatie over mediation in Roemenië.

Scholing inzake mediation wordt alleen door de private sector aangeboden, maar de [Raad voor mediation](#) is verantwoordelijk voor het autoriseren van de aanbieders van opleidingen en cursussen teneinde zeker te stellen dat alle opleidingen en cursussen aan dezelfde normen voldoen.

Op de officiële website van de [Raad voor mediation](#) staat een lijst van **aanbieders van opleidingsprogramma's**.

Er worden regelmatig opleidingen en cursussen georganiseerd. Momenteel bestaat er één opleidingsprogramma dat als richtlijn voor de **basiscursus voor mediators** (80 uur) geldt. In het programma wordt aangegeven wat de doelstellingen zijn, welke vaardigheden ontwikkeld moeten worden tijdens het programma en welke evaluatiemethoden worden toegepast. De acht aanbieders die door de Raad voor mediation geautoriseerd zijn, zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van ondersteunend materiaal en oefeningen volgens het kader dat geschetst wordt door het nationale opleidingsprogramma.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Aan mediation zijn kosten verbonden. De vergoeding wordt in onderling overleg tussen een particuliere mediator en de partijen vastgesteld.

Momenteel is er geen wettelijke of financiële ondersteuning voor de levering van mediationdiensten beschikbaar van lokale of nationale overheden.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

 [Richtlijn 2008/52 EG](#) biedt partijen in een geschil de mogelijkheid om te verzoeken dat een via mediation bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten is gevraagd te laten weten welke rechtbanken en andere autoriteiten bevoegd zijn dergelijke verzoeken te ontvangen.

Roemenië heeft deze informatie nog niet verstrekt.

Laatste update: 10/06/2013

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#) [sl](#)

Bemiddeling in EU-landen - Slovenië

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in Slovenië zijn zich bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

De Wet alternatieve geschillenbeslechting in gerechtelijke zaken (ZARSS, Staatscourant van de Republiek Slovenië nrs. 97/09 en 40/12 - ZUJF), die op 19 november 2009 werd aangenomen en op 15 juni 2010 in werking trad, bepaalt dat rechtbanken van eerste en tweede aanleg een programma voor alternatieve geschillenbeslechting moeten aannemen en ten uitvoer moeten leggen om partijen alternatieve manieren van geschillenbeslechting te bieden op het gebied van het handelsrecht, arbeidsrecht, familierecht en in andere civielrechtelijke zaken. Binnen dit programma zijn rechtbanken verplicht de partijen toe te staan gebruik te maken van mediation, naast andere vormen van alternatieve geschillenbeslechting.

Het ministerie van Justitie en Openbaar Bestuur beheert een [centraal register van mediators](#) die werkzaam zijn bij rechtbanken in het kader van programma's voor alternatieve geschillenbeslechting.

Daarnaast zijn de volgende niet-gouvernementele organisaties (ngo's) actief op het gebied van mediation:

[de Sloveense Mediatorsvereniging](#) ([adresbestand](#) van mediators),

[het Centrum voor mediation binnen het Centrum voor Juridische Informatie](#),

[de Sloveense Vereniging van mediationorganisaties – MEDIOS](#) ([adresbestand](#) van mediators).

Er is een Raad voor alternatieve geschillenbeslechting die opereert onder auspiciën van het ministerie van Justitie en Openbaar Bestuur. De Raad, die werd opgericht in maart 2009, is een gecentraliseerd, onafhankelijk en deskundig orgaan van het ministerie met een coördinerende en adviserende rol.

In which area is recourse to mediation admissible and/or the most common?

Er kan een beroep worden gedaan op mediation in civiele zaken, zaken op het gebied van het familierecht, handelszaken, arbeidszaken en andere eigendomsgerelateerde zaken op het gebied van vorderingen die door partijen in onderling overleg kunnen worden afgehandeld en geregeld. Mediation is ook toegestaan in andere zaken, zolang het niet bij wet verboden is.

Mediation is het meest gebruikelijk in civiele zaken, familiezaken en handelszaken

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen ?

Mediation geschiedt op vrijwillige basis. De Wet mediation in civiele zaken en handelszaken (ZMCGZ, Staatscourant van de Republiek Slovenië nr. 56/08) verwijst naar mediation in het algemeen, d.w.z. naar mediation in samenhang met gerechtelijke procedures en naar buitengerechtelijke bemiddeling. In de wet worden slechts de basisregels voor mediationprocedures uiteengezet, die voor het overige op zelfregulering berusten. Zo wordt bijvoorbeeld bepaald waar mediation begint en eindigt, wie de mediator aanstelt, aan welke fundamentele gedragsregels de mediator zich moet houden, hoe de schikkingsovereenkomst eruit moet zien, hoe moet worden toegezien op de handhaving ervan, etc. Partijen kunnen afwijken van bepalingen in de wet, behalve van de bepalingen met betrekking tot het beginsel van onpartijdigheid van de mediator en de gevolgen van mediation voor de verval- en verjaringstermijnen.

De Sloveense Mediatorvereniging heeft een gedragscode voor mediators aangenomen, die echter alleen van toepassing is op leden van de vereniging.

Informatie en opleiding

Relevante informatie over mediation en hoe u een mediator vindt, is te vinden op verschillende websites van ngo's. Dit zijn o.a.:

[de Sloveense Mediatorsvereniging](#),

[de Sloveense Vereniging van mediationorganisaties – MEDIOS](#).

[het Centrum voor mediation binnen het Centrum voor Juridische Informatie](#).

De opleiding voor mediators wordt door verschillende ngo's en [het Centrum voor gerechtelijke opleidingen](#) bij het ministerie van Justitie en Openbaar Bestuur verzorgd.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation ?

Vooralsnog zijn aan gerechtelijke bemiddeling op grond van de ZARSS in geschillen die voortkomen uit betrekkingen tussen ouders en kinderen en in arbeidsrechtgeschillen als gevolg van de beëindiging van een arbeidscontract voor de partijen geen kosten verbonden; de partijen betalen slechts hun advocaten. Aan bemiddeling in andere geschillen, met uitzondering van handelsgeschillen, zijn aan de eerste drie uur bemiddeling voor de partijen geen kosten verbonden.

Particuliere organisaties hanteren verschillende tarieven voor mediation.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd ?

Een overeenkomst die via bemiddeling tot stand is gekomen, kan op zich niet rechtstreeks ten uitvoer worden gelegd. De partijen kunnen echter overeenkomen dat de overeenkomst die voortvloeit uit de geschillenbeslechting de vorm krijgt van een direct af te dwingen notarieel protocol, een gerechtelijke schikking of een op een schikking gebaseerd arbitraal vonnis.

Links

[de Sloveense Mediatorsvereniging](#)

[het Centrum voor mediation binnen het Centrum voor Juridische Informatie](#)

[de Sloveense Vereniging van mediationorganisaties – MEDIOS](#)

Laatste update: 23/03/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Slowakije

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling op te lossen in plaats van via de rechter. Dit is een alternatieve vorm van geschillenbeslechting, waarbij een bemiddelaar de partijen bij het geschil helpt een akkoord te bereiken. De regering en rechtsbeoefenaren in Slowakije zijn zich bewust van de voordelen van deze procedure.

Met wie contact opnemen?

Op de website van het [ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek](#) staat een [pagina](#) met informatie over bemiddeling. De informatie is alleen in het Slowaaks beschikbaar.

Op welke gebieden is bemiddeling toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

De verschillende vormen van bemiddeling staan beschreven in wet nr. 420/2004 inzake bemiddeling en houdende wijziging van verschillende wetten, zoals gewijzigd, waarin het volgende is bepaald:

de toepassing van bemiddeling;
de grondbeginselen van bemiddeling; en
de opzet en de gevolgen van bemiddeling.

Deze wet is van toepassing op geschillen in het burgerlijk, familie-, handels- en arbeidsrecht.

Bemiddeling is een buitengerechtelijke procedure waarbij de betrokken partijen gebruikmaken van de diensten van een bemiddelaar om een uit een contractuele of andere rechtsbetrekking voortvloeiend geschil te beslechten. Het betreft een procedure waarbij twee of meer partijen bij een geschil worden geholpen door een derde (de bemiddelaar) om hun geschil te beslechten.

Artikel 170, lid 2, van wet nr. 160/2015 (wetboek van burgerlijke rechtsvordering), zoals gewijzigd, luidt als volgt: "Indien mogelijk en gepast, probeert de rechter het geschil in der minne te schikken of beveelt hij de partijen aan via bemiddeling tot verzoening te komen." »

Informatie en opleiding

Op de webpagina van het ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek over [bemiddeling](#) staat informatie over bemiddeling in het Slowaaks. Voor meer informatie kunt u terecht op de website van het [Europees justitieel netwerk](#).

Hoeveel kost bemiddeling?

Aan bemiddeling zijn kosten verbonden. De bemiddelaar brengt gewoonlijk een door hemzelf bepaald uurtarief of vast bedrag in rekening. Bemiddeling is een commerciële activiteit waarvan de kosten niet vooraf zijn bepaald.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling tot stand zijn gekomen, worden uitgevoerd?

[Richtlijn 2008/52/EG](#) biedt partijen bij een geschil de mogelijkheid om te verzoeken dat een via bemiddeling bereikt schriftelijk akkoord uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn een dergelijk verzoek in ontvangst te nemen.

In Slowakije is bemiddeling een informele, vrijwillige en vertrouwelijke procedure om geschillen in der minne te schikken met de hulp van een bemiddelaar. De bedoeling ervan is te komen tot een akkoord dat voor beide partijen aanvaardbaar is.

Het via bemiddeling bereikte akkoord moet schriftelijk worden vastgelegd. Het is in hoofdzaak van toepassing op de partijen die het ondertekenen, en zij zijn verplicht het na te komen. Op grond van dit akkoord kan de rechthebbende verzoeken om gerechtelijke uitvoering van de beslissing als het akkoord: is vastgelegd in een notariële akte; of

door een arbitrage-instantie is goedgekeurd als gerechtelijke schikking.

Indien bemiddeling niet mogelijk is, kan de zaak voor de rechter worden gebracht.

Links

[Ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek \(Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky\)](#)

Laatste update: 19/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Bemiddeling in EU-landen - Finland

Waarom probeert u uw geschil niet via bemiddeling bij te leggen in plaats van naar de rechter te stappen? Dit is een alternatieve wijze van geschillenbeslechting (ADR) waarbij een bemiddelaar de bij het geschil betrokken partijen helpt om tot een akkoord te komen. De regering en de rechterlijke macht van Finland zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling.

Met wie contact opnemen?

Het algemene beheer, advies en toezicht op het gebied van bemiddeling in strafrechtelijke en bepaalde civielrechtelijke aangelegenheden valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken. De openbare provinciale gezondheidscentra moeten waarborgen dat in alle delen van het land bemiddelingsdiensten voorhanden zijn en op passende wijze ten uitvoer worden gelegd.

Gelieve voor informatie over bemiddeling de website van het [Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn \(THL\)](#) te raadplegen.

De gerechtelijke bemiddelingsdiensten worden beheerd door de districtsrechtbanken. Districtsrechtbanken kunnen beslissen om gebruik te maken van bemiddeling in civiele geschillen. Bemiddeling heeft ten doel de bij een geschil betrokken partijen te helpen een voor iedereen aanvaardbaar akkoord te bereiken. Daarom zijn de resultaten van deze werkwijze doorgaans meer gebaseerd op wat redelijk is onder de gegeven omstandigheden dan op een strikte toepassing van de wet. Verdere informatie over de districtsrechtbanken is beschikbaar op de website van het [Finse ministerie van Justitie](#). Er is ook een [brochure over gerechtelijke bemiddeling](#) voorhanden.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling wordt zowel in civiele als in strafzaken toegepast.

Het instrument wordt het vaakst gebruikt in civiele en met name in kleine civiele geschillen. Niet al deze geschillen hoeven overigens te worden voorgelegd aan een bemiddelingsdienst die aan een rechtbank verbonden is. Consumentengeschillen kunnen bijvoorbeeld behandeld worden door een consumentenadviseur en de **Raad voor consumentenklachten**. Voor strafzaken bestaat er echter een specifieke bemiddelingsprocedure.

Civiele zaken en geschillen die bij algemene rechtbanken aanhangig worden gemaakt, kunnen voor bemiddeling in aanmerking komen zoals bepaald in het statuut betreffende aan rechtbanken verbonden bemiddeling (Wet 663/2005). Het doel van dit soort bemiddeling is het bereiken van een minnelijke schikking. Voorwaarde voor bemiddeling door de diensten van de rechtbank is dat de desbetreffende zaak voor bemiddeling vatbaar is en dat bemiddeling een adequate oplossing vormt gelet op de vorderingen van de betrokken partijen. Een van de partijen bij een geschil of beide partijen kunnen een schriftelijk verzoek tot bemiddeling indienen alvorens zich tot de rechter te wenden. Het verzoek moet schriftelijk worden ingediend, onder vermelding van het onderwerp van het geschil en de verschillende standpunten van de partijen. De partijen moeten tevens aangeven waarom zij van oordeel zijn dat de zaak voor bemiddeling vatbaar is.

Bemiddeling kan ook gebruikt worden in civiele zaken waar ten minste een van de partijen een natuurlijke persoon is. Civiele zaken waarbij geen schadeloosstelling ten gevolge van een misdrijf wordt gevorderd, komen echter slechts voor bemiddeling in aanmerking als het geschil van ondergeschikt belang is voor wat betreft het onderwerp en de vorderingen van de partijen. De bepalingen van het statuut die betrekking hebben op bemiddeling in strafzaken gelden, waar toepasselijk, ook voor bemiddeling in civiele zaken.

Bemiddeling is een geschikte optie voor partijen die persoonlijk en uit vrije wil verklaard hebben hiervan gebruik te willen maken. Het is belangrijk dat zij de betekenis van deze procedure en ook de via deze procedure bereikte oplossingen begrijpen. Daarom moeten de partijen, voordat zij met de bemiddeling instemmen, worden ingelicht over hun rechten en hun positie in het bemiddelingsproces. Elke partij heeft het recht om op onverschillig welk moment van het proces op haar beslissing terug te komen.

Minderjarigen moeten persoonlijk verklaren dat zij tot bemiddeling bereid zijn. Bovendien kunnen zij slechts aan het bemiddelingsproces deelnemen met toestemming van hun voogd of een andere juridische vertegenwoordiger. Handelsonbekwame volwassenen mogen aan de bemiddeling deelnemen indien zij in staat zijn de betekenis van de zaak te vatten en persoonlijk toestemming verlenen voor het openen van het proces.

Bemiddeling kan worden gebruikt voor misdrijven die geacht worden voor bemiddeling vatbaar te zijn op grond van de aard en de methode van het strafbare feit, de relatie tussen de verdachte en het slachtoffer en andere kwesties die betrekking hebben op het misdrijf als zodanig. Misdrijven waarbij minderjarigen het slachtoffer zijn komen niet voor bemiddeling in aanmerking indien het slachtoffer bijzondere bescherming behoeft op grond van de aard van het misdrijf of de leeftijd van het slachtoffer.

Bemiddelingsbureaus ontvangen bemiddelingsverzoeken en werken samen met diverse overheden gedurende het bemiddelingsproces. Elke bemiddelingszaak wordt toegewezen aan een vrijwillige bemiddelaar die wordt gekozen uit de deskundigen die in dienst zijn bij het bemiddelingsbureau. Bemiddelaars behandelen bemiddelingszaken en aanverwante praktische vraagstukken in samenwerking met het bemiddelingsbureau. Het personeel van de bureaus begeleidt de bemiddelaars en houdt toezicht op hun werkzaamheden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

In strafzaken is bemiddeling slechts mogelijk wanneer de betrokken partijen persoonlijk en uit vrije wil hebben verklaard gebruik te willen maken van bemiddeling en in staat zijn de betekenis van deze procedure en ook de via deze procedure bereikte oplossingen te begrijpen. In civiele zaken (aan rechtbanken verbonden bemiddeling) is de toestemming van alle partijen vereist om een bemiddelingsproces te kunnen openen.

In Finland is een nationale gedragscode voor bemiddelaars van toepassing, waarin ook gedragsregels per sector vervat zijn (bijvoorbeeld per specialisatiegebied: familierecht, geneeskunde, bouw).

Informatie en opleiding

De website van het [Finse ministerie van Justitie](#) biedt een brochure over gerechtelijke bemiddeling.

Het Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn (THL) organiseert cursussen voor bemiddelaars.

Het instituut houdt tevens statistische gegevens bij over bemiddeling in civiele en strafzaken. Bovendien houdt het toezicht op onderzoeksprojecten naar bemiddelingsactiviteiten, doet het zelf onderzoek en coördineert het initiatieven die de ontwikkeling van deze alternatieve wijze van geschillenbeslechting bevorderen. De werkzaamheden van het instituut worden gesteund door de [Adviesraad voor bemiddeling in civiele en strafzaken](#).

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Bemiddeling in strafzaken is een dienst die niet in rekening kan worden gebracht. Bemiddeling stelt het slachtoffer van een misdrijf in de gelegenheid de dader te ontmoeten via tussenkomst van een onpartijdige bemiddelaar teneinde van gedachten te wisselen over de mentale en materiële schade die is aangericht en overeenstemming te bereiken over de maatregelen die moeten worden genomen om de geleden schade te herstellen. (Wet 1016/2005). Bemiddeling kost de betrokken partijen minder dan een rechtsgeding. Elke partij betaalt zijn eigen kosten en is niet verplicht om de kosten van de tegenpartij te betalen. Indien de partijen dat wensen, kunnen zij een rechtskundig adviseur inschakelen. Zij kunnen zich ook tot een bureau voor rechtsbijstand wenden. Bij juridische bemiddeling treedt een rechter van de districtsrechtbank als bemiddelaar op. Immers, bemiddeling bij geschillen is een van de gebruikelijke taken van een rechter. Indien de zaak vereist dat de bemiddelaar op enigerlei gebied over specifieke kennis bezit, kan hij met toestemming van de partijen op hun kosten een assistent inschakelen.

Net zoals alle andere diensten die door een rechtbank worden verleend, geschiedt bemiddeling tegen betaling.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Krachtens [Richtlijn 2008/52/EG](#) kunnen de partijen verzoeken dat een via bemiddeling bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen de Commissie mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn verzoeken in ontvangst te nemen.

Finland heeft dat tot dusver nog niet gedaan.

Links

[Brochure over gerechtelijke bemiddeling](#), [website over bemiddeling \(Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn - THL\)](#)

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [SV](#)

Bemiddeling in EU-landen - Zweden

Wanneer u bij een civielrechtelijk geschil betrokken bent, kunt u ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben, tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in Zweden zijn zich bewust van de voordelen van mediation. Mediation kan ook worden gebruikt in strafzaken, maar vormt geen sanctie voor het strafbaar feit en kan nooit in de plaats komen van een strafproces. Mediation in strafzaken heeft als doel de dader een beter inzicht te verschaffen in de gevolgen van het strafbaar feit en het slachtoffer de mogelijkheid te geven te verwerken wat hij of zij heeft meegemaakt.

Bemiddeling/mediation in civiele zaken

Met wie contact opnemen?

Er bestaat geen centraal orgaan dat toezicht houdt op het beroep mediator. Voor informatie over mediation kunt u echter contact opnemen met het [Zweeds Centraal bestuur justitie \(Domstolsverket\)](#). Het Zweeds Centraal bestuur justitie heeft eveneens een lijst opgesteld van personen die zich bereid hebben verklaard tot bemiddeling/mediation in de rechtbank. Deze lijst kan worden geraadpleegd op <https://www.domstol.se>.

De [Kamer van Koophandel van Stockholm \(Stockholms handelskammare\)](#) en de [Kamer van Koophandel en Industrie van West-Zweden \(Västsvenska industri- och handelskammaren\)](#) verrichten werk op het gebied van mediation bij handelsaangelegenheden.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation is toegestaan op velerlei gebieden, maar wordt het meest toegepast in civielrechtelijke zaken.

Er bestaat tevens een mogelijkheid voor het instellen van een beroep bij een mediator binnen het gerechtelijk proces.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Mediation geschiedt geheel op vrijwillige basis. Er bestaan geen specifieke regelingen zoals een gedragscode voor mediators.

Informatie en opleiding

Er is geen specifieke informatie beschikbaar over mediationopleidingen en er bestaat geen nationaal opleidingsinstituut voor mediators.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Mediation is niet gratis, maar een overeenkomst tussen de particuliere mediator en de partijen is voorwaardelijk voor betaling. De kosten voor mediation worden gelijk verdeeld tussen de partijen.

Mediation in strafzaken

Met wie contact opnemen?

Sinds 1 januari 2008 moeten alle Zweedse lokale besturen mediation aanbieden wanneer het strafbaar feit werd gepleegd door een dader jonger dan 21. Hetzij de politie, hetzij het lokale bestuur kan het initiatief nemen een dader te vragen of hij interesse heeft in mediation.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Mediation kan worden gebruikt voor daders van elke leeftijd en in elke fase van de gerechtelijke procedure. De mediationwet legt geen maximumleeftijd op, maar sinds 1 januari 2008 moeten alle Zweedse lokale besturen mediation aanbieden wanneer het strafbaar feit werd gepleegd door een dader jonger dan 21.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Mediation maakt geen deel uit van de bestraffing. Er moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

beide partijen moeten er vrijwillig aan deelnemen.

van het strafbaar feit moet bij de politie aangifte zijn gedaan en de dader moet schuld hebben bekend.

mediation moet aangewezen zijn in het licht van de omstandigheden.

Informatie en opleiding

De wet vereist dat personen die als mediators worden aangewezen, competent en eerlijk zijn. Zij moeten ook onpartijdig zijn.

Meer informatie kan worden verkregen bij de lokale besturen of bij de nationale raad voor criminaliteitspreventie (Brottsförebyggande rådet).

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Mediation is gratis voor zowel slachtoffer als dader.

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Bemiddeling in EU-landen - Engeland en Wales

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen van Engeland en Wales zijn zich bewust van de voordelen van mediation en proberen te bevorderen dat mediation in geschikte situaties wordt gebruikt voor het oplossen van een geschil als alternatief voor het aanspannen van een rechtszaak. Uw zaak komt mogelijk in aanmerking voor rechtshulp (voor zover aan de gebruikelijke kwalificatiecriteria wordt voldaan).

Met wie contact opnemen?

Het ministerie van Justitie is verantwoordelijk voor het beleid inzake bemiddeling/mediation in civiele en familiezaken en voor de bevordering ervan in Engeland en Wales.

Bemiddeling/mediation in civiele zaken

Om de kwaliteit van door de rechter opgelegde bemiddeling/mediation bij civiele geschillen (in het rechtsgebied Engeland en Wales met uitzondering van familiezaken) te waarborgen, hebben het ministerie van Justitie en Her Majesty's Courts and Tribunals Service (HMCTS) twee procedures voor mediation in civiele zaken opgesteld met behulp waarvan partijen een geschil kunnen oplossen, afhankelijk van de waarde van de vordering. De Small Claims Mediation Service is een interne dienst die door HMCTS wordt aangeboden en beheerd voor zaken betreffende geringe vorderingen, meestal minder dan 10 000 GBP. Voor zaken betreffende grotere vorderingen van meer dan 10 000 GBP heeft het ministerie van Justitie samen met de [Civil Mediation Council](#) (CMC) een certificeringsprogramma opgezet in het kader waarvan organisaties die bemiddeling/mediation aanbieden kunnen verzoeken om te worden opgenomen in de civil mediation directory en rechtbanken partijen in geschikte situaties naar deze aanbieders door te verwijzen. De CMC is een organisatie die aanbieders van civiele en commerciële bemiddeling/mediation vertegenwoordigt.

Bemiddeling/mediation in familiezaken

Op het gebied van familiezaken is de bemiddeling/mediation op zelfregulering gebaseerd. Er is een aantal lidmaatschapsorganisaties en accreditatieinstanties waarbij mediators zijn aangesloten. Om de aanpak van bemiddeling/mediation in familiezaken te harmoniseren, hebben die organisaties zich verenigd in de [Family Mediation Council](#) (FMC). De FMC heeft ook tot taak de aangesloten organisaties en de mediators in familiezaken in het algemeen te vertegenwoordigen bij contacten met de overheid.

De FMC is geen overheidsinstelling, maar speelt een hoofdrol binnen het kader van de aangesloten organisaties. Dat zijn de organisaties/instanties die de FMC opgericht hebben. Ook dat zijn geen overheidsinstellingen. De belangrijkste daarvan zijn:

ADR Group

Family Mediators Association

National Family Mediation

College of Family Mediators

Resolution

de Law Society

De regering is voornamelijk niet van plan een regelgevend orgaan in het leven te roepen voor bemiddeling/mediation in civiele of familiezaken.

U kunt een gecertificeerde mediator vinden via de civil mediation directory (register bemiddeling/mediation in civiele zaken), die beschikbaar is op de [website van het ministerie van Justitie](#). U kunt in het register zoeken naar een aanbieder van bemiddeling/mediation in uw omgeving. De kosten voor bemiddeling/mediation zijn gebaseerd op een vast tarief, afhankelijk van de waarde van de vordering. LawWorks biedt kosteloze mediationdiensten voor personen die de kosten voor bemiddeling/mediation niet kunnen betalen en aan bepaalde criteria voldoen. U kunt contact opnemen met LawWorks via **01483 216 815** of via de [website van LawWorks](#).

Op de website van de regering van het VK (voorheen bekend als DirectGov) is een pagina beschikbaar voor het zoeken naar aanbieders van bemiddeling/mediation in familiezaken, de Family Mediation Service Finder. De Family Mediation Helpline bestaat niet meer.

Op de [nieuwe informatiepagina over rechtshulp](#) van de regering van het VK kunt u meer informatie vinden over rechtshulp en controleren of u in aanmerking komt voor rechtshulp.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling/mediation kan worden gebruikt voor het oplossen van allerlei alledaagse civiele en handelsgeschillen, waaronder huisvestingsgeschillen, zakelijke geschillen, geschillen in arbeidsrelaties, geringe vorderingen, schuldvorderingen, grensgeschillen, arbeidsgeschillen, contractuele geschillen, vorderingen wegens letselschade en nalatigheid, en geschillen tussen gemeenschappen zoals bij overlast of pesten.

Bemiddeling/mediation kan ook worden gebruikt in familiezaken, zoals bij echtscheiding, ontbinding van een huwelijk of partnerschap, toepassingen van de Children Act zoals omgangsregelingen en de woonplaats van kinderen. Bemiddeling/mediation is niet uitsluitend beschikbaar voor voormalige (huwelijks) partners. Bijvoorbeeld een grootvader kan gebruikmaken van mediation in familiezaken om te helpen een regeling te treffen om een relatie met zijn kleinkinderen te kunnen behouden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Werkwijze bij mediation in civiele zaken

Bemiddeling/mediation in civiele zaken is niet wettelijk geregeld en is ook geen voorwaarde om een rechtszaak te kunnen aanspannen. Toch zijn de partijen bij een civiele rechtszaak verplicht serieus over bemiddeling/mediation na te denken voordat ze een gerechtelijke procedure beginnen.

De **werkwijze en procedures** in de civiele afdelingen van het Court of Appeal, het High Court en de county courts worden bepaald door de civil procedure rules (CPR). Het voornaamste doel van de procesvoorschriften in de CPR is de rechtbanken te helpen zaken op de juiste wijze te behandelen. Dat betekent onder andere dat rechtbanken verplicht zijn zich actief op te stellen. Zij moeten bijvoorbeeld de betrokken partijen aanmoedigen van ADR gebruik te maken als de rechter dat wenselijk acht en een dergelijke geschillenprocedure faciliteert.

Bemiddeling/mediation is geheel vrijwillig, maar toch zijn in de civil procedure rules factoren vastgelegd die meegewogen moeten worden bij de beslissing van de rechter over de betaling van kosten van een rechtszaak. De rechter moet rekening houden met de eventuele moeite die voor en tijdens de behandeling van de zaak gedaan is om het geschil op te lossen. Als de in het gelijk gestelde partij in een vorig stadium een redelijk bemiddelingsaanbod geweigerd heeft, kan de rechter beslissen dat de verliezende partij de kosten van de winnende partij niet hoeft te betalen.

Werkwijze bij mediation in familiezaken

Momenteel is bemiddeling/mediation in familiezaken geheel vrijwillig. Sinds april 2011 moeten alle eisers (niet alleen degenen die overheidssteun ontvangen) in het kader van het [President's Pre Application Protocol](#) overwegen gebruik te maken van bemiddeling/mediation door een informatiebijeenkomst over bemiddeling/mediation de Mediation Information and Assessment Meeting (MIAM) bij te wonen voordat ze een eis kunnen instellen bij een rechtbank. De beoogde verweerder moet de bijeenkomst eveneens bijwonen indien hij daartoe wordt verzocht. Indien de eiser toch naar de rechter stapt, moet hij bij zijn eis formulier FM1 indienen om aan te tonen dat hij ofwel is vrijgesteld van het bijwonen van een MIAM, ofwel dat hij een MIAM heeft bijgewoond en bemiddeling/mediation niet geschikt werd geacht, ofwel dat de poging tot bemiddeling/mediation mislukte of geen oplossing kon bieden. In reactie op de aanbeveling van de evaluatie van justitie in familieaangelegenheden (Family Justice Review) heeft de regering in februari 2013 een bepaling in de Children and Families Bill ingevoerd om het bijwonen van een Mediation Information and Assessment Meeting (MIAM) niet slechts als principe te handhaven, maar wettelijk verplicht te stellen (met beperkte vrijstellingen, bijvoorbeeld wanneer bewijzen van huiselijk geweld voorhanden zijn). Het indienen van formulier FM1 bij het instellen van de eis zal eveneens wettelijk verplicht worden. In het voorjaar van 2014 zal de wet naar verwachting in werking treden en zullen de bepalingen ten uitvoer worden gelegd.

Evenals in de **Civil Procedure Rules** worden procespartijen in de **Family Procedure Rules** (een uitgebreid pakket voorschriften met betrekking tot de rechtsgang) aangemoedigd gebruik te maken van ADR.

Professionele normen hooghouden

Er is geen nationale gedragscode voor mediators die specifiek geldt voor Engeland en Wales, maar aanbieders van bemiddeling/mediation moeten zich wel aan een gedragscode houden als ze gecertificeerd willen worden door de CMC. Als model wordt daarvoor de [EU-gedragscode](#) gebruikt. De uitoefening van het beroep is gebaseerd op zelfregulering en de overheid speelt geen rol waar het gaat om het stimuleren van naleving van welke vrijwillige codes dan ook.

Alle organisaties die de FMC opgericht hebben, dienen ervoor te zorgen dat hun leden (praktiserende mediators in familiezaken) zich houden aan de [FMC-gedragscode](#).

Informatie en opleiding

Informatie over bemiddeling/mediation in civiele zaken, diensten en tarieven is beschikbaar op de website van het [ministerie van Justitie: bemiddeling/mediation in civiele zaken](#)

De Civil Mediation Directory (register bemiddeling/mediation in civiele zaken) biedt een zoekfaciliteit om een aanbieder van bemiddeling/mediation te vinden binnen een voor de partijen geschikte locatie. De website van de CMC en de websites van de aanbieders van bemiddeling/mediation die aangesloten zijn bij de CMC bieden meer informatie over bemiddeling/mediation en de aangeboden diensten.

De Family Mediation Service Finder is een zoekpagina waarmee u een aanbieder van bemiddeling/mediation in uw omgeving kunt zoeken. De websites van de bij de FC aangesloten organisaties bieden meer informatie over bemiddelings- en mediationdiensten.

Er is geen landelijke opleiding voor mediators in Engeland en Wales. Mediators worden opgeleid in de particuliere sector, die niet gereguleerd is. Het beroep is zelfregulerend en de organisaties zorgen zelf voor de opleiding van hun leden.

De achtergrond van mediators in familiezaken is heel gevarieerd. Sommigen hebben een juridische achtergrond, andere zijn therapeut of maatschappelijk werker. Ze zijn wettelijk niet verplicht een specialistische opleiding te volgen. De verschillende lidmaatschaps- en certificeringsorganisaties hanteren echter hun eigen professionele maatstaven, waar bepaalde opleidingseisen uit voortvloeien. Aanbieders van bemiddeling/mediation die een contract hebben om door de overheid gesteunde bemiddeling/mediation te bieden worden verondersteld een bijzonder hoog certificerings- en opleidingsniveau te handhaven bij het organiseren van de initiële Mediation Information Assessment Meeting (MIAM) en het bieden van bemiddeling/mediation.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De kosten van bemiddeling/mediation verschillen per aanbieder en worden niet gereguleerd door de overheid. Bij civiele zaken is de prijs ook afhankelijk van de waarde van datgene waarover men een geschil heeft en de tijd die nodig is om het bemiddelings-/mediationproces uit te voeren. De tarieven voor bemiddeling/mediation die wordt verstrekt via het online register bemiddeling/mediation in civiele zaken zijn te vinden op de website van het Online Civil Mediation Directory. De liefdadigheidsorganisatie van LawWorks biedt kosteloze bemiddeling/mediation voor personen die hier niet voor kunnen betalen. LawWorks is te bereiken via 01483216815 of via de [website van LawWorks Mediation](#).

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Krachtens [Richtlijn 2008/52/EG](#), in het VK ten uitvoer gelegd in het kader van de Cross-Border Mediation (EU Directive) Regulations 2011 (SI 2011 No 1133), mogen partijen die betrokken zijn bij een grensoverschrijdend geschil, indien een partij op het moment van het geschil in een lidstaat woonachtig is, bij een schriftelijke overeenkomst die via bemiddeling/mediation tot stand is gekomen, verzoeken de inhoud ervan uitvoerbaar te verklaren. De lidstaten delen de Commissie mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn verzoeken in ontvangst te nemen.

Voor Engeland en Wales is op de website van [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#) informatie beschikbaar over bevoegde rechtbanken.

Procespartijen in civiele zaken die via bemiddeling/mediation een overeenkomst hebben bereikt, kunnen de rechtbank verzoeken hun overeenkomst door een rechter gerechtelijk te laten bekrachtigen. Na de gerechtelijke bekrachtiging wordt de overeenkomst – als de rechtbank van mening is dat de overeenkomst redelijk en billijk is – een rechterlijk bindende en uitvoerbare beschikking waarmee alle partijen instemmen (een court 'consent' order). Partijen in familiezaken die, via hun solicitor of door middel van bemiddeling/mediation, een oplossing voor het geschil hebben gevonden, kunnen de rechtbank vragen – als de rechtbank van mening is dat de overeenkomst redelijk en billijk is – hun overeenkomst om te zetten in een bindende rechterlijke beschikking waarmee alle partijen instemmen (een court 'consent' order). Dat is eerder van toepassing bij financiële overeenkomsten en niet bij geschillen waarbij kinderen betrokken zijn.

Related Links

[Civil Mediation Council](#), [Family Mediation Council](#), [Civil Mediation Online Directory](#), [Family Mediation Service Finder](#), [Europese gedragscode voor bemiddelaars/mediators](#) [FMC Code of Conduct](#), [LawWorks Mediation](#)

Laatste update: 13/06/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Bemiddeling in EU-landen - Noord-Ierland

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De regering en de juristen in Noord-Ierland zijn zich bewust van de voordelen van mediation.

Noord-Ierland heeft geen ministerie dat verantwoordelijk is voor bemiddelingsdiensten. Er zijn echter wel organisaties die mediation- en counselingprogramma's aanbieden.

Met wie contact opnemen?

De [Law Society of Northern Ireland](#) heeft een [dienst voor geschillenbeslechting](#) ontwikkeld voor mediation ten behoeve van de oplossing van geschillen. Deze dienst is niet alleen bedoeld voor geschillen die voor de rechter zijn gebracht, maar kan worden ingezet in elk stadium van een geschil. De [dienst voor geschillenbeslechting](#) maakt gebruik van *solicitors* en *barristers* die tot mediator zijn opgeleid en als mediator mogen optreden namens de partijen bij het geschil.

Andere vrijwilligersorganisaties, zoals [Relate](#) en [Barnardos](#), bieden vormen van counseling en mediation bij gezinsproblemen. De [Labour Relations Agency](#) heeft een arbitrageprogramma voor arbeidsgereleerde geschillen.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

De belangrijkste gebieden zijn civiele/handelsgeschillen en mediation voor gezinnen, arbeidsrelaties en leefgemeenschappen.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Het Noord-Ierse rechtsstelsel kent geen gerechtelijke regels voor mediation. De rechtbanken zullen een zaak echter waarschijnlijk wel aanhouden als mediation een mogelijkheid lijkt te bieden de kwestie op te lossen — [Northern Ireland Court Service](#)

De [Law Society of Northern Ireland](#) geeft regels en procedures voor geschillenbeslechting.

Informatie en opleiding

De advocaten (*solicitors* en *barristers*) die lid zijn van het *dispute resolution panel* zijn opgeleid en erkend door de *Law Society*.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De kosten van bemiddeling/mediation verschillen per aanbieder en worden niet gereguleerd door de overheid.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Een met mediation bereikte overeenkomst die door de betrokken partijen is ondertekend, wordt door de rechter aanvaard als een geschillenregeling.

Wanneer geen sprake is van een rechtbankprocedure kan deze overeenkomst ook ten uitvoer worden gelegd als bindend voor de betrokken partijen.

Links

[Law Society of Northern Ireland](#)

[Dispute Resolution Service](#)

[Relate](#)

[Barnardos](#)

[Labour Relations Agency](#)

Laatste update: 06/03/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Bemiddeling in EU-landen - Schotland

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation op te lossen in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR - *alternative dispute resolution*) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. De Schotse overheid en juristen zijn zich bewust van de potentiële voordelen van mediation.

Binnen het Verenigd Koninkrijk heeft het rechtsgebied Schotland een specifieke organisatie en specifieke bepalingen inzake bemiddeling/mediation.

Met wie contact opnemen?

De *Legal System Division* van het *Constitution, Law and Courts Directorate* van de Schotse overheid is verantwoordelijk voor het bemiddelings-/mediationbeleid in Schotland.

Relevante adressen met betrekking tot mediation:

Scottish Mediation Network, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Safeguarding Communities Reducing Offending), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Scottish Community Mediation Network, 21 Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling/mediation is toegestaan op alle rechtsgebieden. Deze vorm van geschillenbeslechting wordt meestal toegepast voor familieconflicten en burengeschillen. Ook wordt bij commerciële en zakelijke geschillen steeds vaker voor mediation gekozen. Mediation moet worden aangeboden bij geschillen over **aanvullende onderwijsvoorzieningen en opvoedingsondersteuning** en verzoening moet beschikbaar zijn bij **aanklachten vanwege discriminatie op grond van invaliditeit**.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Voor de opkomende beroepsgroep van mediators in Schotland is er geen verplicht regelgevingskader. Ook is mediation geen vereiste voor het instellen van bepaalde soorten gerechtelijke procedures. Mediation is geheel vrijwillig.

Er geldt echter wel een **gedragscode** voor mediation in Schotland. In deze code wordt rekening gehouden met de verschillende specialisaties, zoals familierecht, geneeskunde en bouw. De Schotse overheid ondersteunt de werkzaamheden van het Scottish Mediation Network (SMN) en de ontwikkeling van het [Scottish Mediation Register](#) (SMR). Van alle leden van het SMN wordt vereist dat ze de Schotse gedragscode voor mediation naleven. De mediators en mediationdiensten die in het SMR zijn opgenomen kunnen ook blijken geven van hogere normen. De websites voor deze beide initiatieven zijn kosteloos toegankelijk en worden veel gebruikt; alleen mediators die zich aan de code houden worden op deze sites opgenomen.

Hoe is informatie over bemiddeling/mediation toegankelijk?

Informatie over bemiddeling/mediation is beschikbaar op de website van het [Scottish Mediation Network](#) (SMN); het [Scottish Mediation Register](#) (SMR) biedt informatie over het vinden van een mediator in Schotland. Deze beide websites zijn openbaar beschikbaar en alle informatie is kosteloos toegankelijk. Het [Scottish Mediation Register](#) is een onafhankelijk register van mediators en mediationdiensten. Deze website biedt gratis toegang tot informatie over mensen die zich bezighouden met allerlei soorten bemiddeling/mediation. Het register wordt beheerd door het [Scottish Mediation Network](#) (SMN). De gegevens op de site worden ten minste eenmaal per jaar door de mediators geactualiseerd.

Het doel van het Scottish Mediation Register is mensen te verzekeren van de professionele kwaliteit van de mediators die zij kiezen door zeker te stellen dat ze aan bepaalde minimumnormen voldoen. Deze [normen](#) worden bepaald door een onafhankelijke [Standards Board](#). Mediators die zijn opgenomen in het SMR mogen zichzelf '[Scottish Mediation Registered Mediator](#)' noemen en mogen het logo van het SMR naast hun naam voeren.

Zodra een [verordenende organisatie](#) verklaart dat een bemiddelaar/mediator aan de aanvullende sectornormen van de organisatie voldoet, mag er een extra 'badge' van de organisatie in kwestie worden aangebracht naast de vermelding van de bemiddelaar/mediator in het register.

Informatie en training

Sinds 2004 staat er een '**mediation-plattegrond**' op de website van het SMN. De presentatie van de informatie is een aantal keren met financiële ondersteuning van de Schotse overheid geactualiseerd. De link is in een aantal folders en weblinks opgenomen. Dit is nu gekoppeld aan het Scottish Mediation Register, waardoor er één enkele 'vraagbaak' is ontstaan waar men een gekwalificeerde mediator kan zoeken.

Het kantoor van het SMN ontvangt ook telefonische vragen, die worden doorgeleid naar de juiste mediationdiensten.

Het SMR heeft kwalificaties voor mediators opgesteld, zodat partijen beter geïnformeerd zijn bij het selecteren van een mediator.

In Schotland zijn er **opleidingsprogramma's** voor verschillende gebieden van mediation. Deze duren allemaal ten minste 30 uur en moeten training omvatten in:

- de beginselen en de praktijk van bemiddeling/mediation;
- stadia in het mediationproces;
- de morele en ethische waarden van bemiddeling/mediation;
- de juridische context van geschillen (indien relevant);
- communicatieve vaardigheden die nuttig zijn bij bemiddeling/mediation;
- onderhandelingsvaardigheden en de toepassing ervan;
- de gevolgen van conflicten en manieren om daarmee om te gaan;
- diversiteit.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

De kosten van bemiddeling/mediation verschillen per leverancier en worden niet door de staat gereguleerd.

Bemiddeling/mediation is meestal **kosteloos** voor de individuele gebruiker indien het geschil kinderen, buurt- en gemeenschapsconflicten, aanvullende onderwijsvoorzieningen en opvoedingsondersteuning of discriminatie op grond van invaliditeit betreft.

De vergoedingen van particuliere mediators lopen uiteen van 200 GBP tot 2 000 GBP of meer per dag.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

[Richtlijn 2008/52/EG](#) biedt partijen in een geschil de mogelijkheid om te verzoeken dat een via mediation bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn een dergelijk verzoek in ontvangst te nemen.

Links

[Scottish Mediation Network](#), [Scottish Mediation Register](#), [normen](#), [Scottish Mediation: Registered Mediators](#), [verordenende organisatie](#)

Laatste update: 11/10/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.